

ELENCHVS

MOTVVM NVPERORVM

IN ANGLIA.

Simul ac U. 8. 92

IVRIS REGII

ET

PARLAMENTARIÆ
Brevis Enarratio.

Editio secunda correctior.

EDIMBURGI:
Sumptibus THEODORI
VERIDICI.

M. DC. L.

1914 A 11 B

1914 A 11 B

1914 A 11 B

1914

1914 A 11 B

1914 A 11 B

1914

1914 A 11 B

06, 110

Liv. Hist. lib. 3.

Sed nondum hæc, quæ
nunc tenet Seculum,
negligentia Deum vene-
rat; nec interpretando si-
bi quisque Iusiurandum
& Leges aptas faciebat,
sed suos potiùs mores ad
ea accommodabat.

Virgil.

— *Rege incolumi mens om-
nibus una est;*

*Amisso ruperê fidem; con-
structâque mella*

*Diripere ipsæ, & crates
solvere fauorum.*

Proph. Hos. cap. 10. ver.

3. 4.

*Certè mox dicturi sunt;
Non est Rex nobis, quia
non timuimus Iehouam;*

Rex igitur quid nobis
prodesset ? Loquuntur
verba deierando , men-
daciter feriendo fœdus:
quapropter adducam
contra ipsos quasi Capi-
ta serpentum malefico-
rum , Iudicium menda-
ciorum supra terminos
agrorum.

Ier. cap. 12. ver. 1. 2.

Iustus es Iehoua , si
contendere tecum velim;
verûtamen eloquar: Cur
via Improborum succe-
dit ? Cur tranquilli sunt
qui agunt perfidè ? Tu
plantas eos , etiam radi-
cantur , pergunt & edunt
fructum. Quorum in ore
propinquus es , sed lon-
ginquus à renibus ipso-
rum.

LECTORI.

IN hoc qualicumque
Opusculo, ea praeliba-
vi, quæ Regis, Senatûs,
Populique Iura, quasi
Imperij fines inter se di-
rimant; ut Iura factis
conferendo, possis Lector
idemque Arbitrator nostris
interesse dissidiis. Dein
Motuum Causas, Motus
ipsos, Finemque (si fu-
turæ Calamitatis gradum
sic appellare liceat) at-
que Regicidium, summos

LECTORI.

tamen horum apices, & quasi Iliada nostram breui in membranâ perstringendo descripsi.

In utriusque loquor non modò ex Fide, sed & familiari Rerum Consuetudine. Illis attestantur Archina, Actuleque Parlamentarie, & Optima Iuriconsultorum Monumenta. Hæc ut meliùs perspicerem, sæpe in proscenium, & post sparium admissus sum; eadèmq; quin verè referam, nulla impedit animi agritudo, vel Honorum gratia, vel Illorum

LECTORI.

odium. Saloniæ Lagi
obnoxium esse malui,
quàm Civilibus Incen-
dis frigidam suffun-
dere.

Sub huius Tragediæ
finem, Rerum atrocitate
motus concepit flammæ
animus, & incaluit Ca-
lamus; religiosè tamen
intra Veritatis metas
se continuit; & Scelera,
Autore'sque Nefarios,
mitiori, quàm par esset,
stylo perstrinxit.

Quod si Historiolâ
hâc Alios, qui busad in-
stant historiam adornan-
dam plus Otij est, exci-

LECTORI.

taverim, deturque Exte-
riorum sitim Nostratia
cognoscendi tantisper re-
morari ; Censuram &
Periculum , quæ vera
Scribentes hoc Seculo
manent, flocci fecero,

Theodorus

Veridicus.

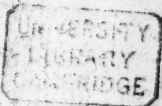
ELEN.

ELENCHVS

Motuum nuperorum

in ANGLIA.

ANGLIÆ Regnum Ius Regis
non aliã quàm Regis apud Ang-
Autoritate, ab vltima glos.
Annalium memoria, fre-
tum (etsi in plura Regna,
dicam, an *Castra*, divi-
sum) non priùs ab inte-
stinis Motibus aut ex-
teriorum incurſibus res-
pirare potuit, donec in penes
vnius Monarchæ obse- num Mo-
narcham.

A

2 *Elenchus Motuum*
quum & clientelam
concesserit.

annos ultra
mille,

Ex eo, summâ in po-
sterum autoritate, annos
ultra mille, perpetuâ *Re-*
gum serie regnatum est.
Is subinde *Populū* incessit
vnius *Principis* amor atq;
obseruâtia, vt eū fore op-
timū & dignissimū Impe-
rio facilè existimauerit,
qui *Regē* proximè sangui-
ne contingeret; nec alio,
quàm Natalium merito
& hæreditario Succes-
sionis iure placuit re-
rum summam nascenti,
non ambiēti, defer-
re. Demortui statim in
solium, non aliter quàm
in cunas, *Regius* quan-
tumvis *Infans* transfer-

& nun-
quam in-
termo-
rientem.

nuperorum in Anglia. 3
tur. Hâc quasi immor-
talitate quâdam regnan-
di, jactitant se è Leges,
Regem Angliæ nunquam
intermori.

Huic quæ insuper ad-
hibentur *Inaugurationis*
& *Stipulationis solennia*,
ostentant aliquando,
non faciunt *Principem*;
aut etiam mutui vtrin-
que officii admonent, &
accepto inuicem fidei
pignore animos concii-
liant; quum neque in
longum protelatæ Dia-
dematis Ceremoniæ
quicquam de Regia Au-
toritate, aut Imperatis
faciendis derogent.

Hunc Sti-
pulatione
siue Coro-
nationis
solennibus
ostentari
Populo.

Imò verò *Principi nec-*
dum inaugurato, tenen-
mentum
præstare

4 *Elencbus Morum*

omnes
Subditos
tum *Fideli-*
satis tum
Suprematus.

tur ex veteri instituto
Omnes omnino Subditi
Iuramentum (quod vo-
cant) *Fidelitatis* præsta-
re; vtque ad officium ac-
cederet geminata paren-
di Religio, alterum po-
stea *Suprematus Sacramen-*
tum Regi dicendum
est.

Regis Præ-
rogatiuæ,
seu Insignia
Majestatis
præcipua,

&

Regalia
Iura quæ
Regi soli
competunt.

Deprecari mihi hâc par
est Lectoris fastidium,
si, in ipso Historiæ adi-
tu , statim diuertar ad
Regis Prærogatiuas , Par-
lamenti Privilegia , Popu-
lique Libertates explican-
das, Rem (vereor) no-
stratibus fastidio futu-
ram, verùm Lectori (cui
ista scribimus) pereгри-
no, necnon operi , quod

nuperorum in Anglia. §
modò parturimus, ferè
necessariam; nec enim
aliter, quæ & a quibus
violata sint Iura vel ser-
uata, constabit.

Primò, quantam in Vi-
tas & Fortunas *Subdito-
rum* Rex potestatem ha-
beat, (& habet sanè plu-
rimam) ex eo intelliges,
quòd *Patrimonia Regi* ac-
cepta ferant, seu media-
to, siue immediato, ne-
xu, hoc est, *Feodali* vel
Fiduciario Iure prædia
omnia & fundos possi-
deant, quotquot possi-
dent; *Regis* magis, quàm
Fortunæ munere locu-
pletati.

ut omnes
fundi &
possessions
ab eo deri-
uentur:

Regis proinde ad fis-
cum refluent tanquam
ad eum
redeant.

& Elenchus Motuum
ad Oceanum suum O-
pes , quoties defecerit
Hæredum series , aut
Possessores à jure suo
per Feloniam, Homicidium,
læsamue Maiestatem meri-
tò exciderint.

**Pupillo-
rum curam
habeat,**

Penès Regem (vt Pa-
triæ Pater iure audiat)
Pupillorum & Idiotarum
cura omnis , vt & Regis
in peculio eorum Redi-
tus. Imò per auitas Le-
ges, eo inconsulto , hisce
non est integrum , sine
& graui censura, Matrimo-
nium contrahere.

**Monetæ
cudendæ
potentiam**

Vt porrò , quid sit *Cæ-
sari* tribuendum , ex
Nummis constaret, Mo-
netæ cudendæ , materia,
forma , modus , pretium

nuperorum in Anglia. 7
denique, pro Regis arbitrio variatur.

A Regio Diademate Honores,
Honorum omnes radij Collegia
refulgent, Tituli omnes & Officia
& Privilegia emanant, impertiat;
Hominum Collegia & Municipia
constituuntur.
Admirallius, Cancellarius,
Thesaurarius, Indices
Regni, Vice-Comites, Eire- quæ admi-
narchæ, non nisi Regio. nistranda
iussu munia capeffunt, & sunt eius
Regis vnus nomine For vnus no-
mulas Mandatorum omnes, mine,
Brevia & Sententias emit-
tunt in Vulgus; nec vlli
Magistratū prius ineunt,
quàm Regi fidem Inra-
menti Religione obstrinxe-
rint: nè quid detrimenti
capiat Rex, aut nè vspiã

8° *Elenchus Motuum*

cessarent ipsi in Provin-
cia gnauiter & fideliter
administrandâ.

Bellicis

in negotiis:

Illud præterquam
Regi, competit nemini;
Pacis & Belli rationes
constituere ; *militarem*
porrò *Disciplinam* ad pla-
citum & arbitrium suū,
non ad Legum formulas
erigere ; *Militiam* siue
Terrestrem siue *Mariti-*
nam, ordinare: vt cui, in
ex cubijs vsq; agenti *Rei-*
publicæ tutandæ causâ,
suppeteret , vnde posset
internas *Seditiones* op-
primere , externos insul-
tus amoliri. Hôc nomi-
ne, penès eum est *Armi-*
lustrum instituere, *Muni-*
tiones & Castella, (quibus

nuperorum in Anglia. 9
maritimis propugnacu-
lis in alta pace non mi-
nùs quàm Mari circum-
funditur Anglia) nec
non *Classem*, quoties o-
pus est, instaurare & e-
mittere : Istis præficere
Præsides, *Gubernatoresque*,
imò *Ius Gladii* ad ean-
dem manum vnicè per-
tinet, quâ sceptrum est
vibrandum ; adeò vt,
arma si forè quis arri-
piat *Regis* ipsius defen-
dendi causâ (*Regis* mo-
dò iniussu) *læsæ Maie-*
statis reus, ab ipso Offi-
cio, euadat : nec im-
punè ferat, nisi impe-
trará postmodum *Regis*
veniâ.
Nec in *Ecclesiasticis* ne-
in Eccle-
siasticis pa-
riter,

10 *Elencbus Motuum*
gotiis angustiores habet
Imperii terminos quàm
in *Ciuiilibus*. Ex eo enim,
quo ; eliminato *Pontifice*
Romano , intra *Regni* am-
bitum *Ecclesia* recepta
est, & Subditis accenseri
cœperunt diu reluctan-
tes *Clerici* , tum demum
Rex custos euasit vtriuf-
que *Tabulæ* , nec minùs
Ecclesiasticis in rebus
quàm *Ciuiilibus* , *Supre-*
mus Dominus , vt semper
exstitit , ità denuò agni-
tus est , *Legibù* que con-
stitutus quasi *Regni Pon-*
tifex ; in *Episcopis* pro-
mouendis , *Dignitatibus*
conferendis , *Ieiunijs* in-
dicendis, etiam *Ceremo-*
*nijs Ritibù*que *Eccle-*

nuperorum in Anglia. 11

hæ præcipiendis (non Legum ri-
tamen inconsultis hoc in gore mō-
negotio rerum divina- deratur.
rum Mystis) sacram jam
diu potestatem exercuit.

Tantum etiam in Le-
ges ipsas (Legibus ut-
cunque astrictus) impe-
rium habet, ut nonnun-
quam ex æquo & bono & in non-
Legum rigorem soleat definitis
temperare, Delictorum statuit,
gratiam facere; causis-
que Iure nullo definitis
Ius dicere, & ex se sen-
tentiam ferre. Postre-
mò, (nihil hic te-
merè, sed ex Iuris con-
sultorum fide omnia re-
fero) in vno Rege com-
perias Vitam, Caput, &
Autoritatem rerum om-

12 *Elenchus Moruum*
nium quæ in Anglia ge-
runtur.

Confilia-
rios suos
eligit, qui
sint à fa-
cris,

Quoniam tamen nec
Briarei cuiuspiam *Centi-*
mani, nec *Solis* instar,
vnico omnia perlustran-
tis oculo, esse poterat
Rex Anglia, *Consiliarios*
illi adhibere, quos, &
quo numero collibuerit,
ex *Proceribus*, *Episcopis*,
Regni Indicibus, & mino-
rum *Gentium Nobilibus*
adscitos, absque cuius-
quam inuidia, onerum &
curarum participes, in
vfu fuit.

Pro Tribu-
nalia nun-
quam si-
stendus, qui
solium cō-
cendit,

Post hæc *Augustissimi*
Imperii Insignia, istud
quid esse dicam, non Pa-
trium, imò nec huma-
num institutum, *Regem*
Iudicio

nuperorum in Anglia. 13
-*Indicio sisti*, scilicet, ad
Regis Tribunal; & gla-
dio plecti, quem ipse so-
lus stringit: Regem (in-
quam) quem ne mori qui-
dem posse Lex libentissi-
mè prædicat. Hâc tantâ
in Regiam Personam in-
humanitate & tyranni-
de, nihil opus est licen-
tiam dominandi coër-
ceri; verùm quicquid in
administrandâ rerum
summâ, vel contra Pa-
triæ Leges, vel minùs ex
Populi bono gestum
fuerit, id omne *Ministris*
luendum rejicitur. Ne-
que enim vox ista ab a-
dulatione Legis, sed ab
æquitate summâ profe-
cta est, *Rex nunquam potest* ut quem
Lex affir-

14 *Elenchus Motuum*

mat, Errare non posse, ut cuiquam iniuriam facere. Siquidem in *Administratos & Consiliarios* (quorum est admonere *Principem*, vel iniqua im-

peranti detrectare operam, aut ad postremum officio renunciare, potius quàm contra Leges quicquam iubenti parere) tum *Culpa* omnis, tum *Pena* derivari & solet & debet.

Hæres
Regni
per Antecessoris
mortem
ipso facto

Imò eâ solitudine salutis *Principis* prospiciunt *Leges*, cuius est *Leges* ipsas custodire, ut vel *Hæres Regni* proximus, quocunque, dum *Privatus* esset, crimine flagra-
verit, quocunque *Iudicio* vel *Accusatione* implici-

naperorum in Anglia. 15
tus fuerit, per mortem liberatur
tamen Antecessoris (quasi ab omni
expiatione quadam) ab omni poena &
ni poena & reatu eximi- culpa,
tur, & Solium ascendens,
eo ipso Tribunali eripi-
tur. Illi, qui Regni habe-
nas tenet, id vnum suf-
ficit in frenum, *Quod*
Deum ultorem expectet.

Neque tamen ex libi- Nec tamen
dine fas est Regem in illi fas est
Anglia dominari, Subdi- dominari
tos expilare, aut suâ co- ad arbi-
lius Autoritate Leges trium,
condere vel abrogare;
sed ex Legum præscri-
pto, ut ipsa absoluta & po-
testatis Decora admini-
stranda sunt, ita & alia Ad Parla-
non levia Regni Iura cum menta quæ
Populo habet communia, Iura spe-
stant:

16 *Elenchus Motuum*

**Leges fige-
re & refi-
gere.**

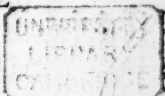
**Pecunias
exigere.**

**Cultum
Diuinum
omnibus
imponere:
Poderibus
& Mésuris
prospicere.**

quò promptius Subdito-
rum obsequium conci-
liaret communicata re-
gnandi Autoritas.

Ad Leges quippe fi-
gendas refingendâsque, atque
ambiguis fraudum la-
queis expediendas *inter-
pretando*, ad pecunias ex-
tra ordinem (quoties res
postulat) exigendas, spu-
rios præterea natalibus
restituendos, *exteros Ci-
uium albo ascribendos*,
Possessionum jura com-
mutanda & Erciscunda,
Cultum Diuinum à Synodo
priùs ad Dei Verbum
conformatum Sanctio-
nibus corroborandum,
Ponderibus & Mensuris
modum statuendum, &

nuperorum in Anglia. 17
istiusmodi, opus est (ne
quid gravius ferre vide-
retur citra ipsorum con-
siliū & operam *Populus*)
adjunctis *Parlamenti* con-
siliis & suffragiis, quod
supremum *Anglie* forum
est, & cum Rege post
Deum, *Quiddam hoc in Or-*
be Omnipotens.

PARLAMENTVM EST.

Conuentus Regni Ordinum, à Rege conscriptus, ex Episcopis, *Quid Par-*
lamentum
Pari- *Angliæ,*
bus, & Plebis Delegatis,
cuius Rex Caput est; qui
tamen in Senaculis vel
Cameris duabus, infe-
riore scilicet & superio-
re sedes occupant.

18 *Elenchus Motuum*

Huius su-
perior
Confessus
siue Sena-
culum.

Superius Senaculum
(quod *Domus Parium* au-
dit) *Episcopi*, & *Pares*
(*Duces* scilicet, *Marchi-
ones*, *Comites* & *Barones*)
implent, assidentibus
vnà *Legum Iudicibus*, ad
consilia, non ad suffragia,
adscitis.

Inferior.

Inferius . constituunt
(quod etiam *Domum
Communium* *Nostrates* ap-
pellant) delecti per sin-
gulos Regni Comitatus
duo cuiusque Comitatus
Equites, ex *Ciuitatibus*
autem & *Municipiis vnus*
vel plures *Burgenses*, pro
ratione atque vsu loci à
commendationis fortis
hominibus illuc coopta-
ti, & majoribus suffragiis

nuperorum in Anglia. 19
cohoneſtati.

Dies Locusque Comitiorum à Rege indicitur, vt & ab eo prorogatur, in alium transfertur, & omnino pro ejus arbitrio abrogatur Conſeſſus.

Dynastis, ſeu Paribus quidem, per *Reſcripta* ipſis viritim Regiâ de manu tranſmiſſa; reliquis verò cujuſque Comitatus ſive provincie Vicecomes, aut Ciuitatis Præſes, à Rege ex Cancellaria ſuâ Reſcripto ad id recepto, notum facit, velle Regem intra certum diem Equitum & Burgenſium ſupradictorum delectum agi, quem Vice-Comes, vel Præſes

Dies Locusque à Rege designantur. Conuentui.

Per Reſcripta Regia conuocantur.

20 *Eleucus Motuum*
loco & tempore commo-
dissimo fieri curant.

Vetus Re-
scripti for-
mula ad
Dynastas.

Rescriptum Regis ad
Dynastas seu Pares, sic
sonat: *CAROLVS Dei*
Gratiâ, &c. Reuerendissi-
mo in Christo Patri, &c.
(sic Episcopos cōpellat)
Cognato, (si Pares allo-
quatur) *Quia de aduisa-*
mento Concilii Nostri pro
quibusdam arduis & vigen-
tibus negotiis, Nos, & sta-
rum & defensionem Regni
Nostri Angliæ & Eccle-
sia Anglicanæ concernenti-
bus, quoddam Parlamentum
Nostrum apud Westmonast.
&c. coneri ordinauimus, &
ibidem Vobiscum, & cum
ceteris Prelatis, Magnati-
tibus, & Proceribus dicti

nuperorum in Anglia. 28
Regni Nostri Anglia, Col-
loquium habere & tracta-
tum, Vobis in fide & dile-
ctione (si ad Pares) quibus
Nobis tenemini, firmiter in-
jungendo mandamus, quod
consideratis dictorum nego-
tiorum arduitate & pericu-
lis imminentibus, cessante
quacunque excusatione, die
& loco dictis, personaliter
interfritis, Nobiscum cum
ceteris Prelatis, Magna-
tibus, & Proceribus, super
dictis negotiis tractaturi,
Vestrumque consilium im-
pensuri; & hoc sicut Nos, &
Honorem Nostrum, ac Salu-
tem Regni predicti, & Ec-
clesiæ sanctæ, Expeditio-
nemque dictorum negotio-
rum diligitis, nullatenus o-

20 *Elenchus Motuum*
loco & tempore commo-
dissimo fieri curant.

Vetus Re-
scripti for-
mula ad
Dynastas.

Rescriptum Regis ad
Dynastas seu Pares, sic
sonat: *CAROLVS Dei*
Gratiâ, &c. Reuerendissi-
mo in Christo Patri, &c.
(sic Episcopos cōpellat)
Cognato, (si Pares allo-
quatur) *Quia de aduifa-*
mento Concilii Nostri pro
quibusdam iudais & vigen-
tibus negotiis, Nos, & sta-
rum & defensionem Regni
Nostri Angliæ & Eccle-
sie Anglicanæ concernenti-
bus, quoddam Parlamentum
Nostrum apud Westmonast.
&c. reueri ordinavimus, &
ibidem Vobiscum, & cum
ceteris Prelatis, Magnati-
tibus, & Proceribus dicti

nuperorum in Anglia. 26
Regni Nostri Anglia, Col-
loquium habere & tracta-
tum, Vobis in fide & dile-
ctione (si ad Pares) quibus
Nobis tenemini, firmiter in-
jungendo mandamus, quod
consideratis dictorum nego-
tiorum arduitate & pericu-
lis imminetibus, cessante
quacunque excusatione, die
& loco dictis, personaliter
interfitis, Nobiscum cum
ceteris Prælati, Magna-
tibus, & Proceribus, super
dictis negotiis tractaturi,
Vestrumque consilium im-
pensuri; & hoc sicut Nos, &
Honorem Nostrum, ac Salu-
tem Regni prædicti, & Ec-
clesiæ sanctæ, Expeditio-
nemque dictorum negotio-
rum diligitis, nullatenus o-

22 *Elenebus Motuum*
mittatis (si ad Episcopos
scribat) præmonere Deca-
num & Capitulum Eccle-
siae Vestrae, totumque Cle-
rum Vestrae Dioceseos, quod
idem Decanus & Archi-
diaconi in propriis Personis,
ac dictum Capitulum per
vnum, idemque Clerus per
duos Procuratores idoneos,
plenam & sufficientem po-
testatem ab ipsis Capitulo &
Clero habentes, prædictis die
& loco personaliter interfint,
ad consentiendum his, quæ
tum ibidem de communi con-
silio Regni Nostri, diuinâ
fauente Clementiâ, contige-
rit ordinari. Teste Me ip-
so, &c.

Ad Com- Aliud Rescriptum ad
munes, seu Vice-Comites & Præsi-

nuperorum in Anglia. 23

des Civitatum seu Municipiorum, conceptis Confessus
hisce verbis ita se habet: Senatores.

REX Vice-Comiti salutem.

Quia de aduifamento & assensu Concilii Nostri (dein progreditur, ut superius) & ibidem cum Prelatis, Magnatibus, & Proceribus Regni Nostri Colloquium habere & tractatum, Tibi precipimus firmiter iniungentes, Quod facta Proclamatione in Comitatu tuo, post receptionem huius Brevis Nostri, Parlamenti tenendi die & loco predictis, duos Milites gladiis cinctos, magis idoneos & discretos Comitatus predicti, & de qualibet Ciuitate Comitatus illius duos Cives, & de

24 Elenchus Motuum

quolibet Burgo duos Bur-
genses de discretioribus &
magis sufficientibus, liberè
& indifferenter per illos,
qui Proclamationi huic in-
terfuerint, iuxta formam
Statutorum indè editorum
& prouisorum eligi, & no-
mina eorundem Militum,
Ciuium, & Burgensium in
quibusdam Indenturis, in-
ter te & illos qui huiusmodi
Electiōni interfuerint, con-
ficiendis, siue huiusmodi ele-
cti presentes fuerint, siue
absentes, inseri; eosque ad
dictum diem & locum ve-
nire facies. Ità quòd iidem
Milites plenam & sufficien-
tem potestatem pro se &
Communitate predicti Co-
mitatus, ac dicti Cines &
Burgenses

nuperorum in Anglia. 25
Burgenses pro se & Commu-
nitatibus Ciuitatum & Bur-
gorum predictorum diuisi-
m ab ipsis habeant, ad facien-
dum & consentiendum his,
que tum ibidem de communi
Concilio Regni Nostri) fa-
uente Deo) contigerit ordi-
nari, super negotiis ante di-
ctis, ita nē pro defectu po-
testatis huiusmodi, seu prop-
pter improvidam Electio-
nem Militum, Ciuium, aut
Burgensium predictorum
predicta negotia infecta
maneant quouis modo. No-
lumus tamen, quod tu nec
aliquis alius Vice-Comes
dicti Regni nostri aliquali-
ter sit electus.

His ritē ad Legum ^{Modus}
scrupulos peractis, ad ^{conueni-}
endi,

26 *Elenchus Motuum*

Templum primò, deinde
ad Comitiorum locum,
indicto die, conuenitur,
trabeato ordine, & so-
lenni incessu, planè qua-
lis augeret in vulgus se-
dendi auctoritatem.

Rex expo-
nit causas
Conuentûs
in Superio-
ri Senacu-
lo.

R E X eo tempore Su-
perius *Senaculum* ingres-
sus, aut suis ipsius ver-
bis auspicatus, aut *Can-*
cellarii ex ore, exponit
Conuentûs istius graues
causas, ob quas proue-
ctiore prudentia viros
impensè consultos velit,
quò rationes (quas ha-
bent dubiis in rebus
certissimas) in commu-
ne conferant ; His Ip-
sam Consiliis interesse,
nisi quoties adlibuerit,

nuperorum in Anglia. 27
nulla cogit necessitas in
posterum, nisi in fine
Sessionis, ut robur &
vim Legum Decretis
adijciat.

Equites, Cives, & Bur- Senatores
genses in Senaculo Infe- Inferioris
riori viritim euocantur Confessus
nominibus suis, à quo- singuli Iu-
dam ad eam Prouinciam ramentum
à Rege delegato: & sin- Regi præ-
guli in Iuramentum Al- stant
legiantia adiguntur
sub his verbis: Fi. Allegian-
dem & veram Allegian- tie.
tiam Seruabo Carolo Dei
Gratiâ Angliæ, &c. Regi,
Hereditibus, Successoribus-
que suis: eum & illos defen-
dam ad extremum virium,
& vitæ & fortunaram cum
dispendio, contra omnes con-

28 Elenobus Motuum

spirationes & conatus ad-
versus Personam eius, Coro-
nam & Dignitatem.

Nè verò quisquam, in
excelsū Imperii con-
sortium euectus, & Au-
gustos cum Rege con-
fessus, se subditum ob-
liviscatur, quò magis
in officio contineatur;
aliud adjicitur Iura-
mentum Suprematūs, cu-
jus notæ sunt hæ voces;
Ego A. B. conscientia
meâ teste, profiteor at-
que denuncio, Majesta-
tem Regiam solam esse sum-
mam Moderatricem hujus
Regni, aliarumque Ditio-
num sibi subjectarum, nec-
non omnium tam Persona-
rum, quàm rerum tam Ec-

& Supre-
matūs.

nuperorum in Anglia. 29
ctesasticarum, quàm Cui-
tium; adòque nullum exte-
rum siue Principem, siue
Pontificem, siue Statum, siue
Potestatem, vel habere in
hoc Regno, vel habere oport-
tere, vllam omnino Iurisdic-
tionem, Potestatem, Celsi-
tudinem, Praeminentiam,
Autoritatem, vel Ecclesia-
sticam vel Ciuilem. Itaque
palàm ac aperte rejicio
atque repudio quascun-
que peregrinas Iurisdic-
tiones, Potestates, Celsitudi-
nes, Praeminentias &
Autoritates, sanctèque re-
cipio, me Regia Maiestatì,
eiusque Hæredibus, legi-
timis que Successoribus, de-
bitam fidem & obseruantiam
perpetuò præstiturum, &

30. *Elenchus Metuum*
(quantum in me fuerit) propugnaturam & defensorum omnes & omnimodas Iurisdictiones, Privilegia, Præminentias, & Auctoritates quasunque vel concessas vel commendatas Regiæ Maieſtati, eiſque Hæredibus & Successoribus, vel Imperiali huius Regni diademati coniunctas & annexas, &c. Spondeo insuper, non credere me, Papam, vel ullam aliam potestatem posse de iure Regem deicere, vel ab obligatione istius Iuramenti me absoluer.

Oratorem
deligunt,
quem
concomi-
tantur ad

Sic obſtrictis ad officium, inter noui Honoris auspicia, animis, Oratorem deligunt, quem

nuperorum in Anglia. 31

comitantur ad Regem Regem,
cuius ut ratam habeat e- orantes, ut
lectionem petunt; quod ratam ha-
Rex plerunque ala- beat Ele-
criter indulget. Quo ctionem
facto, gratias Orator suo
& totius Domus infe-
rioris nomine agit, sup-
plicatque, ut inferiori
Conclavi Privilegiis v-
ri, & libertate differen-
di bona cum venia liceat; si
quisquam sententiam in
quacunque re disceptanda
vehementius dixerit, Regia nequē liber-
Maiestas id ipsum non rē loquen-
egre ferre, nec propterea tibus suc-
succensere dignetur; ut censcat.
ad Regiam Maiestatem
pateat accessus, vel Con-
clave Superius, quoties
res postulaverit; qua

32. *Elencbus Motuum*

veniâ datâ dimittantur;

Modus dis-
ceptandi &
communi-
candi sen-
tentias in-
ter vtrum-
que Con-
fessum.

Integrum est vtrique
Domui sive Senaculo, de
rebus à Rege propositis,
vel de Legibus conden-
dis, abrogandisue, &c.
differere, & statuere, scri-
ptis mandare, quod Al-
teri inuicem per nuncios
transmittendum est. Cui
si habitâ disceptatione
suffragiis suis eidem sen-
tentia accesserit, consen-
sus in scripti capite nota-
tur; hâc inter Procere
formulâ, *les Seigneurs ont*
assenti, inter Communes,
itâ *les Communes ont assen-*
ti. Sin verò in diuersum
abeant, vterque non ra-
rò Confessus in vnum
coit, aut ex his selecti

Conueni-
endi ubi o-
pus fuerit.

nuperorum in Anglia. 33

præcipui viri, qui sermones conferant, loco ad conuentum accommo-
do, quem *Cameram* appel-
lant *depictam*. Ere&ti *Com-
munes*, & nudatis istic
capitibus, *Proceres* pileis
tectos & sedentes exci-
piunt grandi cultu; at-
que ibidem vtrorumque
exponuntur sententiæ;
quas si discrepare conti-
gerit, (sicut accidere in-
terdum solet) in nihilum
res abit: si verò in vnum
conuenerint, ad *Regem* Regio con-
res defertur; quam si pro- sensu placi-
bauérit & *Ille*, scribit, *le* ta sancien-
Roy le veut; quo, veluti di, vt fiant
anin â corpori infusâ vi- leges,
tam accipit, atque in ef-
ficacem transit legem.

vel repu-
diandi.

34 *Etenebus Motuum*

mox populo promulgan-
dam. Vbi verò Rex obla-
ta sibi comprobare nol-
nerit, scribere in summo
paginae solet, *le Roy s'anti-*
fera, interdum in termi-
nis negat, quæ propte-
rea vt penitus abiecta &
abolita reputantur.

Ecclesiasti-
câ Synodo
quæ discep-
tantur.

Res verò Sacras (quæ
Regias propius exigunt
curas) Rex hand temere
Comitiis permittit, sed
Synodis tractandas; nisi
forsan vt Senatoria ab
Autoritate Legum vim
habeant, quam à Diuina
veritate satis assequi non
possunt. *Decani*, *Archi-*
Diaconi, *Procuratores* pro
Capitulis, vt & pro quo-
libet *Archi-Diaconatu*, il-

(Conflatur
illa ex *De-*
canis, *Ar-*
chi-Dia-
conis, & *Pro-*
curatori-
bis, seu *De-*
legatis à
toto Cle.

nuperorum in Anglia. 35
hi Præbendariorum, hi Mi- ro trans-
nistrorum suffragiis dele- missis.
gati, de hîlce disceptatu-
ri conueniunt in loco de-
signato, vbi Prolocutore Horum ta-
prius electo, de Religio men Con-
nis apicibus, de Ceremo sulta non
niis, aliisque Ecclesiam obtinent
spectantibus, vt & Subs- Legum vim
idiis Regi erogandis Cleri absque con-
nomine statuunt; Quo sensu Regis
rum tamen consulta non rum.
obtruduntur secularibus,
Legum Autoritatē obser-
uanda, donec (vt suprâ
dictum) Senaculi vtrin-
que & Regio assensu cō-
probata fuerint. Adeo
seuerè cautum est à Re-
gibus, nè Ciuiles manus
negotiis istis injicerētur,
vt Reginam Elizabetham

36 *Elenchus Morum*

Annales nostri memorent cum Senatu pluribus expositulasse, quod jejunium, ipsa inconsulta, indixissent, nec in gratiam, nisi impetratâ veniâ, rediisse.

Habet sua *Domus* utraque (ut ad Autoritatem Senatoriam reuertamur) singularia seorsim *Privilegia*. Ad *Domum Superiorem* id spectat muneris, non *Consilia* tantum ferre, *Legibusque* condendis nauare operam, sed & *Iudicandi potestatem*, adeoque *Iuramenta* exigendi, causis præsertim in grauioribus, exercere; utpote in corruptela *Iudicum* & *Magistratum*, & in ultimis

Prono-

nuperoram in Anglia. 37
Prouocationibus, quæ ta-
men ad examen reuo-
care, præter fas iusque
esse dicunt *Iurisperiti*,
sine Regio *permisso* &
Diplomate; idque more
receptum est non fieri,
nisi assidentibus Legum
Iudicibus.

Domus Communiam sup. Inferioris.
plicandi & rogandi Iuris
Priuilegia, aut etiam
Actoris partes, nun-
quam Iudicis munus si-
bi vindicauit, nisi in-
tra suos *parietes*, & in
membra propria; idque non
ultra Incarcerationis aut
multæ pœnam exten-
dit. Tantum aberat, per
auitas consuetudines, à
sententia ferenda (nè di-

38 *Elenebus Motuum*
cam Capitali) nomine
populi, vel in infimum
feruulum, vt adigendi
in Iuramentum nun-
quam sibi quicquam Iu-
ris arrogarit. Etiam
Statutum in Rotulis
exstat, quo humiliter Do-
mo Communium petente,
quandoquidem Iudicium
Parlamentarium pertinet ad
Regem & Dynastas, non
verò ad Communes, nisi ex
indulto Regis in eorum gra-
tiam, placeat Regia
Maiestati, nè teneantur con-
tra consuetudines iudicium
ferre. Illas Rex ab eo onere
subinde liberos esse iubet,
atque iudicandi Parlamen-
tarium potestatem ad Re-
gē solum, Procerūque Do-

imperorum in Anglia. 39
num in posterum spectatu-
ram, præter id vnum, in
Statutis cōdendis, aut Sub-
sidiis erogandis, & censu a-
gendo; nisi sicubi Regia Ma-
iestati visum fuerit peculia-
re eorum consilium vel assen-
sum requirere ad expedien-
da negotia, Regno in commu-
ne profutura.

Imò, siqua dubitatio
vel controuersia circa
Electionem membrorum
Domus Inferioris mota
fuisset, non per Com-
munes in propria Came-
ra, sed per Procures in
Domo Superiore, vel per
Iudices in Cancellaria Re-
gis determinatum iri
mos olim erat. Etiam si-
quis horum discessisset

40. *Elencbus Motuum*
à Comitibus, non impetra-
ta prius Regis & vtriuf-
que Senatûs venia, fiste-
batur Regii Concilii ad
Tribunal, vel Regia
Subsellia, neglecti officij
pœnas luiturus, non
autem propriij Senaculi
ad arbitrium plecteba-
tur. Hoc ampliùs (vt ad
Privilegia redeat ora-
tio) *Domui Communium*
peculiare est, vt de pecu-
nijs irrogandis populo,
Ipsa primùm disceptet,
statuâque.

Vnde mirabile existi-
tit *Monarchiæ* nostræ
temperamentum, quo
Regi, Senatui, Populoque
in rebus administrandis
sua sint propriæ partes;

nuperorum in Anglia. At
itā tamen refractā , &
probè castigatā , vt pe-
culiarem cuiusque opem,
non utique perniciem
sentiat *Respublica*. *Regis*
enim *Prærogativa* om-
nis , qua summum im-
perium , qua gladium
circumfert, eò respicit,
vt satis adsit Illi virium,
quibus *Leges* vindicet à
Magnatum factionibus &
Populi tumultibus; dum
interim *Magnates* , ea,
qua pollent , iudicandi
*Leges*que ferendi præci-
pua *Autoritate* , hinc
Regis , (si qua ex æstuaue-
rit) *Tyrannidi* , indè
Plebi tumultuanti obi-
cem ponunt: Nec minùs
Populus , ex ista quemuis

42 *Elenchus Motuum*

incusandi , pecunâ que
irrogandi , vel negandi
facultate, abunde habet
vnde *Magnatum & Consi-*
liariorum Regis licentiam
coërceat, grassari i que in
publicum *Principi* nervos
intercîdat.

Legum
prouiden-
tia, quâ li-
beri & abs-
que metu
disceptent
Senatores.

Summa Legum soli-
citudine cautum est, nè
quid per metum , aut in-
solentias improborum,
suffragiis ferendis &
disceptandi libertati
decederet. Si quidem
seuerè prohibent , nè
quis per aream vel ipsa
Comitiorum confinia
deambulando gladio ac-
cinctus , vel alio quo-
cûque telo armatus, ter-
rorem circûferat, aut loci

nuperorum in Anglia. 43
reuerētiam comminuat.
Imò Membra Parlamenti,
vt & serui horum neces-
sarii, durante Parlamen-
to, Licetorum compre-
hensione, aut violentis
manibus ob æs alienum,
aut leuiora delicta, ex-
imi consuetum fuit. Ho- Sed eadem
micidii tamen, fractæ Pa- & limitata
cis, vel Felonia reos, nul-
lum liberet ab ordinario Ius-
titiæ processu Parlamenti
Prinilegium. Imò si per
imprudentiam Magistra-
tus, aut Licetorum, contin-
gat è Communibus, eo-
rumue famulis compre-
hendi quempiam, non ni-
si Rescripto (causâ
prius prolata) ex Regis
Cancellaria per Leges

44 *Elencbus Motuum*

nostras liberari potest.

Modestia.
Senatus:

Tantopere intra Modestiae cancellos continere sese assuevit olim vtrumque Senaculum, vt si quis inconsideratiùs in receptas consuetudines peccasset, vel proteruius de Rege locutus esset, non nisi condignâ culpæ pœnâ delictum expiaret, propriorum membrorum pœnas proprio reposcente Senaculo.

Quo honore Senatum
prosequi
Reges confueuerunt.

Rarò etiam Reges, nec nisi graues ob causas, quicquam commiserunt, quod tam Augusto Con-

Darâ tam occasione,
in ordinem redigunt.

fessui crearet offensam. Euēnit tamen, vt Optimi Principes, nimium lacerassiti, vniuersum Senatū

nāperorum in Anglia. 45
reprehensionibus per-
strinxerint, & Senatorum
nonnullos aliquando co-
ram Regni Iudicibus sisten-
dos, ad pœnam postula-
uerint; alios quandoque
carcere, pecuniâ, morte,
multârint.

Hismoribus antiquis, Felicitas
virisque stetit Res An- Regni sub
glicana, & effloruit per hoc Regi-
multa retrò secula, domi mine,
felix, gloriosa foris; do-
nec nimia felicitas, (vt
sunt res Mortalium) lu-
xum & vitiorum illuviē
inpexerit, Fastum, Am-
bitionem, Diuinorum
Humanorūque con-
temptum; vnde Libido
magna incesset mutuâ
æmulatione & inuidiâ a-

46 *Elencbus Motuum*
liena rapere; & Regem;
Religionem, Leges po-
tius proterere, quàm ob-
servare.

Semina Mo-
tuum à Se-
natoribus
quibusdam
in Domo
Communi-
um qua-
si fuerint.

Nuper malè-sani homi-
nes (& perpauci primò
illi) qui sese insinuârunt
Senaculo Inferiori, rerum
nouandarum cupidi, sibi
inaudita privilegia arro-
gare; miscere senegotiis,
satagere, etiam ubi nihil
interesset; curis sese im-
plicare; quibus fortasse
impares essent; debac-
chari insolentius; tandè
& inuehere in *Regiam* po-
tentiam; vectigalia mari-
tima (quibus antè Reges
continud gaudebant) in
jus & litem vocare; Regi
denique vetare soluenda;

nuperorum in Anglia. 47
imò gladiis strictis Ora-
tori suo vim inferre, vel
intra ipsos Inferioris Se-
naculi parietes; autam
modestiam, omnémque
Regiæ Maiestatis reue-
rentiam, sacratissimas
Regni consuetudines, &
Comitiorum Privilegia
conculcantes.

Hinc mutuæ simulta-
tes, hinc suspiciones, Re-
gem Parlamenti Liberta-
tem imminuturum, Comi-
tia Regiæ Maiestati dero-
gatura: horum causâ
Rex vni & alteri Parla-
mento ocyrus quàm mul-
torum expetebant vota,
finem imponit, (neque
tamen præter Majorum
suorum exempla) quo-

Hinc mu-
tuæ suspi-
ciones inter
Regem &
Parlamen-
tum.

Rex dissol-
uit,

48 *Elenchus Motuum*

Novum
non prope-
rat indice-
re,

rundamperulantiam car-
cere corrigit, & aliquan-
diu post noua indicere
Comitia distulit, quò
Spiritus isti deferuesce-
rent, modestiámque in
posterum, & grauitatem
maiores ad grauiissima
concilia afferrent.

Vnde nata
occafio Ple-
bis aduer-
sus Regem
irritandæ.

At hinc speciosiores
captant ansam impigri
& versutissimi homines
fermentum suum per
Angliam diffundendi.
De Religione actum esse, de
Libertate publica conclama-
tum, Leges in summo pericu-
lo versari passim clami-
tant; idque credulis, &
prona aure noua studia
& Potentiorum calum-
nias auscultatibus facile
persua-

nuperorum in Anglia. 49

persuaderi sperant; Regiam Maieſtatem conuiſiſſis proſcindunt, tanquam Vxorium, imprudentem, Pontificiæ Religioni addictum, avarum, & ſi quod aliud occurrat nomen Vulgo inuiſum; omnia ab eo optimo conſilio profecta ſugillant, ſuſpicionibus onerant, & in peſſimum ſenſum detorquent; infortunia lapſuſque mirum in modum exaggerant, & vel ipſâ aduerſante fortunâ iniquiùs exagitant.

Inter tot queſtus & Regni
vociferationes, ſi quæris ^{conditio}
quid ſolidi infortunij ^{nihilomi-}
acciderit, ſuo etiamnum ^{nus flo-}
^{rentiſſima,}

E

50 *Elenchus Motuum*

in statu (si non florentiore) perstat res Britannica ; superba vndique consurgunt ædificia , publica , priuata , ad spectaculum , ad luxum vsque ; Mercatura latior indies & quæstuosior jam promouerat patriæ fines in vtramque Indiam ; hoc vno infelix , quòd cum opibus importauerit peregrina longè vitia. Vigent insuper Artes, in Academiis, in Foris , in Officinis, nusquam splendidiore cultu : ditescunt incolæ, nunquam superbiores. Iustitia ex præscripto Legum administratur: nec re aut vitâ spoliatur

nuperorum in Anglia. 51
 quisquam, nisi ex iudicio
 legitimo eorum, quibus
 hæc debent esse charis-
 sima, duodecim viro-
 rum contribulium: Re-
 gni omnia ita admini-
 strata, ut in bonum pu-
 blicum conspirasse vide-
 rentur: nisi quod istam
 ex nimia hac felicitate
 natam insolentiam re-
 primere non possent: nisi
 etiam (quod utique non
 est dissimulandum) infe-
 liciter foris, nobis diu Bellum ta-
 inexpertis, alea Belli ce- men foris
 cidisset, & domi Impos- infelicitè
 sitionibus quibusdam geritur;
 (licet moderatis admo- Domique
 dum, & quas publica Vestigalia
 necessitas, aut Legum imponun-
 tur,
 non vanus obtentus co-

52 *Elenchus Motuum*

honestârat) Proprieta-
tem Subditorum labe-
factâ quereretur Plebs
irritata. Et feueriores
(saltem pro temporis il-
lius Halcyonijs diebus)
incarcerationis, aurium-
que mutilationis pœnæ
quas paucis (quatuor
scilicet, vel quinque) se-
ditiosis, Camerae Stella-
tæ Iudices irrogarunt:
atque Curiarum Eccle-
siasticarum exundans iu-
risdictio & censura mul-
torum commiseratio-
nem & iras commoue-
ret. Indignantium etiam
hunc chorum auxerunt
Scrupulosi quidam, qui
Ceremonias inter Cul-
tûs diuini ritus nuper

Cerimonie
nonæ
Scrupulo-
sos angunt.

nuperorum in Anglia. 57

inuectas Papismi subsecuturi prodromas esse suspicarentur. His etiam accessit importunus Archi-Episcopi Zelus introducendi in Ecclesiam *Scoticanam* Liturgiæ Anglicanæ Librum & Præxin : scopo quidem laudabili (sic sua sibi blandiebatur opinio) ut tres finitimæ Nationes, vnius Regis sub Imperio, vno pariter conformi Dei cultu conjungerentur: euentu tamen pessimo: hinc siquidem subitæ Tragædiæ & Tumultus, dein Bellum & Inuasio: faciente animos Religionis prauâ opinione, & versipellis quibus-

Archiepiscopus
Anglicanæ Liturgiæ
Scoticis imposi-
turus

eos irritat:

54 *Elenebus Motuum*
dam Anglis (qui rebus
miscendis excubârunt)
clanculum stimulantibus.

Rex ad
hosce re-
primendos
Parlamen-
tum indi-
cit.

In quo
Subditis
indulget
plùs quàm
omnes An-
tecessores.

Rex, vt Scotorum tu-
multus, citra nouum tu-
multum, reprimeret,
Parlamentum indicit : sed
cùm huic quoque tu-
multuandi ardor irre-
pserat, Comitia disso-
luit. Pòst paullò tamen
consilij illius pœnitens,
alterum cogit Senatum:
seriò sese placandis om-
nium animis accommo-
dat : & quasi satiandis
vel auidiſſimorum cu-
piditatibus studeret,
plus Ille breui vnus
Parlamenti spatio con-
cedit in vtilitatem Rei-

nuperorum in Anglia. 55
publicæ (vtinam non &
in libidinem Inimico-
rum) quàm longis &
frequentibus Comitiiis
(in quibus liberalitate
mutuâ olim solebant
Principes cum Subditis
contendere) Ani Ipsius
& Majores omnes.

Inter alia, vnum istud
jactamus modò, modò
querimur Beneficium, vt
omni Superiorum be-
neficio majus, ità omni
Posteriorum temporum
grauamine tristius. Con-
cesso prius triennali
Parlamento, ex Cancel-
lariâ præstitutis tempo-
ribus sine iussu Regio
(modò Ipse omiserit)
indicendo: mox rogan-

56 *Elenchus Motuum*
tibus ipsis (quod *are alieno* oneratam fidem publicam liberandi spatium haberent, & indulta à Rege Privilegia rata ad posteros transmittèrent) eam retulit fiduciam, ut Comitiorum presentium dissolutionem penes arbitrium utriusque Senatus reliquerit, quasi intermissa diu Comitiorum pensaturus unius diuturnitate : Quod, ut interpretantur alij, Candoriserat erga Subditos summi argumentum, aut saltem animi vim & Arma minimè meditantis indicium. Vastri tamen hi homines, qui jam rerum potiti sunt, & tum temporis Patriotarum.

Sed eo magis appetitum audaciamque Novatorum acuit.

nuperorum in Anglia. §7
laruâ insigniebantur, tot
scrupulos & suspiciones
injiciunt incautioribus,
& minùs-prudentibus,
(quod factu facile est per
popularia Consilia, vbi
succenturiantur præ-
centoribus alijs, & nodos
in scirpis quærunt, non
quòd eorum animis ma-
litia quicquam insideat,
sed nè cæteris minùs-o-
culati, vel magis Rei-
publicæ deesse videan-
tur) vt instar Hydræ ca-
pitum consurgerent si-
multates, & dissidia plu-
ra, ex fauore Regio &
placandi studio, Conces-
siones Illius potiùs sitim
illorum accenderent, &
animum exposcendi,

58 *Elenchus Motuum*

quàm explerent : adeò
 vt jam parùm fugeret
 oculatiores , non tam
 Parlamentarijs Privile-
 gijs afferendis , non tam
 Reipublicæ paci & utili-
 tati procurandis inuigi-
 lasse bonos hosce viros,
 quàm Regiæ Majestati
 deturbandæ insidiatos
 esse : sibi que-ipsis ad
 summum Potentiæ fasti-
 gium jam gradus præ-
 struere. Quod cùm Re-
 gi, Rerùmque publica-
 rum consultioribus su-
 bolere intelligerent, nec
 in Senatu per suffragia
 liberis decernenda cal-
 culis , obtinere suas ra-
 tiones, aut Regium af-
 sensum expectandum

Quibus,
 aliis præ-
 textibus,
 tunc erat
 in animo
 deturbare
 Regem ; &
 sibi ipsis
 Imperium
 arripere.
 Quod, cùm
 innotesce-
 ret, Ple-
 bem irri-
 tant per
 Emissa-
 rios, & spe-
 cie suppli-
 candi vim
 inferunt
 aliis Sena-
 toribus;

viderent, ad vim se convertunt; Plebem per Emisarios irritant, ut, agmine facto, armis instructa ad Parlamentum, supplicum tamen specie, quædam petendi gratiâ, accederet.

Nec minùs illa promptè obsequitur, minas intentat, violentas manus ingressuris Senatui compluribus Nobilium, aliisque inijcit. Dissentientium à Nouatorum sententiis (quos *Bene animatos* vocitabant, mutuóque colunt & coluntur) nomina exposcit, ut viuos discerperet, aliorum nomina postibus affigit: imò insolentiùs in

60 *Elenchus Motuum*

Regique
ipsi

Regem ipsum (domi suæ turba hæc se contineret jubentem) debacchatur.

Vnde de-
territi Se-
natorum
complures
à Confessu
abstinent.

His quidam perterriti à Senatu prorsus abstinent: & postea, eo nomine, a potentiori factione exautorantur: alij etiam cum intersunt, liberè in suffragia descendere, & publicæ rei consulere, de proprio capite solliciti, non audent: adeò vt ex eo tempore Senatûs omnis Autoritas exolescere visa est, postquam jus suffragandi in Comitibus ima sibi Plebecula vendicauerit.

Constabat jam ista ad seditionem tendere; nec minùs liquidò plurimum
in

nuperorum in Anglia. 61

utraque Domo sedes occupantium non solo assensu nutuque, sed etiam astu & machinatione concitatas esse turbas. Rex verò (quò obniàm iret, & maturè compesceret in herba) quinque è Plebeijs, vnumque è Proceribus læsæ Majestatis postulat, sisti jubet judicio, remque omnem secundùm Leges Angliæ coram Regni Iudicibus contestatâ lite decerni.

Rex occurrit initiis turbarum,

Seditionis duces perduellionis postulando.

Istis (factione jam latius serpente, pluribus etiam probisque viris, i. è minimum decederet à Privilegijs, religiosius sollicitis) patrocinatur

62 *Elenchus Motuum*

inferius Senaculum; nec Regem audit, Petitoris & Actoris ad partes se demittentem, sed accusat potiùs; privilegijs vim afferri Senatorijs clamat, nec finit Senatorum quenquam ad Tribunal trahi, aut accusationibus à Reipublicæ curis auocari, & reorum sordibus Iudices Arbitrosque Regni dehonestari. Quo Rex commotior factus, suasu Consiliariorum, etiam & quorundam ex ipso Parlamento, centum plùs minùs Nobilibus, Generosis, eorùmq; famulis circumstipatus, ad Aulam properat *Westmona-*

Hinc Rex
in persona
propria Senaculum
ingreditur,

nuperorum in Anglia. 63
steriensem ; mandat , nè
quis alius vel aufit gra-
dus conscendere , vel
quenquam ; etiam la-
cessitus , contumelijs af-
ficere. Solus cum Pala-
tino Rheni Domum In- vt eosdem
feriorem intrans , postu- postulet.
lat , vt ipsi tradantur In-
cendiarij in manus, pol-
liceturque se iuxta notas
Leges cum illis acturum.
Hi verò præmoniti (vt
ferebatur) Marchionis
Hamiltoni & Nobilis fœ-
mina (quæ formæ prius,
nunc Ingenij dotes , al-
terius ætatis munera a-
pud Senatores gestij o-
stentare) ope à se sub-
straxerant ; Quocirca,
vt Rex subterfugienti-
Definit
verò imò
& culpam

quodam
modo ag-
nouit.

Sed & hinc
Plebem
exagitant
aduersus
Regem.

64 *Elencbus Motuum*
bus accusatis, citra cu-
jusquam injuriam aut
noxam reuersus, litem
placidè remisit, etiám-
que (quo demulceret
exacerbatos hominum
animos) aliquoties retra-
ctauit, & quasi culpam
deprecatus est.

Hinc tamen ansam ar-
ripientes Illi, qui conti-
nuò inuigilabant omni-
bus occasionibus faces
ad mouendi, mentésque
hominum inflammandi,
mirum in modum Re-
gem, ob tam insolens au-
sam, exagitant, & in fu-
rias agunt imprudentum
animos, exertásque dis-
cordiarum scintillas la-
tè circumferunt ad ex-

nuperorum in Anglia. 63
cirandam totius Regni
flammam.

Accusati delitescunt in
Ciuitate Londinensi, men-
sis integri spatio, donec
magna pars Ciuitatis
concitari potuerit, ar-
mæque instructâ acie,
in satellitium & custo-
diam comitari prodeun-
tes ad Comitiam reos.

Accusati
delitescunt
in Ciuitate
Londi-
nensi;
Redeunt-
que breui
ad Comi-
tia, exerci-
tu circum-
stipati.

Quo audito, Rex eo ma-
nè salutis & Majestati
sue (quâ solâ potuit ra-
tione) fugâ consulturus,
cum Regina secedit ad
Castellum Vvindsoram; &
postea latius serpentibus
iurgijs & periculis, a-
mandatâ in partes trans-
marinas Reginâ, accersito
Principe (quem Nouato-

Subducit
se Rex.

Mittit ad
Senatum
Literas
Pacifcato-
rias.

66 *Elenchus Motuum*

res Parlamenti nomine intercepturos subaudierat!) Eboracū se recepit. Missis tamen prius ad Senatum literis, Rex omnes Pacis rationes ineundas suadet, *ut quicquid id esset, quod tantopere ab ipso cupe-
rent concessū aut factū scri-
ptis explicarent; Quid Sena-
tus, quid Populus sibi vendi-
carent, quid vicissim Regi
tribuendum, absque ambagi-
bus definirent: recipi que
sanctissimè, aliena Se non
magis Iura imminuta velle,
quàm Propria Sua; quin
& libentissimè assensum
operamque Se prestiturum
omnibus, quæ Reipublicæ
Iura sua, & Pacem in inte-
grum restituant.*

nuperorum in Anglia. 67

Hanc tamen clemen-
tissimi Regis æqui-
tatem non apernantur
modò , sed tanquam
Privilegijs Senato-

rijs contrariam conui-
tijs excipit Domus In-
ferior , iam scilicet No-
uatorum arbitrio manci-

pata , & potentiâ Plebis
intumescens. Dici non
potest, quantum istis ad
Pacem monitis , tanquã
ad noua pericula , & an-
guem in herba latitan-
tem , specie saltem con-
territi expalluerint , sé-
que in summo Capitis
discrimine versari cla-
mitauerint ; nec sine

maxima necessitate, Mi-
litia totius Regni ordi-

Quibus
Privilegia
Parlamen-
taria minu-
untur.
quiritan-
tur.

A Rege
petunt

68 *Elencbus Motuum*

Militiæ
potesta-
tem:

quam, cum
Ipse stre-
nuè nega-
ret, arri-
piunt.

nandæ potestatem à Re-
ge (in id vnum , sic præ-
se ferebant, vt securi de
rebus à Rege propositis
consilium inirent) sibi
tradi petierint ; eam,
ipso renuente, occupant.
Hec fandi nostri cala-
mitas , hæc tuba rixæ
fuit , dum Rex Ius au-
tum tueri, Illi rapere ni-
tuntur inuicem, Bellum
oritur.

Per Apo-
logias pri-
mò res a-
gitur;
in quibus
cum Rex
esset supe-
rior, ad fer-
rum des-
cenditur.

Per Apologias diu ve-
litatum est ; at cum Rex
calamo superior, pluri-
mum opinione palmam
præriperet , ad ferrum
descenditur. Factionis
promptum erat ad Bel-
lum se parare , Londino
potitis , vnde tot homi-

num examina, rerum no-
narum abundè cupida,
effundi possent ad con-
flandos & reparandos e-
xercitus; ybi tot arma,
tam grandis commeatùs
opportunitas, & tanta
vis pecuniæ, tot millia
tormentorum præsto es-
sent, qui etiam tot spe-
ciosas causas (ob quas
vel mori pulcrum esset),
Declarationibus euan-
gant tot honestas tesse-
ras vexillis inscribunt,
quibus hominum ani-
mos vehementiùs quàm
tubis tympanisque ac-
cendunt. *Ad Regiam*
quippe Personam tutandam,
eripiendàmque è malè-fe-
riatorum manibus, ad Par-

Factiosorum op-
portunitas
ad bellum
inferen-
dum,

Prætextus
etiam,

68 *Elencbus Motuum*

Militiæ
potesta-
tem:

quam, cum
Ipse stre-
nuè nega-
ret, arri-
piunt.

nandæ potestatem à Re-
ge (in id vnum, sic præ
se ferebant, vt securi de
rebus à Rege propositis
consilium inirent) sibi
tradi petierint; eam,
ipso renuente, occupant.
Hæc fundi nostri cala-
mitas, hæc tuba rixæ
fuit, dum Rex Ius au-
tum tueri, Illi rapere ni-
tuntur inuicem, Bellum
oritur.

Per Apo-
logias pri-
mò res a-
gitur;
in quibus
cum Rex
esset supe-
rior, ad fer-
rum des-
cenditur.

Per Apologias diu ve-
litatum est; at cum Rex
calamo superior, pluri-
mum opinione palmam
præriperet, ad ferrum
descenditur. Factionis
promptum erat ad Bel-
lum se parare, Londino
potitis, vnde tot homi-

num examina, rerum no-
narum abundè cupida,
effundi possent ad con-
flandos & reparandos e-
xercitus; ybi tot arma,
tam grandis commeatus
opportunitas, & tanta
vis pecuniæ, tot millia
tormentorum præsto es-
sent, qui etiam tot spe-
ciosas causas (ob quas
vel mori pulcrum esset),
Declarationibus euan-
gant tot honestas tesse-
ras vexillis inscribunt,
quibus hominum ani-
mos vehementius quàm
tubis tympanisque ac-
cendunt. *Ad Regiam*
quippe Personam tutandam;
eripiendâque è malè fe-
riatorum manibus, ad Par-

Factiosorum op-
portunitas
ad bellum
inferen-
dum.

Prætextus
etiam.

70 *Elenchus Motuum*
lamenti Privilegia propu-
gnanda ad Religionem sar-
tam rectam conservandam,
ad Leges, autumque An-
glia regimen protegendum,
imò ad aras & focos de-
fendendos, arma se capeffe-
re protestantur, & in subsi-
dium omnes inuitant.

Quibus in-
dicantur
Conciona-
tores Pres-
byteriani,

Quibus inescati Con-
cionatores (spe etiam non-
nihil titillante, sese dis-
sentientis Cleri Sacer-
dotia, & opimos Epif-
coporum Decanorum-
que redditus, ceu justam
hæreditatem possu-
ros) qui Presbyteriani re-
giminis in Ecclesia desi-
derio tenebantur, è sug-
gesto classicum canunt,
vnde Pacis Euangelium

nuperorum in Anglia. 71
promulgare debuerant.

Populus insuper aliâ *Populus.*
spe aurei futuri seculi,
Regniq[ue] temporalis
Messiæ, æstro quasi per-
citus, vndique concur-
rit, immensam vim si-
gnati æris, & argenteæ
supellestilis, abjectâ rei
familiaris curâ, summâ
contentione conferunt;
imò mulieres annulos
aureos, & pignora con-
nubii, inaudito prorsus
exemplo, in ærarium
immittunt; Viri sese in
militiam, quasi sacram,
certatim offerunt: vnde
breue coaluit exercitus
ad viginti circiter ho-
minum millia antequam
Rex in sui defensionem

quorum
operâ ex-
ercitum
conscri-
bunt.

quingentos conscriberet : & Illi plura obtinere tormenta , quàm Hic sclopetos. Eâdem operâ & facilitate Classẽ occupant. Militiæ terrestri Comitẽ *Essexiæ* præficiunt , Maritimę *Vvarvvicensẽm*.

Classẽ
occupant

Diripiunt
Bona, &
reditus a-
liorum in-
vadunt.

Ad Exercitûs stipendia (nè dicam in privata commoda) præter profusas populi largitiones, Bona diripiunt Nobilium & Generosorum , quos Regiis partibus studere compererant ; in eorum omnium, Episcoporum, Principis, Reginę, Regisq; ipsius reditus, *Sequestri* nomine, manus iniiciunt, ut vix ynde vi-
ctum

nuperorum in Anglia. 73

Atum coëmeret sibi re-
lictum Regia Maiestas
verè conquereretur.

Nec iam quicquam il-
lis reliquum videbatur,
nisi signa mouere, Regi-
que manus injicere; quod
mensis futurum spatio pro-
mittere non dubitârunt. A-
liter verò Deo placuit.
Nec enim adeò latere
potuit dolus, quin in
Regias partes transiret
longè maximus *Nobilium* Regiis par-
& *Dynastarum* numerus tibus qui
è *Senaculo superiori*, æqua- fauerent,
lis penè *Domûs Inferio-*
ris, sed qui cæteros tum
latifundiorum auitâ am-
plitudine, tum natalium
splendore longè antecel-
lerent. Etiam inter illos

74 *Elencbus Motuum*

qui se *Londino* non subduxêre , complures Regiæ causſæ clàm fauebant : imò multi Generosi & Plebeij per omnes Regni Prouincias.

Horum ope, & Autoritate propriâ (quâ, ſolis inſtar, in Eclipſi, ſpectatorum turbam attraxerat) & nonnullâ hominum commiſeratione (quos miſerè puduit Regni caput intueri in eam fortem dejectum, vt ab Imperij ſede *Eboracum* profugiens, ab *Eboraco* *Nottinghamiam*, à *Nottinghamia* *Salopiam* & *Uvallia* fines, quatuor plùs menſibus vagus & extorris, Subditorum ſi-

nuperorum in Anglia. 75

dem & suppetias diu frustra imploraret) Rex tandem aliquando exercitum aliqualem collegit, posteaque majores copias promptius confluyente ad Regis suppetias populo, quam partem stare Rempubicam crediderunt: Regina etiam pecunias & iarmamenta (quæ gemmis aliquot oppignoratis conquiſiuerat) subministrante; ob quod debitum marito officium Perduellionis à factiosis postulatur.

Dum istæ Domi nubes Digressio
cælum obducunt, dira in res Hi-
tempestas foris intonat bernicas.
in *Anglorum* capita; quam
(quoniam in res nostras

76 *Elenchas Mornum*

haud parùm affert momenti) nè prætermittam penitus incognitam, in *Hiberniam* breui transfretandus mecum Lector est.

Hiberni quippe, quibus *Anglorum* graue semper jugum cubuerat, insitúsque à Natalibus, & auctus ex æmulatione, Pontificiæ Religionis ardor inerat, diu isti excutiendo, huic asserendæ (vt se ferebat occasio) inuigilantes, iam pridem versatum animis facinus aggrediuntur. Ecce subitâ vniuersæ gentis, (quòdque mirum magis adhuc clandestinâ) conspiratione facta

Rebellio

Hibernica:

nuperorum in Anglia. 77
in *Anglos* per *Hiberniam*
sparsos, nihî que tale o-
pinantes irrunt, re fami-
liari fundisque exuunt;
centum & quinquaginta
millia plûs minûs fœdè
(nullâ sexûs, ætatis, hos-
pitii, vel affinitatis habi-
tâ ratione) superstitioni
diræ, ceu tot humanas
hostias, mactant. Parùm
ab erat (ni *Dubliniæ*, quæ
Metropolis est, coniura-
tione detectâ, aliisq; in
locis pauci cautiores ar-
reptis armis obstitissent)
quin eodem impetu no-
men *Anglorum* per *Hiber-*
viam extinctum esset.

Animos fecerant *Pro-*
ceribus & Sacrificulis Hi-
bernis (qui primas in hac

Immanit-
tas.

Quinam
eius Auto-
res, & qui-
bus oppor-
tunitatibus
usi.

78 *Elenchus Motuum*

Tragœdia concitanda
sustinuerunt) in hoc fa-
cinus , nuperi *Scotorum*
successus ; qui (verbis vo-
tor *Viri Primarii* , qui,
initio *Parlamenti* nostri,
à sacris Regi *Consiliis*
fuit in *Hibernia* , postea
verò secutus est partes
Parlamentarias , & in *Se-*
natorum ordinem coop-
tatus) *rebus suis bene feli-*
citérque gestis , *immunitates*
à Rege *insignes per nobis-*
simos motus impetrârunt.
Adhæc, *Turbæ domesti-*
cæ libertatem illic in-
furgendi videbantur
permittere, quibus iam-
iam *Anglos* implicatum
iri, rerum *Ciuilium* pru-
dentiâ vel leuiter imbu-

nuperorum in Anglia. 79
tis ominari facile fuit, ut
ab illis minus metuen-
dum foret in vindicias
Inquilinorum in *Hiber-*
niam transfretaturis. Au-
xerat quoque audaciam
absentia, & nupera mors
Pro-Regis Hiberniae (Viri
prudentissimi, motibus,
primisque Rebellionis
seminibus opprimendis
paratissimi) quem *Hiber-*
niae Proceres, dum Rebel-
lionem animis agitent,
æquè ac Zelotæ *Parla-*
mentarii hîc infectati
sunt, & nescio quæ pra-
ua consilia & acerbiora
gesta obiicientes, ad ne-
cem usque Lege ex post-
facto latâ, nullique in
posterum absque consen-

80 *Elenchus Motuum*
 in Senatûs intentandâ
 (quam tamen *Regem* sanc-
 tire, per minas & clamo-
 res Populi coëgit poten-
 tior Comitiorum factio;
 quam & ipse petiit, sal-
 tem permisit *Pro-Rex*)
 persecuti sunt. Sic deni-
 que frementibus & irri-
 tatis vires attulit, Exer-
 ciûs *Hibernorum*, ad octo
 millia virorum conscrip-
 ti in *Scoticam* Expeditio-
 nem, importuna dissolu-
 tio. Quorum quatuor
 millia, Rex Pace cum
Scotis factâ (nè novis re-
 bus in *Hibernia* stude-
 rent) *Hispaniarum* Legato
 DON ALONSO de
Cardenas transportandos
 permisit: Quos quidem
 ceduntur.

DON
 ALON-
 SO Cla-
 ris Hispa-
 niarum
 Legato
 Copiæ cō-
 ceduntur.

nuperorum in Anglia. 81
Ille (irritâ primâ Con-
cessione) in ampliorem
numerum multis milli-
bus adauxit; *Tribanis &*
Chiliarchis Parlamenti
Iussu exau&toratis, &, in
gratiam stipendiorum
ipsis debitorum, permif-
fis, vt vnusquisque, ex
animi sui sententiâ, ad
quas velint terras cum
suis Legionibus emigra-
rent.

Quapropter Pactum
est inter *Legatum* prædi-
ctum, & illos *Chiliarchas*, Quibus
alendis
quibus conducendis, & 30000 li-
quotidie alendis, post bras im-
quam 30000 libras im- pendit *Le-*
pendisset, (vt ipse *Legatus*,
tus conquerebatur, &
plurimis innotescit) &

82 *Elencbus Motuum*

Naues,
quas mili-
tibus trans-
portandis
conduxe-
rat, deti-
nentur,

condu&itias Naues ad
eos milites transuehen-
dos à Portu iamiam solu-
turos, apparâset; ecce
ille omnes quæ *Legatus*
tantâ pecuniarum largi-
tione & indefesso studio-
rum tædio procurane-
rat, inopinatò à Parla-
mento in *Domis* subdolè
detinentur, eâ ratione
(vt credebatur) *Hispano*
irritato, Regem *Angliæ*
vt exosum redderent,
vnde Rex (cùm sic res
postularet) (*Hispanorum*
suppetiis prorsus desti-
tueretur.

Hisce (inquam) tantis
in turbido piscandi op-
portunitatibus deliniti
cum *Sacrificulis* *Proceres*,

nuperorum in Anglia. 83

quò Inquilinis nostratibus
vires attenuarent, ani-

mòsque labefactarent,

Populares verò suos in

cædes & rapinas incen-

derent, modis omnibus

fatagunt. Inter nostra-

tes jactitant, Reginam

suis interesse Copiis,

Regem cum exercitu

aduenturum, Scotos se-

cum pepigisse fœdus, cui

ut fidem facerent, in ip-

sa *Anglorum* cæde, pror-

fus temperant à laces-

sendis *Scotis*; se *Regio* *Di-*

plomate instructos (osten-

tantes fictitium *Diplo-*

ma apud *Farnam Abba-*

tiam, multis eò concur-

rentibus *Sacerdotibus* &

Proceribus, à quodam

Quibus ar-

tibus in

confor-

tium faci-

noris existi-

mulant In-

quilinos.

84 *Elenchus Motuum*
Plunketto, vt multorum
confessionibus postea
constitit) *Regiam causam*
aduersus Puritanos sustine-
re. Inter suos literas
venditant, quibus aiunt
se ex *Anglia* edictos San-
ctionem nuperrimè latam,
quâ *Hiberni* omnes *Prote-*
stantium *Sacris* interesse co-
gerentur ; primamque ab-
sentiam *Bonorum*, secundam
Hereditatum, tertiam *Vitæ*
dispendio luerent. *Spem Li-*
bertatis faciunt, & *Aui-*
tarum *Consuetudinum*,
Anglorum jugum excu-
tiendum, *Regem* è pro-
pria *Gente* eligendum;
Anglorum omnium *Bona*
& *Possessiones* inter eos
distribuenda.

Hac

nuperorum in Anglia. 85

Hæc prædæ , & instituendę in posterum ex votis vitæ spe ad commilitium allecti , in furias aguntur *Hiberni*, & tanta patrant facinora, quanta vix ullum retrò seculum audiuit.

Quibus in *Anglia* per-
vulgatis, mirum quanta
cæsos perfidè Inquilinos
vindicandi cupido, quan-
tus Superstitēs defen-
dendi zelus incefferit. *Anglorum*
Certatim breui spatio
in Militum stipendia &
commeatus procuran-
dos, pecuniæ ad trecenta
millia librarum sterlina-
rum cumulantur, multa
Anglorum millia sese in
militiam accingunt.

H

Eluditur
domesticis
inter Re-
gem &
Parlamen-
tum simul-
tatibus, re-
ciprocis-
que Accu-
sationibus.

Cæterum Genti no-
stræ tantum impendebat
Infortunium, vel Ira po-
tius Diuina, vt vel ex
hoc ipso propriæ glisce-
rent similitudines; quod a-
lijs, inter se quantum-
libet infensissimis, pacem
tantisper conciliare so-
let. Hinc qui rebus no-
uandis incumbabant,
nescio quibus scrupu-
lis & suspicionibus ho-
mines (abundè per se
pronos, & in pejora
credulos) acriter pun-
gentes, obtinent apud
Comitia, nè Regijs
auspicijs Bellum ge-
ratur, nèue quis Mi-
litum Regi addictior,
aut qui in Scotica Ex-

nuperorum in Anglia: 87
peditione meruerat,
huic se militiae immisce-
re permittatur. Obtru-
dunt in Belli admini-
strandi Prouinciam ho-
mines factiosos, & Re-
gi parum gratos. Illinc
Rex propria personâ
Exercitum contra Re-
belles ducere consti-
tuit; utque iure Bel-
li gerendi, per Leges &
Regni consuetudines si-
bi concedito utatur,
instat. Tandem verò. *Quæ de-*
cedendi saltem hu- *feruescunt*
manitate, si minùs im- *tandem,*
perandi viribus, æmu- *Rege de*
los superare cupiens, *iure suo ce-*
annuit Rex, ut sui- *dente.*
ipsum & Comitiorum
simul Autoritate ge-

88 *Elenchus Motuum*
ratur Bellum, & Di-
plomata, vt & Com-
missiones nominibus Re-
gis & Parlamenti confi-
gnentur, attributâ e-
xercitum conscribendi,
armandi, ducendi,
duktorûmque deligen-
dorum Comitijis facul-
tate, Regi nullâ pacis
cum Rebellibus ineun-
dæ, vel veniæ elargien-
dæ copiâ, sine Comitio-
rum consensu, reli-
ctâ.

Recrude-
scunt ite-
rum.

Sed nec ità refederunt
Contentionum fluctus:
haud diu enim post,
scintillis Belli ciuilis in
flammas per *Angliam* e-
rumpentibus, Comitia
centum millia librarum,

nuperorum in Anglia. 89
nomine Belli *Hibernici*
erogata, innadunt, &
duas tréſue Legiones,
Rebellibus illic reprimen-
dis conſcriptas, in
Regem hîc opprimen-
dum conuertunt. Quin-
etiam emendicatas in
Euangelicorum pereun-
tium ſubſidia Eleemoſy-
nas, in militum ſuorum
ſtipendia transferre non
dubitant.

Ex aduerſò, Regij mi-
lites commeatum diri-
piunt, à Comitibus verſus
Ceſtriam tranſmiſſum;
quem ſtatim ac *Hiber-
nia* deſtinatum illi vo-
ciferarentur, Rex curat
in eius Regni uſus reſti-
tuendum. Comitibus, (quò

Regis infamiâ suam ex-
 istimationem auge-
 rent) leuiculis in mediũ
 adductis suspicionibus,
 Rebellionem *Hibernicam*
 contra Regem excita-
 tam , Regi, ceu Autori,
 referre non erubescunt.
 Verũ (quod res erat)
 in factiosos Senatores,
 maioribus rationum mo-
 mentis suffulta , crimen
 & infamiam Regis *Maie-*
stas retorquet.

Noftrates
 fundunt
 Hibernos

Ista tamen haud obſti-
 tere , quò minus noſtri
Auxiliares Hibernos vn-
 dique in fugam verte-
 rent, funderentque, in-
 cendijs, direptionibus,
 & cædibus centena ali-
 quot millia Indigena-

nuperorum in *Anglia*. 91
rum ad inferos mitte-
rent, *Anglorum* Manibus
parentaturos. Sed lon-
gè latèque solitudinem
simul inferunt, quæ non
minùs sibimetipsis, quàm
Indigenis damnosa tan-
dem exstitit. Intru-
dentibus enim per
Angliam Bellis, an-
nona, commeatu, ve-
stita, stipendijs, neces-
sarijs omnibus militi
deficientibus, militè-
que tandem istis defi-
ciente, vix verbis as-
sequi fas est, quantum
miseriarum. Nostrates
in *Hibernia* perpeffi sint;
quibus diu colluctati
(sæpiùs ad caum vsque;
sed frustra innocatâ

tantâmq;
Regno so-
litudinem
inferunt,
vt ipsi, de-
ficientibus
supple-
mentis,
multas
paterentur
miserias.

Vt reſto-
centur, po-
ſtulant.

Comitiorum operâ) Regi
literas ſcribunt, qui ſunt
à ſacris Regni illius con-
ſiliis, militum duces, ip-
ſique milites; quibus in-
ſtanter miſſionem pe-
tunt, & in alia caſtra avo-
cari; vbi cum quolibet
hoſte præterquam fame;
pugnandi locus eſſet.

Rex tandem (Scotiſ au-
xiliares copias in Parla-
menti caſtra ducentibus)
in imparem pugna con-
ditionem cum Parlamen-
tariis Angliſ redactus,
hinc neceſſitate pro-
pria, in è importunis
Subditorum precibus,
coactus, jubet Inducias
in annum cum Hiberniſ
pacifici, vt interea tempo-

Vnde indu-
cias Rex
paciſcitur
cum Hiber-
niſ,

imperorum in Anglia. 93
ris Pax, æquis modò cõ-
ditionibus fieri id posset,
coalesceret.

Pactis Induciis, co-
piisque quæ præfidiis tu-
tandis sufficerent, post
se relictis, redeunt mili-
tes ex *Hibernia* in Regis
(cujus domi contra *Par-*
lamentarios fortuna mani-
festè nutabat) auxilium.
Scoti tamen, qui maximam
Ultoniæ partem occupa-
bant, induciis obstringi
recusant, ut & pauci
Angli in *Connactia* & *Ul-*
tonia, quibus cum *Scotis*
intercesserat consuetu-
do.

Paullo pòst *Baro In-*
ebequin qui copiis præfuit
Mononiensibus, perductis

Milites
multi ad
Regis de-
fensionem
accerfun-
tur, *Scoto-*
rum in par-
tes *Parla-*
mentarias
accessu,
jam periculi
tantis.

Induciarum,
quorum
opera vio-
lantur.

94 *Elencbus Motuum*
millibus nonnullis in
Regis supetias, cum non
satis pro dignitate &
merito accipi videretur;
clam se in *Hiberniam* sub-
trahens, *Geragium* primò,
postea totam *Manonia*
Prouinciam, quanta à
partibus *Anglorum* itere-
rat, in partes *Comitiorum*
trahit, & detestationem
Induciarum, ipsis statim
in eius & *Scotorum* auxi-
lium, copias, pecunias,
& com meatum submit-
tentibus.

Ex altera etiam parte
Hiberni sub imperio le-
gati *Pontificii* & *Orveni-*
Roy Gèti nostræ infen-
sissimi, quin & nominis
æquæ ac *Regiminis An-*

nuperorum in Anglia. 95
glicani impatientis, æ-
teris Indigenis modera-
tioribus sub d. & Presto-
ni, Taffique nihilo secius
amplexantibus, & Paci
porro cum Rege ineun-
dæ studentibus se oppo-
nunt, & prolatâ Pontifi-
cis Bullâ contra pacem
& inducias milites eo-
rum à fide & signis deter-
ruerunt.

Hinc proculcatis In-Bellum
duciis, passim ad arma Regis im-
conuolatur. Vnde Mar minet & ab
chioni Ormundii (Regio Hibernis &
ibidem Archistratego) à Parla-
mentariis,
Soli hinc ab Anglis &
Scotis, indè ab Hibernis se
suosque defendendi ne-
cessitas incumbit. Tan-
dem autem Regis copiis

in *Anglia* fufis, Rebelli-
bus *Hibernis* obfidi-
Dubliniam prementibus,
Marchio diutinæ obfi-

Regius Ar-
chiftrate-
gus *Mar-*
chio Ormun-
dus tradit
Parlamen-
tiis quic-
quid à Re-
giis in *Hi-*
bernia par-
tibus stabat.

dioni fufiinendæ impar,
pactis conditionibus *Du-*
bliniam & quicquid in
Hibernia ftegit ex partibus
Regiis, Parlamentarijs
tradere honeftius duxit,
quàm permittere rem
Anglorum & Proteftan-
tium in *Hibernorum* pote-
ftatem deuolui.

Rege tamẽ
in Custodi-
am dato,

Post anni ferè fpatium,
Rege in custodiam tradi-
to, cum fpem omnem Pa-
cis redintegrandæ, Li-
bertatisque Regi refti-
tuendæ Nouatores per
fuffragia de non aduendo
Rege præcidiffent (de
quibus

quibus fusius postea) no-
 nis documentis instru-
 ctus, & *Deputati Hiber-*
nia titulo auctus, denuò
 in *Hiberniam* reuertitur
Ormundius, vt pace quâ
 posset optimâ facta, *Ang-*
los, Scotos, Hibernosque
 consociaret. Huic *Baro*
Inchequin, statim ac inno-
 tuit *Regicidium*, sese cum
Anglis, quot quot ejus
 parent Imperio, conjun-
 git. *Hiberni* quidam sub
Prestoni Taffique vexillis,
 & qui priuinas inducias
 haud prorsus auersati
 fuerant, non dubitant
 socia signa admouere.
 Alii etiamnum suspensis
 hærent animis. *Scoti* pri-
 mò ab hostilibus se tem-

redit no-
 auctus Au-
 toritate.

Cui se con-
 jungunt
 Angli ple-
 rique.

Hiberni
 quidam.

Scoti quo-
 que.

perant, debellando tamen communi inimico interim navant operam, & spem faciunt in vnum tandem cum *Marchione* coalituros. Nunc denuò

Sed repugnante Prefecto Parlamento,

Dubliniæ Præfectus *Iones*, copiarque ibidem Parliamentariæ (iisdem scilicet illi, qui Inducias & Pacem cum Pontificiis ab *Ormundio* initam, vehementius conuictis dirisque prosequuti sunt, tanquam de Religione actum foret) in eodem deprehensi sunt Meretricis *Babylonicæ* amplexu cum *Orveno Roy*, Rebelle Archistratego cædibus & sanguine Anglorum infami, & iuratis.

Cum Rebellibus immanissimis inducias pacto,

nuperarum in Anglia. 99

fimo Protestantium hoste; istis enim monstris, non ità pridem extirpandis, se tandem intimo fœdere aggregare, sociâque vexilla jungere nihil erubescunt.

Ab alienis cladibus (nec prorsus tamen alienis, quarum contemplationem vnico aspectui ideo placuit subjicere, licèt temporum dissitissimorum res forent, rē sæpius excurrere necesse fuerit) redeamus ad nostras, majoribus longè & apertioribus prælijs, minore licèt strage & perfidiâ sæuientes; parcius deflagrante (quod dolendum) diuturnioris

Reditur
ad Angliæ
turbamen-
ta.

Prælia va-
ria inter
Regios &
Parlamen-
tarios.

Parlamen-
tarij des-
pondent a-
nimum, de-
ficientibus
multis, &
inclinante
fortunâ.

mali fomite. Siquidem
vario diu Marte, & di-
uersis locis, de summa
rei pugnatum est, inter
Copias *Regias & Parla-
mentarias*. (*Parlamenta-
riorum* deinceps vocabu-
lo intelligendi sunt, qui
Senacula seu Comitio-
rum sedes occupabant,
quamuis numero sece-
dentibus inferiores,
quos tamen Regij non
aliò quàm *Rebellium &
Perduellium* titulo per-
stringunt.) Pugnatum
est (inquam diuersâ for-
tunâ, donec, illâ par-
tibus Regis adspiran-
te, animos apertius
desponderent *Parla-
mentarij*, indièsque à

nuperorum in Anglia. tot
partibus ipsorum defice-
rent Factionis affectæ,
reducti in angustias Se-
natores, *Scotos* in Belli so-
cietatem inuitant; utque
refrigentem, & tantum
non extinctam Populi o-
pinionem de zelo eo-
rum in publicum com-
modum & Religionis
puritatem, resuscitent,
pecuniâsque interea e-
mungant, ad notas re-
currunt artes, in Regem
ipsiusque partes com-
menta de nouo cudunt,
& passim spargunt inter
Populum, quasi Rex Ty-
rannidem absolutam medi-
taretur, omniumque qui ex
aduerso steterant, possessio-
nes fisco addiceret, personas

Quibus ar-
tibus po-
pulum nu-
tantem in
suas partes
conciliant.

302 *Elencbus Motuum*
sub iugum missurus, aut
istud desit fatum, ita vulgo
tamen persuadent, Regios
milites humanis carnibus
assuetos, eosdem inter epu-
las deuoratuos. Hostias
insignes aliquot Iustitiæ
immolant (sic enim sub
illa tempora apud re-
rum ignaros audiebat
sanguinolentis specta-
culis Plebis captandæ
studium, & propriæ vin-
dictæ cupido) Guillelmum
Land Archi-Episcopum
Cantuariensem; Hotba-
mum utrumque, patrem
Equitem Auratum, &
filium; Caræum etiam E-
quitem, omnes tribunos
militum, securi percu-
tiendo. Illam nempe Per-

nuperorum in *Anglia*. 103
duellionis, ipsorum iudicio, damnatum; hos prodicionis militaris, concilij censurâ, reos. Nec miratus est quisquam *Archi-Episcopum* ab illis pleâ, ut pote quem perditè odissent, & *Scotia* totius, populique *Anglicani* inuidia premerat: Sed præter expectationem in Tribunos animaduersum est, qui præcipuos Turbones in Comitij primique (paucissimis tam grande facinus audentibus) qui aduersus Regem arma induerant, & duo validissima propugnacula maritima, vnde maximum belli momentum tam

• *204. Elencbus Motuum*

temporis pendebat, *Hul-*
lam scilicet & *Plimoutham*
(illam armamentario
Regio instructissimam,
hanc commodissimum
æstuarium Regi præri-
puerant in Parlamenti
fidem. *Preces* publicas &
Jejunia indicunt, leuicu-
lis etiam de *Victorijs*
dies festos instituunt; *Ta-*
bulas supersticiosas, in
quibus Christi, *Deiparæ*
Virginis, aut *Sanctorum*
imagines depictæ erant,
publi è magnæque cum
solennitate igni & nouo
martyrio deuouent. *Cra-*
cis signa & *obeliscos*,
quibus istæ vel Sancto-
rum picturæ insculpe-
bantur, quamuis pla-

superorum in Anglia. 103
teis Londini eminentio-
ribus essent tum orna-
mento tum vsui, diru-
unt: Episcopatum & Litur-
giam (cujus verò contra-
rium pridem Declaratio-
nibus euulgatis voue-
rant) omnino pronunciant Viam fieri
abroganda: nouumque Regi- nunt ad Sco-
men Ecclesiasticum cum Di- tos inuitan-
rectorio introducendum, Sy- dos,
nodique suâ Autoritate
coacta (ab omnibus qui-
dem Prouinciis homini-
bus præferuidis, concio-
nandique peritis, sed mi-
noris vt plurimum lite-
raturæ, regiminique Ec-
clesiastico infensis) con-
stitutionibus commen-
dant; non autem huic li-
berè res euentilandas per-

106 *Elencbus Motuum*
mittunt ultra metas ab
ipsis statutas.

Scoti con-
sentiunt pa-
ctis Articulis

Scoti nuper ab *Episcopis Anglicanis* proritati, sibi met etiam timentes, modò *Rex de Parlamento* triumpharet, prædæ insuper fortè cupidi, *pactis Articulis* consentiunt, (quos inter primarius erat, qui *Honestatis* specie reliquis facum & gratiam conciliabat, nè quid noxæ *Regiæ Personæ* intemeretur, nè quid fraudis *Coronæ ejus Juribus*, vel *Hæredibus* fieret) *Sacramento* etiam inuicem à *Membris utriusque Parlamenti* inito, omnibusque aliis incolis utriusque *Regni* sub eorum potestate

na perorum in Anglia. 107
obtruso, quod Nationale Fœderes
Fœdus, & Ligam vocant.
In eo promittunt, pro
muneris, & loci ratione sese
Reformatam in Ecclesia
Scotica Religionem, quoad
Doctrinam, Cultum, Dis-
ciplinam, Regiménque de-
fensuros; Religionem in
Anglia & Hibernia Re-
gnis, quoad Doctrinam,
Cultum, Disciplinam, Re-
giménque juxta Dei Ver-
bum, & Ecclesiarum optimè
reformatarum exemplar re-
formaturos; Ecclesiásque in
tribus hisce Regnis ad ar-
ctissimam Consensionem &
Vniformitatem in prædictis
pro viribus adducturos; Pa-
pismum, Prælaturam, Su-
perstitionem, Schisma, &

108 Eleucus Motuum
Impietatem* extirpaturos;
Parlamenti in utroque Re-
gno iura & Privilegia, Re-
gnorūque libertates con-
servaturos: & Regiæ Ma-
iestatis Personam atque Au-
toritatem (in vera Religio-
nis Libertatūque Regnorū
conservatione & defensione)
protecturos; ut attestetur
universus Orbis Conscien-
tiis suis, de sua in Regem fi-
delitate; debitāque Regiæ
Maiestati potestatem & am-
plitudinem imminuēdi, nul-
lam illis animum aut inten-
tionem subesse; omnes Incen-
diarios & Malignantes
(hisce perstringunt titu-
lis omnes, quicunq; Re-
giis fauebant partibus)
detecturos, ut publicas pœ-
nas

nuperorum in Anglia. 109
nas luant; firmam eternam-
que pacem inter duo Regna
molituros; inuicem quoque
se defensuros omnes, qui fœ-
dere hoc sese obstrinxerunt,
Et in isto constanter perman-
suros.

Hujus Fœderis cum In quibus
Scotica Natione paciscen- Indepen-
di, non postremi Auto- dentes Au-
res Independentes erant, vt testignagi-
& inuitis & reluctanti-
busquibuscunque in hoc
Sacramentum adigendis
præcipui & acerrimi,
quanquam ex ipsis com-
plures ab eodem absti-
nuerint, nè scilicet hoc
nomine ad Regiæ Perso-
næ defensionem astring-
erentur. Nec hoc præ-
tereundum existimo,

§10 *Elenchus Motuum*

Fœdus siue *Sacramentum Nationale*, prout *Scotorum* exiit ab incude, *Personæ Regiæ simpliciter defendenda* mentionem fecisse, conditionem verò adjectam fuisse à nostris, *Inferioris Senaculi* hominibus, contra sensum & tenorem *Sacramenti*, suggerentibus id fraudis atque fuci *Independentibus*, obtentu scilicet *Regiæ salutis* satè prospectum esse alijs iuramentis, repetitam salutis suæ in isto *Sacramento* promissionem *Regis* animum aduersùs *Parlamentum* obfirmaturam, animosque *Plebis* contra *Parlamentum* obsequia

nuperorum in Anglia. III.
scrupulis. oneraturam;
revera tamen vt Regici-
dio (quod tum animo
meditabantur)patrando,
viam remotis (quantum
fieri posset) obstaculis,
præstruerent.

His inter *Scotos*, *An-*
glôsque peractis, hoc Sa-
cramento qui bonâ fide
se obstringi patiebantur,
Presbyteriani audire ge-
stierunt, & summam re-
rum adepti sunt, fa-
mulantibus alijs mino-
ris notæ factionibus. Hi
sæuiunt immaniter in
dissentientes; Omnes
qui *fædere hoc sacrosancto*
teneri renuunt, quam-
vis contra factionem
Parlamentariam nihil

Qui fæde-
re isto sese
obstrinxerunt bonâ
fide, Pres-
byteriani
audire ge-
stiant.

Immaniter
sæuiunt in
dissentien-
tes.

¶ 112 Elencbus Motuum

antè admisisſent, quamvis nullas impositions & tributa detrectaſſent, imò ſponte in Copiarum Parliamentariorum ſtipendia pecunias erogâſſent (*Ministros præſertim Eccleſiæ*, qui opimis fruebantur Beneficijs) ædibus, bonis, & redditibus, ſequeſtri nomine ſpoliant; carceribus inclufos per annos plures (imò nauibus in fluuio *Tameſi*, idque efferueſcente jam æſtate) nec auditâ cauſâ, neque accusatione allatâ, ſqualore, jejunijs, & vigilijs macerant. Hoc crudelitatis & barbariei exequuntur Parliamentarij, delegatâ ſele-

Superorum in Anglia. 113

Etis quibusdam in quâ-
bet prouinciâ & Ciuita-
te viris auctoritate, quos
Commissarios vocant.

Ex hujus Fœderis re- Fructus
ligione (vt illuc, vnde Fœderis.
digressus sum, reuertar)
Filij Patres, Patres
Filios, Serui Dominos,
Vxores Maritos, &c. in-
sectari, deferre, & spo-
liare (ad minimum,
contra-sentientibus de-
bita detrectare officia)
docebantur. Hisce de
caussis multi contra
conscientiâ dictamina,
potrigunt ora Sacramen-
ti capistro; & tandem, si-
ue quôd Regi se cre-
derent obnoxios, vel
conscientiâ Sacramenti

114 *Elencbus Motuum*
laborarent , se Parla-
menti partibus addixe-
runt.

Aduersùs hoc multi
passim docti juxtà & re-
ligiosi insurgebant , e-
ditisq[ue] tractatibus ad
volumina iusta excres-
centibus (inter quos *In-*
dicium Oxoniense , opus
irrefragabile , Latine
prodiit) conuellebant,
vt pote diuinis huma-
nisq[ue] Legibus contra-
rium , nil opponentibus
præter vim & Argumen-
ta bacillina Presbyteria-
nis.

Scoti in
Angliam
irrupunt.

Hiscè prodromis ar-
tificijs præmunientes
aditum in *Angliam* , vi-
ginti millibus armato;

nuperorum in Anglia. **¶** **¶**
rum in Boreales tractus
effusis, bellum *Parlamenti*
causâ *Scoti* capeſſunt:
Sed prius miſſis ad Re-
gem delegatis, qui ſua-
derent ſuâ ſponte pro-
num ſatis, vt in gra-
tiam cum *Parlamen-*
to rediret, & ſeſe ar-
bitros *Controuerſiæ*
proponerent, qui, cum
eos Rex ceu iniquos
Iudices repudiaret, in-
beretque vt res ſuas do-
mi curarent, bellum illi-
co ſociale denunciant.

Rex haud ignarus tem- Rex ſibi ex
peſtatem iſtam in ſe ſuos- hac tem-
que ruituram, ſibi, peſtate.
quantum potuit, ex proſpicit.
aduerſo *proſpexerat.*
Proceres & minorum

Parlamente-
tum Oxonii

Gentium Senatores, qui de Senatu pulsi, nec dum Rempublicam deserere officii esse sui ducentes ad Regias partes se contulerant (quorum Illi numerum quadragessimum, vnà cum magni Sigilli Custode, Hi bis centenum excedebant) Oxonium transferre Comitia videbantur; vbi non prius ad Arma, quàm ad Consilia apud Regem admissi, Confessum pro Comitiorum more, Auctoritate Regià peragebant, de Regni negotiis pacatiùs illic deliberaturi, vbi nihil ad Parlamenti potestatem dignitatemque deerat, pràter

nuperorum in Anglia. 117
parietes, & constitutum
Regio Edicto Senatûs
habendi locum.

His id vnicè à Rege
propositum erat, vt,
quantum in iis esset, pro-
cellam averterent, vel,
vt sustineri commodius
posset prospicerent. Scri- Scribit ad
ptis itaque monent hivi- Scotos.
ri Nationem Scoticam,
nò hostiliter Angliæ Re-
gnum & Regem invade-
rent, nec Legem pacificatoriâ
pridem ratam violarent. Per-
duellionis esse crimen pro-
nunciant, armis Regem in-
vadere; nec minùs Gentem
exteram, ipso inconsulto, in Easæ Ma
Regnum accersere, Homines jestatis reos
(cæteros scilicet Senato- pronunciat
res) apud Vvestmonaste- Senatores
apud.

Vestmo-
nasterium.

118 *Elenchus Motuum*
tium etiamnum sedentes,
vtrouque nomine lesa Maie-
statis reos esse; Pecunias
etiam (quas possent ex-
haustæ Prouinciæ & Ci-
uitates, quæ Regi adhuc
parebant, suppeditare) ad
duplicis futuri Belli
sumptus ferendos co-
gunt.

Rex mittit
Marchio-
nium ad
Scotos re-
prehendendos.

Rex Marchioni Hamil-
tonio imperat, vt domi sue
Scotos contineat, nè se al-
terius Regni negotiis im-
miscant; quem postea
(cùm malâ illum fide of-
ficiū Regi præstitisse
innotesceret) ad Regem
è Scotia periculi prætextu
transfugiētem, custodiæ
mandauit Regia Majestas,
Comitēque Montis-Rosæ

Ab eodem
Comitem
Montis-Rosæ

nuperorum in Angliâ. 119
num, Archistrategi & *sum mittit;*
Pro-Registitulo auctum
in *Scotiam* transire jubet,
ut à fouendis in *Angliâ*
turbamentis revelleren-
tur, domi suæ recprocè
perturbati.

Verùm ista non effe- *Scoti dis-*
cère, quò minus inceptis *tinent Re-*
suis (ut suprà monuimus) *gios.*
persisterent *Scoti*: qui mox
Regiarum Copiarum ma-
gnam partem Borealibus
in plagis distinent occu-
patam, à debellandis ali-
bi Parlamentariis, tan-
démque ope manûs *An-*
glicanorum Militum (quæ *fundunt;*
parabatur à Comitibus in
eorum auxilium, fundunt
fugantque; *Novum Ca-*
stellum expugnant, aliás-

Regie par-
tes inclinât.

que munitiones, vnde in-
dies inclinât Res Regia,
& labitur tandem, ceden-
te Parlamentariis vndi-
que victoriâ.

Rex tandem accisis co-
piis, attritisque viribus,
partim *Scotis* Parlamento
Copias subministranti-
bus, partim factionibus
inter *Proceres* suos, &
Ductores Exercitus indies
gliscentibus (vt minimè
lateat diuini consilii po-
tentia, cui frustra huma-
nis quibuscunque viri-
bus obsistitur) primò *Lon-*
dinum properare, Fideique
Parlamentaria se committe-
re, deinde Exercitus *An-*
glicani in amplexus se cõ-
jicere obtulit; sed ab
vtrisque

Cum fru-
strâ tentâ-
rat Anglos.

nuperorum in Anglia. 121

vtrisque reiectus, rebus Rex in
in creperis, audaci consi Scotorum
lio vsus, in Scotorum se se tradit
manus tradit, stipulante manus.
de salute ejus., & æquis
conditionibus paciscen-
dis, cum vtraque Natio-
ne Legato Gallico, (qui
tunc temporis in Scotorum Simultas
castris commorabatur) ut inter Sco-
& Ducibus quibusdam tos, An-
Scoticis. Hinc simultates glósque In-
inter Scotos & Independen- dependen-
tes (sic enim iam audit al nata, latius
tera novatorum Factio) dissemina-
prius nata, latius disse- tur.
minatur, & pænè in bel-
lum erumpit.

Iam pridem stipendiis Indepen-
fraudare Scotos, necessita- dentium
tem ipsis imponere vic- irritamen-
tum & pecunias à Pro- ta, quibus

L

122 *Elenchus Motuum*

uinciis, in quas castra
mouerant, extorquendi,
indè odio exponere, ex-
tenuare merita, derogare
fortudini Gentis,
Mercenarios & condu-
ctitios appellare, dum
ipsi interim non a-
liam ijs reponunt, præ-
ter opprobria, merce-
dem. Iam autem in-
stant, aperto Marte
exturbandos è Regno,
irritare, & aduersus e-
os signa mouere inci-
piunt. Nec multum
ausi contra hiscere Pres-
byteriani *Angli* (qui
cum *Scotis* idem sentie-
bant) nè viderentur
Scolorum potiùs insolentia
consultare, quàm Pa-

Continen-
tibus sese
Presbyte-
rianis.

nuperorum in Anglia. 113
triæ honori.

Tandem, post longas
altercationes (Scotis præ
se ferentibus, per Leges
Naturæ, Nationum, Hos-
pitii, non licere sibi, Re-
gem, qui ultro cesserat in
eorum potestatem, Parla-
mentariis tradere: Indepen-
dentibus autem Comitio-
rum nomine contra vr-
gentibus, non licuisse Sco-
tis Regem in suum exer-
citum admittere, intra
Angliam, & stipendiis
Anglorum militanti-
bus, multò minùs pe-
nès se, invito Parlamento
retinere) Regia persona
traditur in Parlamen-
torum manus, Scotique
centum millibus libra-

Altercatio
inter Sco-
tos & Par-
lamentum
Anglica-
num.

Scoti ac-
ceptis pe-
cuniis
Regem
tradunt in
manus
Parlamen-
ti.

124 *Elenchus Motuum*
rum sterlingarum accep-
tis, centum alijs millibus
intra spacium vnus an-
ni promissis, è Regno dis-
cedunt, eâ tamen inter-
positâ cautione, nè quid
noxæ Regiæ (quod absit)
Personæ intentetur, atque
Ipse intra aliquam è Pala-
tibus Regiis Basilicam reci-
peretur, itâ vt Majestati non
minùs quàm saluti Regiæ
prospiceretur; vnde tentari
posset Argumentis ab vtra-
que Natione ad Proposi-
tiones vtriusque Regni
rati-habendas. Hoc fine
Rex Novo Castello excipi-
tur à Delegatis Parlar-
mentarijs, quatuor scili-
cet de Senaculo Superio-
ri Proceribus, & octo

Rex à No-
uo Castel-
lò deduci-
rur ad
Holmby.

nuperorum in Anglia. 125
Generosis de Inferiori,
cum militum satellitio,
& deducitur ad *Holmby*,
palatium in agro *North-*
Hamptoniensi; vbi splen-
didam quidem, sed arctā
passus est custodiam, om-
nibus scilicet longè a-
molitis, qui Regis vn-
quam partibus studuisse
vel suspecti essent; imò
& Sacellanis, quos ar-
denter non vnus ad *Comi-*
ris scriptis expetebat.

Non ampliùs dissimu- *Nouatores*
lata Victorum studia de inter se
præda & Imperio con- dissentiunt.
certantium, in diuersa
nomina & sectas abie-
rant, quas omnes vnico
Nouatorum nomine priùs
perstrinximus, nunc in

suas classes dirimemus;
atque etiam quo astu,
quibúsque gradibus ad
principatum contende-
rint, enarrabimus.

Digressio
ad enu-
cleandas
Nouato-
rum Scctas
& studia,

Presbyte-
riani Ari-
stocratici
prætextu
Monar-
chiæ;

Nouatorum larga accep-
tio complectitur omnes,
qui Regi aduersabantur,
autisque Legibus, si-
ue in Ecclesiasticis, siue
in Secularibus quic-
quam innovandi præ-
textu (& sic *Presbyteriani*
omnes, qui nouatum
ibant Regimen Ecclesiæ
& Liturgiam, vt &
statum Civilem in Ari-
stocraticum, seruato no-
mine Regio, & Vmbra
Monarchiæ) mutatum
volebant. *Independentes*
etiam moderatiores, &

de grege *Anabaptista-* Independen-
 rum aliqui, qui Regi- dentes A-
 men *Ecclesiasticum* nul- ristocratici
 lum Nationale stabili- sub præ-
 tum optabant, & quibus textu Mo-
 magis arridebat *Democ-* narchiæ.
ratia, servato tamen
 Regis nomine & perso-
 nâ. Præcipui tamen,
 quibus hæc Appellatio
 pro meritis inurenda
 est, ex pauculis *Presby-*
terianis rigidissimis, ma- *Oligarchi-*
 ximam verò partem ex ci Monar-
 Independentibus & *Ca-* chiam pes-
tabaptistis constabat, sum ibant.
 qui penitus evulsis Mo-
 narchiæ radicibus, &
 delero nomine Regio,
Oligarchiam nonnulli, *A-*
narchiã quidam, *Democra-*
tiã plurimi extirpare co-

Hi præci-
pui Noua-
tores.

nabatur. De his præse-
tim loquimur, qui Antea
signani aliis erant, re-
tūque turbandarum
primi Autores, & jam
consecuti sunt, ad quem
à principio collimârunt,
scopum; qui, proculcatis
antiquis Legibus, prostra-
tis etiam iis, qui manum
commodârunt ascenden-
tibus, alio ūque potè
omnium operâ abusi, ad
Imperii culmen aspirâ-
runt.

Factionis
huius ori-
go, & artes.

Factio hæc, à teneris
turbarum incrementis,
vix vlllo distinguebatur
titulo, sed Patriorum &
Religiosissimorum homi-
num latè cegebatur. Ac
rerum miscendarum, &

Civilis Belli inflammandi occasionibus innigilabat sedulo, insufflabat, & mox bello flagrante, turbatoque Reipublicæ statu, nè dissidia componerentur, nervis omnibus adnitebatur. Hinc Regem irritare aduersus Senatum, Senatorum vicissim animos in Regem exulcerare, poma contentionis vndique spargere, Plebem verò quâuis aurâ huc illuc agitare in fluctus, atque miscere, vt Demagogi assolent.

Cùm ità bene feliciterque verterat Regem calumniandi & per omnia odium in Principem congerendi solertia, à

Quibus
miserent
omnia

Bellum
suscitant

Pacem co-
alituram
impugnant.

Rege primùm , deinde
etiam à pace animos po-
puli auertunt. *Comitia*, si-
quando vel Propositione-
nes ad Regem mitten-
das , vel à Rege trans-
missas obseruant (qui-
bus , obductis Conten-
tionis & Belli cicatrici-
bus, pacem restitutum iri
probabile erat) in secun-
dis præsumida, postulât,
nè quod jam ferè adepti sunt
vi & armis , precariò , &
pactis conditionibus acqui-
rerent; reflante verò tor-
tunâ, statim desponden-
tia animos obtestantur, nè
isto in statu de pace redinte-
grandâ cogitarent, quam af-
flictâ fortunâ durioribus
conditionibus inire necessum

nuperrum in Anglia. 131
foret, nè tantum excideret
honoris Parlamentarii cura,
ut quicquam facere metu &
vi coacti videantur. Etiam
rumoribus sparsis, & fi-
ctis literis, testibúsque
subornatis nescio quas
machinationes, dolos, &
monstra periculorum,
speciosis amicitie larvis
subesse clamitant, per
omnia amoris in Rem-
publicam viscera, per
fidem quâ tenebantur,
obtestantur, longis ora-
tionibus & argumentis
contendunt, ut incertam
potius Belli aleam subi-
rent, & indè Dei (sic pla-
cuit appellare) suffra-
gium de re tantâ exspe-
ctarent, quàm pacem

132 *Elenchus Motuum*
cum Rege conditionibus
infidis, & Rei-publicæ
damnosis inirent, vehe-
menter urgere.

Istis artibus creduli &
in suspicionem proni, ad-
de etiam, & meritorum
conscii facilè irretiun-
tur; conditionesque a-
dèd duræ Regi obtru-
duntur, ut hisce absque
conscientiæ læsione, A-
micorum ruinâ, Honoris
naufragio consentire non
licuerit. Literæ & Pro-
posita Regiæ Majestatis,
licèt æquissima, & sæ-
pius (vicies pænè) trans-
missa, súsque deque ha-
bita rejiciuntur.

Interim
Bellum

Interim opportunita-
tem belli ad sua commo-
da

nuperorum in Anglia. 133

da trahentes hi boniviri, ad sua com-
dum ipsi publicæ Liber- mod atra-
tatis Propugnatores sese hunt.
venditant, Zelúmque
Religionis asserendę pla-
né diuinum præ se ferūt,
insinuant se plurimis &
quæstus & potentię mu-
neribus. Deinde radices
latiùs spargentes, in con-
spirationem alios post
alios pertrahunt, & tum
in Comitiiis, tum in Pro-
uinciis vberes progres-
sus faciunt. Hî, leuem
Plebeculam ad Petitio-
nes commouendo, vel
potiùs Populi nomen Pe-
titionibus (à duobus tri-
bus sue sue Factionis con-
cinnatis) affigendo. Il-
lic verò, Autoritatem

Eorum in-
crementa;

M

Indefessa
sedulitas
in Comi-
tiis.

134 *Elenchus Morum*

Senatorum per fraudes
& astutias technis pro-
prijs accommodando.
Quod factu non adeò
difficile erat, dū vel pri-
mo manè, vel concubiā
nocte, aut non compa-
rentibus, qui aduersa
censebant, Senatoribus,
aut ad priuatas commo-
ditates procurandas di-
lapsis, captarent omnes
suffragiorum ferendo-
rum opportunitates, &
per sinciput prehende-
rent secururam occasio-
nem; ità vt minor pars,
sed vigilantior, mayo-
rem, sed minùs sedulam
paullatim circumueni-
ret. Siquid inter Comi-
tia disceptandum in me

nuperorum in Anglia. 135
dio proferretur, quod
minimè conclusum vel-
lent, aut molitionibus
aduersaturum è longin-
quo prospicerent, mani-
bus pedibúsq; contra-
eundo, vel quæstis di-
verticulis, aut injectis
inter æstus disputandi
scrupulis, vt rei deter-
minatio in aliud tempus
distineretur, procura-
bant. Si major suffragio-
rum numerus eorum vi-
cerat sententiam, capta-
bant aliunde occasio-
nem alicuius sciti san-
ciendi, quod infringeret
prioris nervos, & Sco-
pum eluderet. Siquid a-
nimis volutassent, quod
suspicionem crearet ad-

136 *Elenchus Motuum*

uersarijs , aut plenjs & frequentibus Comitijs nullo pacto obtineri spes esset , fictis necessitatibus , aut negotijs reuera urgentibus , ablegandos rus Presbyterianos curabant , quibus peregrè Reipublicæ causâ nihil aliquid molientibus , consentientibus mirè suffragijs , quiduis apud se decernendum proponebant.

Privata
Concili-
abula agi-
tando.

Neque indè parùm res suas promouebant, quod solerent *privata* agitare *Conciliabula* , & Conuentus ; ubi collatis inuicem sententijs , quod in rem esset prospiciebant , quomodo

Imperatorum in Anglia. 133
se publicè gererent, &
quas quisque partes su-
stineret.

Hiscæ & istiusmodi Ar-
tibus potentiam medio-
crem adepti Novatores,
isti, *Independentes* audi-
re non recusant (nato
indè nomine, quòd hi
nullius Ecclesiæ Natio-
nalis, nullius Civilis
ordinis arbitriopenden-
tes, omnia ad Doctri-
nam Regiménque Ec-
clesiasticum spectantia
intra priuatos Cœtus
ministrârunt) non
quòd de Religione ma-
gnopere solliciti essent
horû plerique, sed quòd
speciosa ista professio la-
tissimam panderet sectis

Potentiam adepti
Independentes ti-
tulum ar-
rogant.
Quinam
Independentes vo-
citantur.

omnibus fenestram , unde Factionis suæ numerus & potentia intumesceret. *Fratres* etiam & *Sancti* (quod sic se mutuo compellarent) ab alijs per ludibrium appellabantur.

Latè familiam spargunt, sese omnium hominum ingeniis accommo- dando.

Nihil ominus, quò latius familiam disseminarent, fidaque Humanitate , & cedendi atque obsequendi alacritate complurium aucuparentur beneuolentiam , cuiusvis farinae hominibus sollicitè se applicant , & congruis cuique naturæ illecebris perttentant animos ; Religiosis Diuini cultûs reformationem pollicentes ; Conciona-

nupervorum in Anglia. 139
toribus factâ spe redi-
tuum Episcoporum &
Decanorum, Presbyte-
rii quoque lege sancien-
di, saluâ piis, modestè
dissentientibus, liberta-
te; Schismaticis licen-
tiam, Hæreticis impuni-
tatem bonâ fide præstan-
tes; ambitiosos Honore
Titulisque inescantes:
Avarios pecunias, vel
compensationis vel sti-
pendij nomine, persolvi
procûrantes; minas
Obnoxij intentantes;
Facinorosis asylum a-
perientes; & (ut
verbo dicam) videbant
neminem propositis ip-
sorum obstinatè contra-
rium, quem non, Emissa-

Obstinatos
persequun-
tur.

Pronis pa-
trocinantur
quibuscun-
que.

riis & Exploratoribus
passim dispositis, literis
interceptis, verbis &
actionibus in sequiorem
sensum detortis, in
suspicionem & disci-
men pertraherent, ne-
minem in clientelam ad-
mittebant, quin ei, li-
cèt flagitiosissimo, ma-
ximisque facinoribus in-
fami, in omnibus patro-
cinarentur. Quos inter,
Oratorem Domûs Infe-
rioris *Leuebalium*, homi-
nem promouendis rebus
suis idoneum, cùm repe-
tundarum teneretur, im-
punitate oblatâ, pecu-
niisque elargitis, sibi ad-
sciscunt socium, rationi-
bus eorum non minùs

nuperorum in Anglia. 141
inferoiturum, eoque (vtri
par est) fideliozem, quod
magis obnoxium.

Noui & speciosi quidē
Decreti obtentu, (quo
Senatum quasi refringe-
re, & integritati suæ re-
stituere prætendebatur,
& quod spontanea sui ip-
sius abnegationis, siue ἀπα-
ντίας nomine sanctius in-
crustarunt) Presbyterianis
neruos maximè succide-
runt, propriasque firmâ-
runt vires. Hoc enim in-
stituto cautum est, nè
quis ex alterutro Senacu-
lo, post præfinitum diem,
siue castrensi, siue quæ-
stuario fungeretur offi-
cio. Quo effectum est, vt
æmulę Factionis plurimi

Prætextu
Decreti

ἀπαντίας
Presbyte-
rianos elu-
dunt.

Quæstua-
riis & Mili-
taribus

niis frau-
dant.

142. *Eleuebus Motuum*
priuarentur muneribus;
quibus sese immiscue-
rant.

Quibus se-
iplos & al-
seclasinge-
runt.

Hinc totius quasi Ci-
uilis status immutandi;
vniuersæ quoque mili-
tiæ, nouo pro modulo
(vî tunc loquebantur)
ad nutum & arbitrium
suum disponendæ ansa
arripitur; quorum vtri-
que magnâ ex parte suf-
ficiuntur Factionis istius
Candidati. Quin nec ab-
stinere breui ab eorum
ambitu potuerunt ipsi
Senatores Independen-
tes, auidè conquisitis in-
terdum, vbi deficerent,
occasionibus, & *Αρραυτίας*
Decreto solenniori in
Φιλαντίας studium planè

verso.

Exercitui præficiunt, &ores Ex-

(post sepositum (ipſorum exercitus

genio minùs quadran-

tem) *Esſoxium*, Equitem

Thomam Fairfaxium, *Ferdi- Fairfaxius.*

nandi Baronis filium, qui

ſupererat, unicum; belli-

coſum quidem, ſed eo

ingenio, vt juffa capel-

ſere aptior videretur,

quàm imperare; relique

inſtar certiffimo icu pe-

tere, quò ferientis manus

dirigeret. Huic, *Hypa-*

Strategi titulo; Modera-

toris verò in locum, ad-

jungebatur *Cromvelli*,
qui decocto ad aſſem præ-

nè, nec prælargo patri- *Cröuvellius.*

monio, reſarciendis for-

tunis novam inſtituit ex

144 *Elenchus Motuum*

Religione mercaturam,
Schismaticorum se tur-
bis ingerens Antesigna-
num & Propugnatorem,
atque horum favore in
Senatorium ordinem co-
optatus est. Vultis ipsum
viviis coloribus, qualis-
que à suis (etiam scriptis
evulgatis) depingitur,
intueri? Egregius simultan-
di, dissimulandique artifex,
qui sublati in cælum oculis,
dextrâque pectori applicatâ,
Dei Nomē innocabit, lacry-
mabitur, precabitur, aget
pœnitentiâ, donec sub quin-
tâ costâ traiecerit alloquen-
tem, Taceo de Ambitio-
ne, Avaritiâ, Superbiâ,
quas Democratici nuper
ejus Socij plenis buccis
obii-

objiciunt. Tribuni, Centuriones, minorumque Ordinum Ductores reliqui, ex Schismaticis, aut hisce non valdè infensis potissimum deliguntur. Interea *Cromvelli* genero, Agnatis, & familiaribus eodem tempore splendidiora in Exercitu munera deferuntur.

Non illi horas, tantam nacti opportunitatem, inutiliter terere, sed vbique locorum sedulam nauare operam, discurrendo, hortando, conciones identidem habendo, vt militum sibi animos conciliarent. Quorum sibi jam propitiorum beneficio ad vacua Bur-

Tribuni
Centuriones, &c. è
Schismaticis

Horum solertia

suos in Comitia promovendo.

146 *Elencbus Motuum*

gensium (i.e.) Senatorum Inferioris Confessus, loca sibi aditum quærunt. Municipiorum siquidem incolas in demortuorum vel expulso- rum Senatorum vices, alios per liberam electionem sufficere volentes, adductis copiis & armatâ manu, per metum passim coge- bant Exercitiis Ductores, vel quos illi saltem probarent, calculis suis ad Comitia designare. Adeò ut breui spatio, multis istiusmodi in Parlamentum adscitis, & posthabito *Ἀρχαυτίας* Decreto, tam Militaria quàm Civilia negotia & munera iis-

nuperorum in Anglia. 147

dem manibus tractarentur. His etiam quasi optime defunctis, ut popularis gratia, & secunda fama accederet, prelis conductitijs & scriptoribus dispositis res eorum omnes gestæ miris effertur Elogiis, Mercuriisque hebdomatim & triobolaribus Diariis populo fabularum auido obtruduntur legenda; Cromwellii laudes vndeque personantibus ipsius assēclis.

Cum res Regias planè Presbyterianos a-
deploratas perciperent, pertius ag-
& securam jam ex parte grediuntur.
Comitiorum stare victo-
riam, in æmulæ Factionis, etiamnum prædomi-

nantis , Presbyteriana
scilicet , ruinam conuer-
tunt animos , & horum
palàm existimationem
imminuere , virésque
paullatim labefactare

Scriptis in eorum de-
decus euul-
gatis, conantur. Quod ex facili
consequuntur , libellis
in dedecus & ludibrium

Disciplinæ ipsorum Ec-
clesiasticæ diuulgatis,
contra Decimarum solu-
tionem , Auaritiam , Fa-
stum , & Seneritatem
Presbyterianam (Con-
cionatorum imprimis)
debacchantes. Inò, quò
plus odii in horum capi-
ta conflarent , rigidas,
populòque ingratas Re-
formationis partes, ipsis
(plus satis officiosâ so-

lertiā properantibus so-
litudinem & calamita-
tem passim inferre) de-
mandant; cuiusmodi e-
rant, Fœdere suo reni-
tentes onerare, multas
exigere, pecuniis emun-
dere populum (& quod
Posterorum quoque o-
dia accenderet) Acade-
mias visitandi specie,
doctissimos quosque in
exilium amandare. Pres-
byterianis conciliabulis
vbique se immiscent, vt
scrupulis & remoris in-
jectis, enanescerent in
auras eorum placita, ip-
sique publicè deridendi
propinarentur. Hoc ma-
gnâ ex parte jam præsti-
to, vltius moliantur,

ipsosque in
officia po-
pulo ingra-
ta protru-
dendo,

Concilia-
bulis eo-
rum se im-
miscendo,

Ciuitatum
præfetu-
ras extor-
quendo,

Copiâs-
que iis ad-
dictiores
exaucto-
rando,

Sotos di-
mittendo,

Ego Elenchus Motuum
dum conquisitis delictor-
um coloribus, *Præsidio-*
rum & Munitionum Præ-
fecturas extorquent è
manibus eorum, qui fa-
ctioni Presbyterianæ no-
men dederant; exercitus
alios omnes, copiâsque
quibus in singulis ferè
Prouincijs abundabant,
exiguas licèt, exaucto-
rari curant, excepto cui
præerat *Fairfaxius*. Sco-
tos ex *Anglia* dimittunt;
muneribus corruptos,
vel minis perterrefactos
Presbyterianorum pri-
mores in partes suas tra-
hunt, vt vel palàm
præuaricentur, vel
clam, (dum tesseras
vel nomina Presbyte-

nuperorum in Anglia. 15
 rianorum frontibus in-
 scripta gerunt, & in
 in arcana penetrant),
 non minùs securam
 quàm efficacem Inde-
 pendentibus operam
 nauent. Inter quos pri-
 ma tenent subsellia duo
 potissimum viri, Skip-
 nus, & Marshallus: ille
 Majoris Generalis mu-
 nus in Exercitu *Fairfaxia-*
no sustinēs: hic Minister,
 & Presbyterianorum o-
 raculum: vafer vterque,
 & in rem propriam attē-
 tior, sub moderandarum
 rerum & reconcilian-
 darum partium prætē-
 tu, Presbyterianos lu-
 dendo, Independentium
 rationes hand parum

Antesigna
 nos in par-
 tes suas
 trahendo,

152 *Elencbus Morum*
promouerunt , priuatis
eâdem opera consulentes
vtilitatibus.

Reditur ad *Victoriâ* , & (quod
Historiæ maius est) *Rege* potitis
telam pro- Parliamentariis (vt paul-
sequendâ. lō interruptam narratio-
nis telam persequamur
denno) præsertim, Pres-
byterianis, qui suffragio-
rum in Senatu numero
Senatus, prævalenti- rum in Senatu numero
bus etiam- rum hæcenus pollebant , mi-
num Pres- nore opus *Exercitum* vide-
byterianis, batur , ad publicos sum-
exercitum ptus imminuendos , &
minuendum periculum , quod eorum
statuit. ceruicibus à militari po-
tentia & factione Inde-
pendentium palàm immi-
nebat, auertendum. Hunc
in finem diu disceptatum
est , atque tandem statu-

nuperorum in Anglia. 153
tum in Comitibus, duode-
cim millia in Hiberniam
transmittenda, cæteros
exauctorandos, præter
sex millia Cataphracto-
rum, mille aut circiter
Sclopetariorum Equi-
tum, necnon sex peditum
millia, quos imperante
Fairfaxio, in omnes Regni
ditiones æqualiter di-
tribuendos ordinârunt;
eo consilio, vt Tumulti-
bus quaquauersus insur-
gentibus, in herba (quod
aiunt) opprimēdis essent
in procinctu; nec ipsi in
vnum conglobati rebus
nouis studere possent.

Hinc verò tumultua-
ri milites, ratiunculas in
contrarium obtendere;

Tumultua-
tur Milites
clam plau-
dentibus

Ductori-
bus.

Ductores
personam
deponunt;
praesertim
Cromvelli

154 *Elenchus Motuum*
ad speciem obiurgan-
tium, (fluctibus compo-
nendis intermedios of-
ferentibus sese Ductori-
bus Exercitus quamplu-
rimis, clam tamen ani-
mos addentibus, facés-
que furori subministran-
tibus) tandem in seditio-
nem prorumpere. Quod
cum ex voto successisse
iisdem Ductores compe-
rissent, personam depo-
nunt (inter omnes primò
Cromvelli, quinuper in
Comitiis, innocato Dei
nomine, pollicitus est
Exercitum ad arma praepa-
ratis iuventium Senatorum
deponenda paratissimum;
quinetiam non ita pri-
dem sanctissime professus

nuperorum in Anglia. 155
 conflagratum iri se potius
 cum familia quàm milites
 sumularentur.) aperte
 militis gregarii partibus
 adhærent; centum plûs
 minùs. Tribunos, Centu-
 riones, locum tenentes,
 signiferos, & inferiores
 Officiarios, qui fidem
 Parlamento intemera-
 tam seruare maluerant,
 officiis exuunt & ab Ex-
 ercitu arcent.

Exhausto
 ratis qui
 Parlamen-
 to adhære-
 scerent.

Hoc tam grande faci-
 nus aggressi sunt Factio-
 si, inauditorum priùs in-
 ter Milites Ductorum
 operâ, quos *Agitatores* vo-
 citabant. Hi gregarii mi-
 lites erant, de singulis
 cohortibus Equitum, &
 legionibus peditum de-

Vbi sunt, ad
 Seditionē
 hanc con-
 citandam,
 operâ
 duūm viro-
 rum ex
 quâque
 Legione
 selecto-

rum, quos
Agitatores
 vocitabant.

Qui De-
 mocratia
 studebant
 apertius.

Regimanus
 iniiciunt.

lecti, qui nomine militū
 concilia celebrarent, quid
 facto opus esset, decerne-
 rent; & emissariis per
 omnes stationes & præsi-
 dia demandatis, cæte-
 ros edocerent. Tandem
 pro Autoritate, commu-
 nia cū melioris notæ
 Ductoribus in *Conciliis*
 loca occupantes, agebāt,
 nihilque frequentius in
 ore quā populi liberta-
 tem & potentiam habent-
 es, *Democratia* erigendæ
 ex professo nauarunt o-
 peram, *tertiæ familie* no-
 men dantes & incunabu-
 la.

Eò audacię prouecti
 Militum Ductores, Re-
 gem è custodia in Castra
 abductum,

nuperorum in Anglia. 157

abductum, specie Liber- Demulcent
tatis majoris, Officijs, & cum Pro-
Pollicitis blandioribus missis &
promereri satagunt; de blandimen-
plorare sortem ipsius vi- tis verbo-
rum,
si, qui à Subditis tantum
non vivus sepeliretur, &
intra suam Basilicam non
aliter quàm in Ergastu-
lo à Suorum omnium
consortio arceretur. Pro-
fitentur (quod ipsis omni
Iuramento sanctius) nun-
quam se Arma posituros, ni-
si pòst Ipsi Sceptum, Amicis
æquiores Conditiones restitua-
tas. Sacellanorum ali-
quot liberos introitus,
& Sacrorum vsum pro li-
bitu permittunt. Nuncijs
quoque à Regina, & fre-
quens Epistolarum obli-

Indulgent
multa Regi

158 *Elenchus Motuum*

gnatarum ad eandem à Rege commercium indulgetur. Mox *Regia proli* (vt ad suos saltem rediisse, partéque Regni suauissimâ frui videretur Majestas Regia) Parentem inuisendi, imò & ultro citròque colludendi copia conceditur. Migrare pænè in Aulam Castra videbantur, dum serui necessarij ad Regem gratulabundi recurrunt, Aulicorum numero indies accrescente. Nè verò minùs seriò cum Rege agere de rebus componendis videntur, *Proposita cudent, quibus Regi, Sibi-ipsis, & Reipublica prospectum*

Propositiones effingunt, quibus Re-

nuperorum in Anglia. 159
 esse iuxta equum & bonum
 præ se ferebant; quibus Rex
 si calculum adjecerit, ope-
 ram illi suam pollicentur,
 quâ restituatur è vestigio na-
 Regia Maiestatis culmen.
 Hæc postea, cum Regi
 oblata per suos Delega-
 tos non admodum arti-
 ferint, emolliunt, & ad
 Regiam parè mentem ac-
 commodasse videri vo-
 lunt. In dè è famulatio
 Regio vni vel alteri
 permittitur (quoties
 ipsis adlibuerit) mili-
 taribus consiliis inte-
 resse.

gi, ipsis
 Reipubli-
 cæ consul-
 tum vo-
 lunt
 Easdem
 ulterius
 emolliunt.
 Regis gra-
 tia,

Declarationes inte-
 rea in publicum & Re-
 monstrantias emittunt
 in dedecus & ludibri-

In Decla-
 rationibus
 suis inue-
 huntur in

160 *Elenchus Morum*

Parlamenteum.

Perduellionis postulant plures Senatores.

Comitia volunt abrogari.

um Senatus, quem Avaritiæ, Philantias, Ambitionis, Iniustitiæ, Crudelitatis stigmate inurunt, stipendia debita postulantes. Undecim Minorum Gentium, septem Majorum Senatores consultissimos, & ex contrariâ factione, Perduellionis insimulant; friuolisque tandem contrâ exhibitis articulis, instant, ut *causam dicant expulsi Comitibus*: petunt, imò jubent ad statum tempus præsentia Comititia (cujus unius beneficij spe uniuersum populum sibi deuinciendum præuiderant) abrogari, aliâque in co-

Imperatorum in Anglia. 161
tum locum succedere
(quæ solet miseris
spes blandiri) æquiora.

Non est dissimulandum ; vtilia ipsos complura (vt Populo lenocinarentur) in medium protulisse : in quibus Regias Rationes semper Regias promouebant non obli- partes vsti Regis in gratiam aliquæ agere quoties obliquè , non præ se ferunt ; nunquam etiam palàm perorare ; idque vt in integrum Rex, Regina, Sobolesque Augusta restituantur , sine quo pacem solidam nequicquam sperandam clamitant. Ità tamen plerunque ludificantur adjectis conditionibus, aut

162 *Elenchus Motuum*

sed verbis
ambiguis.

verbis ambiguis, ut ab iis
in posterum nodis
extricare se possent, su-
peratis (modo fors ferat)
Presbyterianis.

Auersus
Parlamen-
tum Signa
mouent.

Cum tamen militari-
bus postulatis astipulari,
nec e re sua, nec ex di-
gnitate fore, statuerent
Comitia, Exercitus in-
uersa jam tesserâ pro
Rege, pro Populo con-
tra Parlamentum Signa
mouent. Ex aduerso de-
fensionem parant cum
Londinensibus *Parla-
mentarii*, Regemque pro-
nunciant *Londinum* inui-
tandum.

Ex quo
diffugiunt
in Castra
vtriusque

Adornata interim fu-
ga, dilabuntur extra
Ciuitatem vtriusque

nuperorum in Anglia. 183^a

Senaculi Oratores cum Senaculi
quinquaginta circiter Oratores,
Senatoribus Indepen- & nonnulli
dentibus, & ad castra Senato-
trepidantes se recipiunt, rum,
clamantésque vim se a
Sociis, Ciuibus, & qui-
busdam exau^oro^oatis
Militibus passos; ean-
dem armis vindicandam
quiritantur, alijs inte-
rim, ejusdem furfuris, in-
tra Senacula permanen-
tibus, vt frigidam sus-
funderent, & consilia
Presbyteriana perturba-
rent.

Cines, vsque febricu- Ciuitas &
losos, (qui statim atque Parlamen-
effebuerint, algere in- tum defen-
cipiant, & contremi- sionem pa-
scere) ex facili delinitos tant,

tenuerunt splendidae
 sponſiones Exercitus de
 Rege reſtituendo (quod
 jam vnicè ſpirabant) Par-
 lamento abrogando, pa-
 ce & æquitate publicâ
 inducendâ. Ruſticiverò,
 qui in procinctu olim ad
 Ciuitatis Subſidia accur-
 rere conſueuerant, inſen-
 ſos iam erga Cives juxta
 ac Senatores gerebant a-
 nimos, quippe qui primas
 Belli Ciuilis faces accen-
 derint, nec dum reſtin-
 guere parati, Paci jam jam
 reſiturae portas claudere
 ſoli videbantur. Quid
 ſupererat, niſi vt diffu-
 entibus vniuerſis, ani-
 mos deſpondeant Parla-
 mentarii? Officioſi per

Deſpondēt
 animos ta-
 men;

&

nuperorum in Anglia. 165

Ciuitatem Exercitûs & in Exercitû
Factionis eius asseclæ, tûs arbitri
pandunt portas, nec præ um se tra
missis vllis articulis de- dunt.
misissimè se tradunt ar-
bitrio Exercitûs.

Hinc fugitini statim Se- Fugitiu
natores in relictas sedes Oratores
cum solennitate non cum cate-
exiguâ deducuntur, untur sedi-
compluribus inter Pres- libus apud
byterianos dilabentibus Senatum.
ab vtroque *Senaculo*, aliis
re-ipsâ præuaricantibus,
& (vt fieri assolet) ad
victrices partes deficien-
tibus. Ex eo tempore,
malorum , quæ patrâ-
runt, retexitur historia in
iis quæ patiuntur. Non-
nulla *Parlamenti* Membra, Prætor vtr
Prætor etiam *Vrbis* cum bis cum a-
liquot Sej

natoribus
 conjiciun-
 tur in Tur-
 rem, & po-
 stulantur
 Perduelli-
 onis
 Multi parī-
 ter & Dy-
 nastæ

dimittun-
 tur impune,
 squalore
 carceris
 paululum
 fracti.

præcipuis Senatoribus in
 turrem coniecti, luunt
 nimiam illam pro salute
 Conciuium timiditatem
 & ignauiam, pristinam-
 que in Regem ferociam.
 Dynastæ septem vel octo
 è Domo Superiori, per-
 duellionis accusati tru-
 duntur in carcerem. De-
 inde tamen paulatim
 deferuescente æmulatio-
 nis æstu, & planè com-
 presso, nec vliâ aduersus
 captiuos intenta à pro-
 batione, dimittuntur, fi-
 tu & squalore carceris
 aliquantum macerati,
 quod aliis sufficere po-
 tuit ab istâ obfistendi
 proteruiâ absterrendis.

Postquam gemina illa

imperatorum in Anglia. 167

Regni propugnacula,
Senatum Urbemque *Lon-*
dinensem domuerat Exer-
citus (bis jam victor So-
ciorum & Hostium) nihil
habet ultra curandum,
nisi, quod summo cum o-
tio expedire licuit, ut po-
tentiam, quam jam nacti
erant, ratam sibi firmam
que redderent. Turri
quamprimum *Londinensi*
Præfectus & præsidium
apponitur ex Ciuum se-
ce, sed qui sese victrici
factioni totos mancipan-
do nobilitarant. Præfe-
ctus cum consuetà custo-
diâ prior eiecitur, ob unum
hoc crimen, quod in
Presbyterianos propen-
siori esse animo videre-

Turri *Londinensi* no-
vus præpo-
nitur Præ-
fectus.

Militia
quoque
Londinen-
sis ordina-
tur nouo
modo.

168 *Elencbus Motuum*
tur. Delegati (pendens
quos erat totius Ciuita-
tis ordinandæ potestas)
nec non Tribuni, Cen-
turiones, Decuriones.
que infimi, noui fursuris
hominibus cedunt lo-
cum. Imò *Ciuitatis Subur-*
biorumque militia dirimi-
tur in diuersas partes,
quò simultatis inter *Ciues*
& *Suburbanos* sparsisemi-
nibus, & diuersos con-
fessus occupantibus *Dele-*
gatis, in posterum diffici-
lius foret in unum conue-
nire de conscribendo ex-
ercitu.

Illud verò supernaca-
neum non nemini videat-
ur, cum arma dudum at-
que animos posuerint
Ciues,

nuperorum in Anglia. 169

Cines, quod Londinensis
præterea Civitatis muni-
menta diruerentur., præ-
textu pacis jam Regno
restitute. Postea, postes
& repagula per plateas
disposita auferuntur,
quò liberior in omnes
angulos aditus redituf-
que Equitatui pateret,
nec vlla relinqueretur
Ciuibus vel mulierculis
recalcitrandi facultas.

Munimen-
ta diruun-
tur.

Vt porro terrâ marique
Dominatum stabilirent,
Classi præficitur Tribu-
nus quidam militum,
præcipui nominis vir è
Democraticâ Factione.
Fairfaxius summus Armo-
rum Imperator (vulgo Gene-
ralis) non solum Exerci-

Classi præ-
ficitur qui-
dam Demo-
craticus.
Militiæ to-
tius An-
glie, vt &
præfidiis
Fairfaxius.

Gratiz
exercitui
aguntur,
& decernū-
tur stipen-
dia.

170 *Elencbus Motuum*
tū prædicti, sed & om-
nium vbique militum in-
tra *Angliam & Hiberniam*,
(quò maturiūs posset &
consultiūs *Hiberniæ* su-
blevandæ prospicere) cō-
stituitur. Exercitui gra-
tiæ aguntur, etiam & in
Templo à Concionato-
ribus; à Ciuibus quoque
(quo solent modo læti-
tiam & gaudia exprime-
re, conuiuiis & luxu) eos-
dem jam opiparè excep-
turis, quos armis modò à
mœnibus arcendos duxe-
rant. Stipendia porrò in
mensē ceu amoris indi-
cia designantur, ob egre-
giam Parlamento nava-
tam operam.

Diu hinc indè acriter

nuperorum in Anglia. 171

disputatum est, ex quâ *Quâ parte*
parte staret Senatus, staret Se-
Castrorumque an Comitio- natus, in
rum decreta essent refugen- dubio est.

da: cum utraque pro va-
rio suffragantium nume-
ro per vices essent refixa.
Dubij, quonam potius
exitu sese à laqueis istis
expedirent, nè vel Co-
mitia interrupta, vel il-
latam ijs vim, quâ labe-
factatur eorum Autori-
tas, aut transfugiendi
jus) quod in Regijs Se-
natoribus damnarant o-
lim) probare videren-
tur; utrumque modò sta-
tuunt, modò alteru-
trum; modò neutrum.

Statuunt utcumque *Fuga Sena-*
transfugarum recessum, *torum cō-*
probat.

172 *Elencbus Motuum*

& cum Exercitū con-
junctionem , omnino
comprobendam , ad
Bonum Publicum spe-
ctasse, prout jure suo fa-
ctum.

Factioni
iam rerum
positi

Regis obli-
uiscuntur.

Quibus successibus e-
latos Ductores Exerci-
tūs, Factionisq̃ue Primo-
res , magna deinceps
& Suorum & Assecla-
rum & Commilitonum
cepit obliuio. Parla-
menti hujus dissoluendi,
alterius indicendi, polli-
citationum etiam , qui-
bus toties Regi & Po-
pulo imposuerant , nulla
dehinc mentio. Priuata
jam commoda procura-
re, & (quā jam frui sibi
videbantur) Oli-

nuperorum in Anglia. 173
garchiam stabilire ner-
uis omnibus conten-
dunt.

Agitatores autem,
omnesque Democratici, Oligarchiā
non minus Comitibus his electuri
ce abrogandis, novis quidam ex
que (quibus sub nomi- ipsis.
ne *Representatiue circum-*
scripta potestas, & certa dis-
solutionis periodi statue-
rentur) per æquiora Po-
puli suffragia succentu-
riandis, vt & Demo-
cratie sub-inducendæ,
remis velisque incum-
bunt.

Democra-
tiam alij.

Ambæ verò familiæ, se-
cutæ jam à Presbyteria. Presbyte-
nis, ex æquo & Regi & rianis Ari-
Monarchiæ machinan- stocraticis,
tur interitum. Hi clamant, etiam &
Monarchiæ
& Regi.

174 *Elencbus Moruū*

Regem vel Iudicio si-
stendum, vel per vim &
clanculum è vestigio tol-
lendum. Illis consultius
videbatur, per fraudu-
lentas ambages artificio-
sè rem agi; quod ità in-
stituunt, vt ad Regem
conditiones pacis perfe-
rantur; quibus si annuat,
ipse se Regno abdicaret;
si abnuat, alienis foret
suffragijs abdicandus;
contumax insuper apud
vulgos audiret, & prae-
textum illis agitandi
facinoris honestiorem
exhiberet.

Proposita
tamen ad
Regem,
specie pa-

Hoc nomine efficiunt
apud Comitia, vt denuò
Regi deferantur, non
conditiones vberius dis-

imperatorum in Anglia. 175

ceptandæ, sed Proposi-
riones & tantum non
Mandata, satis quidem
pro Imperio dura, &
quibus concessis, ipse
se coronâ exueret. Qui-
bus, etiam si Ductores
Exercitus (Cromwel-
lius imprimis) suffragia
tulissent in Comitibus,
nè tamen Rex astipularetur
in Exercitu, ipsi Au-
tores exstiteret; polliciti,
se conditiones magis æ-
quas pro eo impetratu-
ros, aut duros etiam:
easque tanquam è Pres-
byteriana seueritate pro-
fectas, detestari pluri-
bus simulabant.

cis, reuera
Occasionis
in eum
quarendæ
caussa mit-
tuntur.

Quo artificio delusa Respon-
Regia Majestas, respon- sum Regiū.

176 *Elencbus Motuum*

det, Propositiones in se
esse ejusmodi, quibus
nec saluâ Conscientiâ
nec Honore liceat sub-
scribere, nec singulis in
Regno Partibus conci-
liandis paci que resti-
tuendæ accommodas:
prouocat potius ad Exer-
citus postulata, vtpote
conditiones pacis omni-
bus molliores, & Collo-
quij (quod vt omnium
ex votis cederet, quàm
maximè expetit) Perso-
nalis, inter ipsum & Co-
mitia, idoneum præcipuè
argumentum; cuius rei
amplius adjici ab Exer-
citu Delegatos postu-
lat.

Gratulari plurimùm

nuperorum in Anglia. 177

sibi Cromwellius hoc Ref- De quò
ponsum videbatur, cæte- videtur sibi
rique Ductores Exerci- gratulari
tus gestire, (quasi Regis Crōwellius
jam calculo major habe- aliquæ,
retur *Castris* Honor quàm
Comitis) Regique vicis-
sim quælibet officia pol-
liceri.

Interea tamen aliorum Interim in
aduersus Regem Sena- ritat aliore
torum animose exacerbare
modis omnibus ; contra
leniter pudorem simula-
re, quòd minùs pactis &
pollicitis statent, nunc
Senatorum reuerentiam,
nunc *Agitatorum* fero-
ciam causari ; tandem
labascere penitus, aperte Metum
tergiuersari, interpreta- incutit Re-
ri in contrarium promif- gi ab Agi-
tatoribus.

178 *Elenchus Motuum*

fa, incutere Regi metum
ab Agitatoribus, Demo-
craticisque omnibus,
quasi mortem ipsi violen-
tam intentarent, nec pos-
se obistere Ductores Ex-
ercitus, iterumque polli-
ceri, modò periculo im-
minentì eriperet se Re-
gia Maiestas, in ordinem
coactis Agitatoribus, si-
ne remorâ posse se fidem
soluere.

Qui se bre-
ui subducit
in Insulam
Vectim (lo-
cum ab Ho-
stibus desti-
natum)

Quibus permota Regia
Maiestas, (quum diffide-
re perniciosius esset
quàm prodi (subducit se
elanculum ab Exercitu
(quò se fata ducebant
sua) in Vectim Insulam,
cui nuperum (vthuc sce-
næ inseruiret) præficie-

nuperorum in Anglia. 179

batur Tribunus Hammond,
Cromyvellio præhatus.

Hujus in patrocinium se
tradit, ita sese ultro con-
jiciens in casses, quas diu
Oligarchiæ affectatores
obtenderant. Exinde

Reipublicæ deesse non
sustinens miranti, quod
confugisset, Senatui scri-

bit Regia Maiestas, Con-
cessionem mittit præter
spem omnium & multo-
rum vota faciles, & ni-
mium æquas, adiectis
insuper acerrimis Argu-
mentis, cur ex omni parte
Propositionibus à Comi-
tiis ad eum nuper trans-
missis consensum suum
præbere minus potuerit.

Concessionem suam & Ex-

Rex inde
ad Comitia
properat
scribere
Concessio-
nibus mis-
sis.

Super quas
colloquiū
cum Parla-
mento pos-
cit,

ercitus postulata propo-
nit Personali Tractatu
seu Colloquio euentilan-
da, quod vehementer in
Populi gratiam efflagi-
tat, nihil non suo de iure
remissurus, quod possit
quantouis pretio redime-
re Subditorum quie-
tem.

Oligarchiæ Candida-
ti, certi recrudescentem
cum Rege pacem, qui-
buscunque possent obici-
bus & scrupulis interie-
ctis, oppugnare. Hinc an-
sam arripiunt postulanti
Regi Postulata quatuor
opponendi, quasi in fidei
pignus pręlargienda,
quibus si Regia Maie-
stas annuerit, de cęteris
se

nuperorum in Anglia. 181
se Tractatum pollicentur
inituros.

Postulata quatuor e-
rant huiusmodi:

I. Licitum esto Regni to-
tius Militiam in posterum or-
dinare absque consensu Re-
gio, quos placet Exercitus
conscribere; prohibitis sub
pœna Perduellionis omnibus
aliis, ad numerum triginta
hominum, absque Autori-
tate Comitiorum in vnum
conuenire.

II. Fas Iusque esto, Co-
mitiis considerare, remouere
Confessum in quemcunque
locum, quocunque tempo-
re, & pro arbitrio suo con-
uenire.

182 *Elenchus Motuum*

III. *Cassa habentor, & pronunciantor irrita singula Iuramenta, Interdicta, Declarationes quacunque, contra Comitiorum verumlibet confessum in Vulgus emisse.*

IV. *Quoscunque Nobiliū titulis auxerat Rex, ex quo discesserat ipse, magnūque Regni Sigillum subduxerat, iidem Honoribus exuantor. Ista omnia vitrata habeat, & in Leges transire inbeat Regia Maiestas, postulant; secus, res sibi suas habere iubens.*

Scotici
Delegati
se se oppo-
nunt apud
Parlamen-
tum.

Delegati interim Sco-
tie Regni, qui Londini
tunc temporis agebant,
Argumenta in scriptis
sua contra hæc Postula-

nuperorum in Anglia. 183

ta exhibent , & postea, &
cùm nihilominus ad Re- apud Re-
gem mitterentur , co- gem.
ram Rege, adhibita Pro-
testatione , oppugnant,
ceu Religioni , Coronæ,
Pactisque inter Anglia &
Scotia regna è diametro
aduersantia.

Quò se verteret , aut
vnde elaberetur , his-
ce angustiis constri-
ctus Rex ? Qui si po-
stulatis annuat , suo
se suffragio abdicar-
et Regno ; sin ab-
nuat , alienis erat suf-
fragijs abdicandus ; in-
super contumaciæ no-
tam , nec mitius fa-
tum , apud Vulgus incur-
reret.

Q²

Respon-
det Rex.

Non defuit Regi & Magnitudo animi, & mira prudentia; vnde ad hæc illico respondet: Inter alias, quibuscum diu luctatus sum, difficultates, grauissima est, quâ discrepantium studiorum omnium postulatis satis mihi jam facere incumbit. Quod ex eo palàm fit, quum eodem tempore quo Comitia Anglorum Propositiones mihi sanciendas miserint, Scotorum Commissarii in contrarium protestentur; vnde spes mihi omnis præciditur, rebus ità se habentibus, quod maximè in votis est me consecuturum, nempe Pacem votis vndequaque

[nuperorum in Anglia. 185
omnium accommodam. Quin
& istud obstaculo est, quod
minus Comitiorum Postula-
tis à me vnquam satisfiat:
quod quum antiqua Legum
ferendarum ratio fuerit,
vel per consensum Regis
Personalem in Domo Su-
periori adhibitum, vel per
Diploma magno Anglia
sigillo à Rege communitum:
Quorum illud impossibile
mibi est, sub custodia
agenti: hoc ipsis in posterum
fraudi esse poterit: cum sigil-
lo, Regiæ Maiestatis iniussu
conflato, quæuis Concessio
& Securitas innixa, labilis
& infida prorsus foret. Ista
etiam rata esse iubendo,
memet ipsum & Successo-
res meos non solum omni

286 Elenchus Motuum

principatu in perpetuum
exuerem, sed & quaecun-
que gravamina per hanc
tantam potestatem Par-
lamentariam in manci-
pata Subditorum meorum
capita conglobari conti-
gerit, mihi vitio verte-
rentur: quod quantum ab-
horreat, à nativa Populi
Libertate, officioque eundem
tutandi Regi concedico,
cuius relinquo indicandam.
Rago etiam, reputare secum
Comitia non grauentur,
quàm importunum sit, &
rationi absonum, cùm Rex
Colloquium expetat Perso-
nale, rerum ibi disceptan-
darum primæia capita velo
præconcessa.
Hasce ob causas, mihi

nuperorum in Anglia. 187
videtur minimè consultum;
quamlibet Propositionem
sciscere, Legiſque ut ſit loco,
iubere, priuſquam in Collo-
quio de omnibus conuene-
rit.

Quò me tamen impet-
lunt paterna erga populum
meum viscera, huiusmodi
colloquium personale con-
ſtanter & importunè rogo:
deſixis interea in cælum o-
culis, uſque dum Parlamen-
tum Deus inclinauerit ad
rationes Pacis ineundas.
Mibi autem ſat futurum eſt
ſolatii, quod quæcunque pro
officio tum Regis, tum viri
Chriſtiani incubuiſſe mihi
duxi, eorundem nihil præ-
termiſerim.

Hæc cum ſignata (ſicu-

ti erant) ad Comititia
transmittenda, Delega-
tis Comitiorum deman-
dauerat Rex, resignari
rogat Comes *Denbigha-*
nus (Oligarchorum pla-
citis mancipatus) quò
certiores fierent Delega-
ti, quid reportarent;
prout Legatos deceret,
non Tabelliones (quan-
quam & Iphis, postulata
ista Regi in scriptis tra-
dendi, sola delegaretur
potestas) interpositâ ad-
hæc illorum fide, nè
quicquam id Regi cede-
ret in fraudem aut detri-
mentum.

Sed quam primum, re-
legente Rege, quod eos
vrebatur Secretum resciri

verunt, datam nihil mo- Rex de-
rati fidem, arctiorem in truditur.
custodiam, statim ac e- in arctam
gressi sunt è Regiâ præ- custodiam
sentiâ, monentibus his
viris, Rex Optimus de-
truditur, omnes ab eo ar-
centur Serui, nouis ex-
ceptis hominibus, & ini-
micis, potiùs in ludibriũ
& satellitium, quàm ser-
uitia circumdispositis, nè
quid literarum, vel char-
taceæ lacinia, vel inter-
nuncius clàm irreperet,
aut à Regia Maiestate
transmitteretur, in om-
nes accessus, ad fores &
fenestras Camerae apposi-
tis excubiis militaribus,
inuilatur.

Tandem, Responso

Regio in Comitibus per-
leto, Cromwellius, Ireto-
nus. Alique Exercitus

Militum
Ductores
in Ordinem
redigunt
Agitatores

Antesignani & Oligar-
chia Affectatores (qui
simul ac Regem tendicu-
lis suis illaqueatum res-
ciuerant, Agitatores om-
nesque Democratia Af-
fectores, vno vel altero,
sub Militaris Discipline
tutandæ specie, traiecto
plumbeis glandibus, a-
liisque in carcerem con-

Palam ad-
uersus Re-
gem Comi-
tiis debac-
chantur.

jectis, in ordinem rede-
gerant) jam diu celatum
pectoribus venenum pro-
ferre, palam aduersus
Regem debacchari, con-
ceptis verbis perorare,
ceteros hortari Senato-
res, & quatuor Interdi-

nuperorum in Anglia. 191

Et a machinari, quibus.

Decreta
rogāt, ob-
tinētque
contra om-
ne cum Re-

I. Cautum est, Nullum
in posterum ad Regem ad-
itum Comitibus fore, aut com-
mercium

ge com-
mercium;

II. Nihil ultro citroque
commerciū mortalium cui-
quam cum Rege fore, nisi
impetratā prius utriusque
Domūs veniā.

III. Nullum vicissim a
Rege nunciū, nullam un-
quam chartulam recipien-
dam.

IV. Proditionis pœnā
plectendum, qui contrā fece-
rit.

Sed nec ista sine tech- sed surrep-
nis & fraude solitā po- titia in Se-
tuerunt assequi, nè qui- naculo In-
dem apud Inferiorem feriori.
Comitiorum Cameram.

192 *Elenchus Motuum*

Priusquam enim facta est
huiusmodi seueritatis mē-
tio quadraginta vel quin-
quaginta Primarii viri
(quorum saltem pars ma-
xima conatibus istis ob-
stitisset) in proprias Pro-
uincias amandantur,
quasi ad nummos in sti-
pendia militum exigen-
dos, vt eò paucioribus
ob horum absentiam re-
fragentibus, & conspi-
rante parte numerosiori,
res ex facili perficeretur.
Nihilo tamen minùs,
Primum istud perditissi-
morum hominum Placi-
tum *De Rege ejurando*, à
decimâ matutinâ ad sep-
timâ vsque vespertinam
sûsque déque discepta-
tum

nuperorum in Anglia. 193
tum, defatigatos prius
quàm persuasos suffraga-
tores vix tandem com-
perisset, nisi spe à præci-
pui Oligarchicis factâ,
nihil atrocius in Regem
eudendum; Tria poste-
riora (cùm diuersum quî
sentirent, è Senaculo ad
reficiendum spiritum se-
se subduxissent) horę di-
midie spatio, pauci, ex
composito locis suis in-
sidentes sanxerunt.

Cæterùm ægriùs in Per vim &
hanc sententiam perdu- minas in
cta est *Camera Superior*, ibi Superiori.
siquidem per dies com-
plures protrahabatur
Dissertatio, donec aduē-
tantes ab Exercitu Dele-
gati gratias egerunt, Ex-

R

194 *Elenchus Motuum*
ercitûs nomine, Senacu-
lo Inferiori, quod De-
creta illa sanxissent, in
eorum defensionem pa-
ratissimos se professi;
minas iisdem intentant
Proceribus, nisi suis cal-
culis descendant in *Ple-*
biscita; paulloque post
cunctabundos impellunt
Legionibus duabus in
Palatia Regia Senacu-
lis finitima (sub specie
Custodiæ Senatorum,
reuera in terrorem dis-
sentium Dynastarum)
immissis: quibus permo-
ti Proceres (dilabenti-
bus multis) *Plebiscito*
sua adiungunt suffragia.
Hisce tam salutaribus v-
niuerso Regno decretis

nuperorum in Anglia. 195
applaudunt etiam apud
Procere missi de indu-
stria Delegati Militares,
qui in se porro totius
Exercitus nomine san-
ctissime recipiunt, Om-
nia se Iura & Privilegia
Camera Superioris defen-
sos.

Cromwellius interim,
ut perfidæ prævaricatio-
ni speciosum aliquod ve-
lum prætexeret, nonnul-
lis narrat, se animum
induxisse Regem in so-
lium & auitam Majesta-
tem efferre, necnon in
Reipublicæ utilitatem
fore credidisse, & hoc
nomine sæpius Supre-
mum Numen precibus
solicitasse, ut dirigeret

Cromwellius
sele à per-
fidia pur-
gat.

conatus in hunc scopum: aliquando autem medijs in precibus vocem sibi faucibus hæsisse, nec verbum amplius potuisse eloqui, idque se responsi loco à Deo accepisse, indéque Regem ceu reprobum habuisse, de quo nihil boni potuit sperari: alijs autem licere fallacem & improbum (qualem Regem esse volunt) fallacijs & improbis artibus circumuenire, rotundè profitetur.

Declara-
tionem e-
mittunt,
cui quas-
cunque
possunt ca-

Posthæc *Declaratio* cu-
ditur, quâ (nomine Se-
naculi Inferioris) caus-
sas exponunt Oligar-
chiæ Candidati, quibus

permoti Decreta sanxe-
rint ista, de Rege neuti-
quam compellādo. Huic
inferciunt quascunque
possunt Calumnias con-
tra Regem ex inimicissi-
mis expiscari, aut rumo-
ribus incertis (& quos
ipsi suscitārant) conje-
ctare. Quicquid vel pa-
terno vel proprio sub
Regimine, per Aulicos,
Seruos, Ministros, per
Iudices Regni, seu per
Iustitiæ Curias com-
missum fuerat, id omne
Regi imputatur; imò
vel ipsa infortunia, seu
potius Iudicia Diuina,
Criminum loco obijcere
non verentur, quamuis
intra Comitiorum pa-

lumnias
aduersus
Regem in-
ferciunt.

198 *Elenchus Motuum*

rietes iam priùs constaret, res hasce nullâ cum veritatis umbrâ, odij tantummodo majoris creandi causâ, exaggerari.

Iubent in
omnibus
parochiis
Conciona-
tores, vt
eandem
publicè le-
gant,

Libellum hunc infamem in omnes Regni parochias transmittendum curant; securi nimirum, respondendi periculum subire ausurum neminem, vel posse (prelis vndique obseruatis) responsum emitte. Ministris Ecclesiarum imperant, idem populo in templis obtrudere, verbisque, quoad poterint, ornare. Quod autem lubentiùs operam illis suam loca-

nuperorum in Anglia. 199

rent , sub idem tem-
pus , Decimas conti-
nuandas esse , Redi-
túsque Decanorum in
Concionatores deri-
uandos , non sine si-
mulatâ Religionis fo-
uendæ sollicitudine, Se-
naçulo in Inferiõri de-
cretum est ; quin &
Eirenarchæ passim ju-
bentur , vt in Decima-
rum persolutionem re-
nitentes adigant. Per
Emissarios simul & Mili-
tes vndique dispersos,
per Catabaptistas, Schis-
maticos & Hæreticos
(qui rerum suarum dili-
gentissimè scategerant)
populum sperabant ex-
citatum iri , vt gratu-

eosque
promissis
lactant.

Per Emissarios Pe-
titiones
gratulato-
rias à Po-
pulo ex-
torquere
nituntur.

100 *Elenchus Motuum*

latoriis Petitionibus factum illud Comitiorum approbarent, & sæuius aliquod exposcerent in Regem supplicium.

Purgatur
Maiestas
Regiamul-
tis Apolo-
geticis.

E' contrario tamen euenit. Tres etenim ad minimum *Apologia* breui prodeunt, quibus luculentissimè purgabatur à conuitiis Regia Maiestas; Criminationes vnà retorquentur, scelerumque factio ipsa probatur conscia, quæ falsò Regi impu-
at; idque tantâ luce, vt nemo vel mutire contrâ potuerit. Concionatores frigide obsequuntur mandatis. Petitiones duæ tantum vel tres gratulatoriæ, ex-

Conciona-
tores frigi-
dè mandata
exequuntur
Paucissimi
gratulatur.
Totus po-
populus

na perorū in Anglia. 201
que paucis & obscuris ^{fremunt indi-}
manibus consignatæ, per ^{gnator.}
omnem factionis huius
solertiam eliciuntur. Fre-
mere verò totus populus,
indignari, præuaricatio-
nis & imposturæ *Indepen-*
dentes omnes, præcipuè
milites infimulare, hisce
omni ad ira imprecari, po-
stea Petitiones ex pluri- ^{Petitum}
mis Prouinciis (iisdem ^{veniunt}
quæ semper steterant à ^{pro Collo-}
partibus Parlamentariis) ^{quio cum}
quibus vehementer ex- ^{Rege insti-}
poscitur, vt Tractatus ^{tuendo.}
cum Rege Personalis in-
stauretur, stipendiis per-
solutis Exercitus exau-
ctoretur, *Hibernia* inte-
rim demittantur subsi-
dia, liberentur ipsi ab

Oppressionibus, & in-
lendo milite aſymbolo
impensis, quibusvltà su-
stinendis impares erant.

Frustrà re-
nitentibus
Parlamen-
tariis.

Eò tandem deuentum
est, vt huiusmodi suppli-
ces libelli complures, in-
numeris hominum sub-
scriptionibus comproba-
ti, renitentem Senatum
pænè obruerint; frustrà
per singulos Comitatus
Militem Ductoribus,
Commissariis Parlamen-
tariis (qui se iam propè
omnes in victricis Fa-
ctionis clientelam dede-
rant) Factionisq; asse-
clis, per *Sequestri*, per *Car-*
ceris, & *Mortis* minas, per
blanditias, aureasque
pollicitationes, vt os ob-

nuperorum in Anglia. 203
struerent, pro virili in-
cumbentibus. Neque hîc
fugere nos inobservati
debent siue diuinæ vindi-
ctæ, siue popularis turbæ
reciproci motus, dum ea-
dem illa *Comitia*, à quibus
primi supplicum Tumul-
tus aduersus Regem e-
manârunt, ipsa jam spon-
taneo supplicum tu-
multu periclitari con-
queruntur Senatoriam
dignitatem iuxta & salu-
tem.

Primi supplicantium
agmē ducunt *Essexienses*, *Essexienses*
inuitato prorsus ante primò,
hæc tempora numero,
qui quos exoratos velint
possent in vota cogere.
Sequuntur *Surrienses*,

dein & Sur-
rienses,
quos malè
mulctant
Milites.

quos inermes leui arreptâ occasione, Milites malè mulctant, prope Senaculi fores, fugant, multos occidunt, longè plures vulnerant, omnes deprædantur; idque nutu *Senatorum & Ducum* iussu. Imò tam inauditi sceleris nomine, gratiæ à *Domûs Inferioris Oratore* grassantibus aguntur, & munera decernuntur.

Sed istâ tyrannide, quâ Populi sub onere gementis comprimerent querimonias, nihil ampliùs proficiant, nisi vt frequentiori numero, irritatæ Provinciæ peti- tum accederent. Quæ cum

superorū in Anglia. 205
cum nihilo plus remedii
à Comitibus (frigido elu-
dentibus responso)
quàm ab inanibus que-
rimoniis retulerint, à
precibus ad Arma con-
fugiunt. In vexillis vnà
denuo perferant (que
pridem malè coherere
credidit elusum vul-
gus) Regis & Populi Li-
bertatem, *Cantiani, Es-*
sexienses, Suffolcienses, Cor-
nubienses, Norfolcienses, &
etiam Valli, plures
Australes, aliqui Borea-
les, Surrienses tan-
dem actiori vindi-
cæ cupidine, Proce-
ribus multis detectâ
Londini clàm inierant,
quamprîusconiratione,

206 *Elencbus Motuum*
cum iis præmaturè se
coniungentibus.

Classis de-
ficit à Par-
lamento.

Deficiunt eodem erga
Regem commiserationis
æstu delati Nautæ, nec-
non septemdecim plùs
minùs naues in Principis
[CAROLI iam II.]
subsidium transeunt, ex-
posito in littore Parla-
mentario Thalassiarchá
Rainsboro.

Scoti etiã
liberandi
Regis ergo
inuadunt.

Scoti etiam Regi turpi-
ter captivo, in libetta-
tem & dignitatem Re-
giam asserendo arma ex-
pediunt, idque sui De-
creto Parlamenti irrum-
punt in Boreales plagas
exercitu numeroso, sub
auspiciis *Hamiltonii*, sed
solito seu Regis, seu ip-

nuperorum in Anglia. 207
fius Hamiltonij infortu-
nio. Quonam verò fa-
to fieri dicam, seu po-
tius decreto diuino,
quòd separatim alij post
alios, & ex intervallo
Hostes adoriantur, quasi
respirandi spatium, refi-
ciendique illis vires in-
dulgerent; adeò vt res
esset perexiguæ molis,
Exercitui veterano, im-
pedimentis bellicis, &
omni commeatu instru-
cto, in quamcunque ex-
peditionem, sub Impe-
rio consultissimorum
Ductorum, paratissimo,
tumultuarios colonos
potius quàm milites, ar-
misque & necessariis in-
bellum & plerunque

Ab Exer-
citu tamen
superantur
Angli.

2-8 *Elenchus Motuum*

Ducibus destitutos, dum alii post alios in aciem descendunt, opprimere & in fugam conjicere.

Colonia tamen (vulgo *Colcestria*) *Essexiensium*, & *Penbrochia* *Vvallorum* (quamvis illa obsidioni ferendæ imparata) non parùm negotij fa-
cessunt inimicis.

&
Scoti,

Scoti Ductorum insci-
tiâ & ignaviâ, vel (quod
suspicari nollem) perfidiâ, qui permisere agmina
sui *Exercitus* in quadraginta lapidum distan-
tiam separari, à *Crom-
vellio* nullo cum nego-
tio funduntur, qui me-
dium agmen inopinatò
aggressus in fugam ver-

Imperatorum in Anglia. 209
tit, terrore in omnes
procul palantes dissemi-
nato, multis cæsis, ca-
ptisque, inter quos *Ha-*
miltonio Duce, cæteros in
Scotiam vsque persequi-
tur; vbi *Argathelins*, col-
lectis copiis, non minùs
domesticus occurrit ho-
stis, quàm *Cromvelli*
extraneus, in easque bre-
ui redigit angustias,
vt Exercitus, qui conf-
eribebatur Parlamenti
auspiciis, arma depo-
neret, eiusque Factionis
se se permitteret arbi-
triiis, vnde de nouo Par-
lamentum indicitur, ex-
clusis omnibus qui arma
induerant, vel de bello
Regis gratia ineundo

xio *Elenchus Motuum*
suffragia tulerant : ibi
nouissimi Parlamenti
placita rescinduntur, bel-
lum iniuste susceptum esse
pronunciatur, *Cromwellio*
publicæ gratiæ aguntur;
& priuatum (vt *Cromwellius*
ipse gloriatur) pa-
ctum iniuit *Argatholius*
se Oligarchorum An-
glorum commodis velifi-
caturum , nec minus è
Scotia (cum rerum ferret
opportunitas) quam ex
Anglia Monarchiam ex-
terminaturum.

Nauigia
quædam
defectione
à Principe
parant, re-
bus malè in
Terrâ ge-
stis.

Nauigia adhæc plura;
refluente æstu , defectio-
nem à Principe parant,
pro innatâ Nautis leui-
tate , Comitibus *Warwic-
ensis* patrociniâ suspi-

rantibus , qui Nautas
crebris sibi largitionibus
demeruerat , nouæque
Classi ad alliciendos ite-
rum in obsequia Parla-
mentaria Nautas præfi-
ciebatur : sed circum-
septus Oligarchorum ex-
ploratoribus , & operâ
functus , solitam condu-
ctitiorum omnium mer-
cedem non immeritò re-
tulit , nimirum vt loco
cederet atque dimitte-
retur.

Dum ista geruntur ab **Senatores**
Exercitu bella , **Senato-** **interca**
res in Comitijis , jam pro- **de Pace**
cul agentis **Exercitus** , **consilium**
necnon Cromwellii jugo **incunt**
liberi , seriòque apud
se reputantes , quàm

Art. Elenchus Morum

agrè totius Regni Populus illatas Regi iniurias pateretur, quàm lubrico in loco res suæ starent, Pacis conciliandæ fatagunt; & serò cum Phrygibus sapientes (contra Oligarchorum sententiâ)

Rescindunt Decreta de Rege neutiquam
Rege non
cōueniendo.
Colloqui-
um cum
Rege per
Delegatos
instituendum statuerunt.

Decreta de Rege neutiquam adeundo rescindunt, iungitis vtriusque Senaculi calculis; Colloquium cum Rege de componendis litibus suscipiendum statuunt; sed per Delegatos, idque in Insula Vecti. Delegantur in hoc munus Proceres ex Camera Superiori quinque, ex Inferiori præcipuè existimationis decem Municiparii. Propositiones Colloquio

superorū in Anglia. 213
isto disceptandæ præscri-
buntur, quas omnes ver-
batim proferri, quamvis
præter operis institutum,
fortè Lector non indi-
gnabitur.

Quoniam utrique Materia
Colloquii
Parlamenti Confes-
sui incubuerit ad iu-
stam sui defensio-
nem Belli capeffen-
di necessitas, & huic
prosequendo se Sa-
cramento obstrinxe-
rint, Rege jubente,
sanciator.

I. **Q**UOD Declaratio- Propositio-
nes & Procla- Prima,

214 *Eleuchus Morum*
tiones omnino omnes aduersus
Parlamenti Cameras,
vel quorquor iis adhaferint,
omniaque iudicia, Postula-
tiones, &c. contra eos pro
irritis habeantur, & pro-
nuncientur.

Secunda.

I. Statutum fiat iussu
Regio. de abolendis omnibus
Archi-Episcopis, & Epis-
copis ex Ecclesiis Angliae &
Hiberniae, de fundis eorum-
dem & redditibus diuenden-
dis: viz etiam comproberur
Assensu Regio Theologorum
Convocatio & Confessus Sy-
nodicus, Reformatio Reli-
gionis per Angliam & Hi-
berniam, ad eum modulum
quo decreuerunt vel decre-
uerint Parlamenti Senato-
res, habito prius cum Theo-

nuperorum in Anglia. 215
logis prædictis consilio. In
particulari, Regia Maiestas
adbibeat consensum, ut in
Statutum seu Legem dehinc
migret Decretum utriusque
Domus Parlamenti de Di-
rectorio prius factum quoad
cultum diuinum publicè per
Angliam & Hiberniam ce-
lebrandum, de abrogandâ ve-
teri Liturgiâ, de Regiminis
Ecclesiastici formulâ, & Re-
ligionis Articulis, cum Ca-
techismis, minore maiorèque,
de Die Dominico religiosius
observando, de supprimendis
innouationibus in Templis
& Fanis, de Concionatori-
bus publicis iussâ mercede ad
officium animandis, de Plu-
ralitate Beneficiorum, &
non Residentia viris Eccle-

216 *Elencbus Moruun*

fiasticis prohibendâ: vñ Regia Maiestas manum apponat Fœderi Nationali, eodémque se ipsum obstringi patiatur: vt etiam publico Edicto imperetur Subditis omnibus vtriusque Regni, Angliæ & Scotia, eodem obstringendis, sub pœna ad vtriusque Camerę placitum irrogandâ: vñ Statuto interfic Parlamenti Domorum, Vniuersitates Oxonia, & Cantabrigię, Collegia quoque Vvestmonasteriense, Vvintoniense, & Etonense visitare & reformare. Statutis caneatur, nè Iesuitæ, Sacerdotes & Pontificii Republicam perturbent, Leges eludant, vt & istis huiusmodi criterio internoscendis

SACRA-

nuperorum in Anglia. 217
Sacramentum administraretur, quo Pontificis Romani
Suprematum abiurent, Trās-
substantiationem, Purgato-
rium, Cultum Imaginum,
Errorésque alios Ecclesie
Romane supersticiosos; pro-
spiciatur de educandis Pon-
tificiorum liberis in fide &
Religione Potestantium: de
multis in Pontificios irro-
gandis eorúmque fructu pro
arbitrio utriusque Domas
collocando. Pronisum etiam
esto, de conatibus Pontificio-
rum aduersus Rempublicam
reprimendis, Legibusque in
illos absque fraude exequen-
dis & Missę administratio-
ne & frequentatione, sue in
Aula seu quocunque in lo-
co, intra Angliam & Hiber-

218 Elenchus Motuum
niam districtius interdicens
dâ.

Tertia.

III. Penes Domos Parla-
menti solas, Terrestris si-
mul & Navalis Militia per
Angliam & Hiberniam po-
testas resideat. Integrum ip-
sis esto, conscribere, exercere,
quot placet: ducere quâ li-
bet, milites: irrogare quas
visum fuerit pecunias in ho-
rum stipendia; unde Tumul-
tibus intestinis obviam eant,
exterorumque inuasionibus:
nec Rex aut eius Successores
quicquam in istis sibi iuris
vindicatione, per spatium vi-
ginti annorum: quibus emen-
sis, si Præcæribus & Plebeis
veriusque Confessus Parla-
menti, interesse videbitur
salutis Reipublicæ, ut con-

nuperorum in Anglia. 219
scribatur Exercitus aut
Navalis, aut Terrestris, &
stipendia hisce solvantur,
idemque Autoritate sua
fanciant, decretum illud vi-
gorem Legis aut statuti for-
tatur, etiam Rege reclama-
nte.

Si homines qualescunque
ad numerum trigesimum con-
venerint armati, neque Pro-
cerum & Plebeiorum iussu
deposuerint arma, Perduel-
lionis rei habentur, citra
spem omnem veniæ abs Rege
impetranda.

Hisce, Auctarii loco,
accesserunt Prouisiones
nonnullæ de Ciuitatis
Londinensis Priuilegiis, &
Potestate ordinariâ Mi-

220 *Elencbus Morum*
nistrorum Iustitiæ in
sententiis latis exequen-
dis.

Quarta.

IV. *Statuto* , *Cessatio*
Hibernica , *Tractatusque* i-
bi omnes & *Articuli* sine
consensu *Parlamenti* facti,
rescindantur. *Belli Hiber-*
nici prosequendi *Ius* ab ut-
riusque *Domus* arbitrio
pendeat ; *Pro Rex* omnes-
que siue *Bellici* siue *Ciuis*
Regiminis *Administri* à
Parlamenti *Cameris* desig-
nentur ; *Hibernia* *Can-*
cellarius , *Magni sigilli*
Custos , *Thesaurarius* , omnes
Regni *Officiarii* , *Iudices*
omnes, cassis muneribus, of-
ficiis, *Honorum* titulis, fun-
dorumque donationibus, à *Re-*

nuperorum in Anglia. 221
ge concessis, ab eo tempo-
re, quo pacta Cessatio erat.

V. Comitia Parlamen- Quinta
taria pecunias irrogent,
quascunque libuerit, in
publicorum persolutionem
debitorum, damnorumque;
& in alias quascunque
publicas utilitates, ut
ipsis in posterum opus vide-
bitur.

VI. Honores omnes & ti. Sexta:
tuli, à Vicesimo primo
Maii, Anno Christi
Domini Millesimo sex-
centesimo quadragesimo se-
cunda (quo nimirum
tempore Magni Sigil-
li Custos Sigillum vnà
secum subduxerat ab
Ædibus Parlamenta-
riis) denunciarentur irriti.

222 *Elenchus Motuum*

Nemo etiam in Dynastarum ordinem deinceps cooptatus, sedem in Camera Procerum, absque consensu utriusque Domûs occupabit.

Septima.

VII. In prima Delinquentium classe censeantur (sic enim perstringebantur Omnes, qui vel Regijs partibus adhaeserant, vel Comitiorum iras quoquo pacto concitarent) quibus nulla condonationis relicta spes sit, sed Vitis Fortunisque omnibus exuendi, Rege adstipulante, summo, Principes Palatini, Rupertus & Mauritius, Comites tres, Barones quinque, Episcopi duo, totidem & Regni Iudices, viginti

nuperorum in Anglia. 223
duo circiter Equites (quo-
rum recensere nomina
compendij ratio vix pa-
titur) ij. tamen ferè erant,
qui Regi sedulam maximè
navassent operam : adie-
ctis & Pontificiis omni-
bus , qui arma sumserant :
nominatim Marchione Vin-
toniensi , cum duobus Co-
mitibus , totidem Baroni-
bus , & sex Equitibus , ut
& omnes qui Rebellionem
Hibernicam vel excitârunt
vel fouerunt.

In secunda Classe repofi-
ti quinquaginta Nobiles
& Equites, Senatores omnes
Camera Inferioris, qui, de-
sertis Comitibus , in Regias
partes trāsierāt: Iudices insu-
per omnes, Iuris Cōsulti, Ec-

514 *Elenchus Morum*
ecclesiastici, exulent ab Aula
Regia, publicisque ab Of-
ficiis abstineant, idque pœ-
nâ Perduellionis, Vitarum
& Fortunarum iactura,
Indices & luxis-Consulti
proscribantur foro & praxi
suâ, Ecclesiastici Beneficiis
& concionandi copiâ inter-
dicantur.

Tertiam implent Classem;
qui quicquam contra Parla-
mentum admiserant, vel
consilium dederant; quorum
nullus vel Eirenarchæ, vel
Iudicis, vel Vice-Comi-
tis, vel Administri pu-
blici munus in futurum as-
sequantur.

Quarta annumerantur
Milites gregarii, omnesque
commatis vilioris homin-

nuperorum in Anglia. 225
ciones, quibus libris ducentis angustior fortuna est.

Fundi, eorumque bona omnia, qui è primâ Classe sunt, ad eas publicum numerandum sub auctione veneant. Senatorum autem, qui novis Oxoniæ positis Comitibus, Vestimasterio adhaerentes Perduellionis reos pronunciârunt, duæ fundorum Bonorumque partes ex tribus; Aliorum dimidia pars; Iudicum Iuris Consultorum, & Ecclesiasticorum tertia, sextâque omnium è tertia Classe in prædictas solutiones veneant. Impunè ceteri dimittantur, modò Sacramento sese Nationali obstrinxerint. Omnes in secunda tertiâque Classe, post

226 *Elencbus Motuum*
solucionem mulctarum, ve-
niâ vtriusque Domûs impe-
tratâ & concessâ, in integrum
restituantur.

Octava

VIII. Vt omnia Re-
gni munia, & precipui Ma-
gistratus per viginti annos
proximè sequentes conferan-
tur, constituenturque ex ar-
bitrio Senaculi vtriusque.

Nona

IX. Vt Sigillum novum,
Comitiis inbêtibus efforma-
tum, sanctione Regiâ tran-
seat in genuinum Angliæ
Sigillum, nec vllum aliud
deinceps vsui babeatur. Om-
nes Concessiones, munia, &
nono hoc signata rata mane-
ant, cassis omnibus irritis-
que, quæ sub veteri, (quod
penès Regem erat) ab eo
tempore, quo illud ex Co-

nuperorum in Anglia. 227
mittis primum subduxerat
Custos Sigilli Bara Little-
tonius, concessa sunt.

X. Omnia Priuilegia, Decima,
Concessionēs, Chartæ, &
Immunitates Ciuitatis Lon-
dinensis, iteratis Institutis
corroborantur; Turris Lon-
dinensis & Militia iuxta
Prætoris Urbani, Senato-
rum, & Concilii ibidem
Communis arbitrium ordi-
nentur. Nemo Ciuium ex-
tra Ciuitatis pomeria in
Militiam adigatur, nisi iu-
uentibus Comitibus, &c.

XI. Et Vltima hæc Vndecima;
erat: Exterminetur Papillo- & Vltima.
rum Curia cum omnibus
Officiis & Muneribus eo
spectantibus; Cessent etiam
Omnia seruitia eius nomine

228 *Elenchus Motuum*
irrogata , *Hereditiis*
(quæ prius in Capite,
&c. Equestri scilicet ser-
uitio à Rege per Posses-
sores occupabantur) ab
oneribus sumptibusque libe-
ratis , quinquaginta tamen
millibus Regi annuatim in
Compensationem persolutis.

Hæ erant Pacis Con-
ditiones à Comitibus pro-
positæ ; in argumentum
seu materiam redinte-
grandi Colloquii, adeò ve-
hementer & votis om-
nium & complurium ar-
mis expetiti ; nihil ab iis
immunitatē , quæ Regi
pridem missæ , dum ad-
huc in *Hamptoniensi* Basi-
lica commorabatur , non
ab

nuperorum in Anglia. 229

ab ipso Rege solo, sed &
ab Exercitu quoque, ut-
pote paullo iniquiores,
repudiatae sunt. In hoc
vno diffonae, quod in
hisce nouissimis nulla
habita sit *Scotorum* ra-
tio.

Nulla in
hisce habi-
ta ratio
Scotorum.

Pacificatores autem
non alia donantur, quam
ad Regia argumenta res-
pondendi autoritate, ra-
tionesque retorquendi
ad Regium Assensum
expugnandum. Nulla il-
lis *Propositionem* vllam e-
molliendi, vel vnam im-
mutandi voculam, inò
iè *praefationem* praetere-
undi potestas. Iubentur
autem identidem admo-
nere Comitibus de Conces-

Quibus
Conditio-
nibus ad-
stringun-
tur Dele-
gati Paci-
ficatorii.

sionibus Regiis, totiúsque negotii de processu; omnia scriptis agere: imò & eodem ordine de Propositionibus disceptare, ad aliam Propositionem non descendendo priusquam de præcedente conuenierit.

Colloquiũ
Neoporti
instituen-
dum.

Nec satis erat, Conditiones & Delegatos tam duris circumscribi Legibus, locum ipsum *Colloquii* ad *Neoportum* intra Insulam *Vectim*, atque tempus adhuc arctius definiunt intra quadragessimũ diem.

Regi etenim ad Colloquium euocato libertas hæctenus indulgetur

nuperorum in Anglia. 231
 exeundi è carcere in Cu-
 stodiam Insulæ spatio-
 siorem; sponfione etiam
 interposita, nusquam se
 ex Insula excessurum per
 quadraginta ab elapso
 Tractatu dies. *Servi*, sed
 ij ferè ad Regis Ministe-
 ria aut Consilia necessa-
 rii accersuntur, idque
 nominatim, & magnâ
 cautione à Comitibus ad-
 hibitâ; *Consiliarii*, *Theo-*
logi, cum *Secretario*, non in
 scenam tamen aut ad al-
 loquium intromittendi,
 sed post aulæum & in
 proscænio astaturi; adeò
 vt vnus, vnicûsque Rex
 Politicum se opponeret
 & Theologum selectissi-
 mis totius Regni Politi-

Regi con-
 ceduntur
 Ministeria
 Seruorum
 necessaria

232 *Elenchus Motuum*
cis & Theologis Parla-
mentariis.

Mira Regis
in Collo-
quio pru-
dentia.

In Colloquio peragen-
do, tam incredibili pru-
dentiâ & dicendi vi, ra-
tionum omnium mo-
menta Rex solus euenti-
lauit, repulitque, tanta
largiendi & condonandi
lenitate, etiam quæ ini-
quiora redarguerat Po-
stulata, modò nec *hono-*
rem labefactarent, neque
conscientiam, concessit,
vt omnes in admiratio-
nem raperet, quòdque
diuini planè ingenij fuit,
vel inimicissimos in sen-
tentiam suam inuitos
pertraheret, quamuis ex
officio & Capitis discrimi-
ne tenerentur, refra-

nuperorum in Anglia. 233
gante Conscientia, dis-
putationem producere:
Certè paternam Beni-
gnitatem, quâ suis vnus
damnis à Belli cladibus
Populum redimeret, lu-
culentissimè ostentauit.

Diu feruet circa res
componendas Collo-
quium, cùm ecce Comitibus
innotescit, *Marchionem Ormundii*
Ormundii in Hiberniam
appulisse, instructum Au-
toritate Regiâ, quâ *De-*
putati titulo insignitus
toti Hiberniæ præesset,
Pacémque firmaret com-
munem Conditionibus,
quibus posset, Optimis;
Exercitum quoque con-
scriberet ad Regem è
captiuitate liberandum,

In medio
Tractatu
Senatores
poscunt, vt
Ormundii
Diploma
rescindatur

234 *Elenchus Motuum*

Mittuntur super hâc re literæ ad Delegatos in Insula *Vecti* iussos à Rege postulare, vt Diploma reposceret *Ormundianum*, eiusque Autoritatem Pacificantibus nimis molestant abdicaret.

In Senatu
carpunt
Regis ref.
ponfa.

Interea ad Senatum transacta negotia frustratim referuntur; vbi plures non minùs auerso, quàm Rex propenso ad Pacem animo carpūt & minutatim arrodunt omnia, nisi suis terminis & ad præscriptam formulam annueretur; veriti nimirum (quod & palam professi sunt ex his nonnulli) nè voti cō-

nuperorum in Anglia. 235
potes reddendo, nullum
amplius inimicitie aut
querelæ locum relinque-
ret. Rex enim pluribus Rex inex-
preter omnium opinio- spectato
nem astipulatus, non mo- plurima
dò rem ipsam, sed etiam concedit
verborum scrupulos ad-
misit.

Præfationi, non tam ad
Pacem spectanti publi-
cam, quàm ad Ignomi-
niam sibi suisque inuren-
dam, egrè & non nisi
premissa cautione con-
sensit, hæc scilicet, *Nè*
quid in ista Dieta pro con-
cesso haberetur, nisi ubi
de Cunctis in uniuersum
conueniret.

Annuat Propositioni pri-
mæ, de Declarationibus

236 *Elenchus Motuum*
reuocandis : *Tertia* , de
Militia : *Quarta* , de Hi-
bernæ Administratione:
Quintæ , de Publicis So-
lutionibus (modò intra
biennium reuocentur ad
calculum ista debita):
Sextæ, de Honorum titu-
lis abrogandis ; *Octauæ*,
de supremis Regni Ma-
gistratibus : *Nona* , de
Sigillo Magno : *Decimæ*,
de Londini Priuilegiis:
Vndecimæ , de Curia Pu-
pillorum , modò Com-
pensationis nomine cen-
tena librarum millia an-
nuatim penderentur.

In istis omnibus, Alio-
rum Auaritiæ & Ambi-
tioni facilem se prædam
exhibuit; & dum Regnum

nuperorum in Anglia. 237
aliis pacatius redderet,
suis manibus eripi per-
misit.

Secundæ Propositionis
Articulis omnibus Af-
sensum præbuit, excep-
to vnico de Episcopis,
eorumque redditibus. In
isto tamen non defuit
omnino Comitiorum vo-
tis. Quicquid enim à
Diuino Instituto non
planè promanasse con-
staret, penitus abrogari
patitur, adeoque Archi-
Episcopatum intercide-
re; Episcopalem etiam
Iurisdictionem, *i.e.* Dis-
ciplinæ seu Regiminis
Ecclesiastici exercendi
dignitatem; non item
vim Ordinatricem, in or-

238 *Elencbus Motuum*
dinandi Diaconos &
Presbyteros iure posi-
tam, vtpote Apostolicam,
labefactari finit.

Tandem verò (intor-
quentibus ; inter alia,
quæ meliùs refutare po-
tuit, argumenta, Neces-
sitatis telum Synodi Ma-
gistrellis & Pacificatori-
bus ; nec-non, in aliis ip-
si cessuros Senatores, mo-
dò in hâc re de rigore
conscientiæ remitteret,
spe factâ) Ordinandi mu-
nus per triennium haud
exercendum ab Episco-
pis absque Presbytero-
rû assensu , imò sus-
pendendum , indulget;
donec , viginti Theolo-
gis à seipso delectis, cum

Synodo , Comitiorum
iussu concita , consilium
habituris , certi aliquid
de Regimine Ecclesiasti-
co constitueretur , Cui
cum Senatu consentire
promisit ; interea tem-
poris Presbyteratum ex-
perimenti gratiâ ratum
esse, haud reluctatur.

Fundos & Reditus E-
piscoporum , Sacrilegii
horrore perterrefactus,
diuendi , & ab Ecclesia
abalienari non passus est ;
*elocari tamen in nonaginta
nouem annos , paruo pretio
annuatim , in Hereditarii
iuris testimonium , & in E-
piscoporum alimoniam per-
soluendo permisit ; modò,
post finitum hunc ter-*

240 *Elenchus Motuum*
minum, ad las Coronę re-
uerterentur, in Ecclesię
vsum erogandi; cerō in-
terim apud se statuens,
propriis Reditibus re-
demtos in Ecclesiasticos
vsum effundere.

Septimam de Delin-
quentibus Propositionem,
propriis in periculis
haud immemor Amico-
rum, subscriptione suā
confirmare nequit. Per-
mittit autem, vt

I. *Moderata Pecuniarum*
multa his irrogentur.

II. *Probibeantur ab Ac-*
cessu Regio, Aulaque; etiam
vt horum quidam Regno ex-
ulent, non tamen sub nota
Perduellionis, nec iacturā
Vitę & Possessionum ple-
ctantur,

nuperorum in Anglia. 247
Etatur, sed multa pecunia-
ria constituenda, si contra fe-
cerint.

III. Iure assidendi in
Comitiis Parliamentariis per
triennium ut priuentur.

IV. Iudicio sistantur, si
ita visum sit: & si quid ad-
miserint contra latus An-
gliae Leges. (quas Regiis
fauere pro cōperto erat)
pro merito luant. Iniquum
existimabat plecti quem-
piam propter fidem sibi
præstitam, etiam & se-
cundum Conscientiæ Iu-
risque Municipalis di-
ctamina, per Legem ex
pōst facto. Alios tamen
eiusdem Propositionis
Articulos concedere pla-
cuit, eâ Lege, si nimirum

242 *Elenchus Motuum*

Ecclesiasticis probis, doctis, & Scandalo liberis, tertia parte Beneficiorum frui liceret, nec hi concionandi munere penitus abdicarentur.

Autoritatem *Ormundio* eo ipso cum custodia traditus esset, temporis Articulo demandatam, abrogare nequit, nisi in aliis sibi cum Comitibus conuenerit; hoc si fieret, tum (iuxta Concessionem ad quartam Propositionem) Comitiorum pro arbitrio solum res Hibernicas administrari placebit. Interea tamen literas *Ormundio* scribit, in quibus iu-

nuperorum in Anglia. 243

bet, nè quid in ea potestate exsequendâ molia-
tur quamdiu Dæta, &
spes vlla Pacis superesset

Durante Colloquio
(nè iniquas continuò vi-
ces Majestas Regia susti-
neret, insuper vt quo er-
ga illum affecti animo es-
sent Senatores, pertenta-
ret) Rex Proposita æqua
satis, & Publico profu-
tura, Comitiiis transmit-
tenda exhibet.

Quædani
tandem
Rex ipse
pro se pro-
ponit.

Primò postulat, vt Lon-
dini, vel alio quocunque in
Palatio proprio versari sibi
liberum sit, propiusque cum
ipsis Comitiiis agere, idque
liberè, honorificè, & securè
vt fiat. Quod Postula-
tum, concessis Proposi-

Quibus
magnâ ex
parte Co-
mitia asti-
pulantur.

244 *Elencbus Motuum*
tionibus, indulgendam
ipsi fore, Comitia in se
recipiunt; sed Ciuum
prius animis pertenta-
tis, & pænè omnium
(sanè Optimorum &
longè plurium) sub-
scriptis manibus anima-
ta.

Secundò Rex postulat,
vti Reditus omnes recipiat,
& Emolumenta Coronæ.

Tertiò, vt Compensatio-
nem referat pro legitimis
Iuribus, quæ Parlamento vi-
sum fuerit abrogare. Hisce
itidem Comitia haud
grauatè astipulantur.

Quartò, vt Amnestia,
seu Obluionis Lege sanc-
tâ, rerum omnium, quæ
grassante Bello acciderant,

nuperorum in Anglia, 245
ipsa memoria funditus dele-
atur. Huic Postulato
non adiiciunt calculos,
nisi cum cautelis & limi-
tationibus, quarum
beneficio Comitiorum
affectis liceret ferè
quenquam è Regiis per-
sequi.

Rebus propè ex ani- Spem Pa-
mi sententiâ, omnino cis omni-
præter expectationem, bus affal-
compositis; Delegati gentem
Pacificatores Pacem,
quam animis suis perci-
piebant; Regi quoque,
sed vani Augures, pol-
licebantur; rati nempe
(viti par erat) Comitia
aliquantisper à rigidis
Postulatis recessura,
eum Rex ad ipsos le-

niendos, vtriusque plane Regni, *Angliae & Hiberniae* de Imperio cesserit. Imò læta Concordiæ spes omnium ferè suspensis animis affulsit; & subsequuta dubio procul fuisset, ni Factioniosi homines, qui clandestinis artibus nos dudum in bella protruserant, palàm iam & armatâ manu optatum Colloquii fructum, & coalituram illico Pacem intervertissent. Quo modo autem id effecerint, & vos exteros scire operæ pretium fuerit, & summâ, quantum potero, fide enarrabo.

Factioniosi
interuerunt.

Quomodo. Dum Diata celebra-

nuperorum in Anglia. 247
tur, pars illa Exercitus,
quæ prius felicem Belli
aleam experta, Victri-
cia Signa domum retu-
lerat, statim occupat sub
Imperio *Fairfaxii* (cui,
seu malus Genius, sese
adiunxerat *Iretonus* (tam
prope *Londinum*, ut die-
culæ dimidiatæ spatio
liceret iter illud emeti-
ri, & opprimere impar-
tos Aduersarios, modò
subitanea occasio id re-
quireret. Interea *Fairfa-*
xius, *Iretonus*, alique
Tribuni demissè sese in-
publico gerunt, placitis
Comitiorum semper se ob-
temperaturos, Pacem pu-
blicam sibi ipsis præ om-
nibus gratam futuram,

Ductores
Exercitus
simulant
sibi per-
placituram
Pacem.

quâ Militiæ radiis liberi res
 suas priuatas procurent, &
 post tot exantlatos labores
 quiete fruantur, præ se fe-
 runt. Priuatim verò (col-
 latis cum factione suâ,
 Comitibus intermistâ, con-
 filiis) permittunt inter
 cohortes & legiones
 gregarii militis, mino-
 rumque ordinum Du-
 ctores conciliabula agi-
 tari, & Petitiones fabri-
 cari (quibus irritus fie-
 ret cum Rege Tractatus,
 & supplicium de omnibus
 indiscriminatum, Regiam
 personam jam tam callidè
 impetentes, Rei-publicæ
 inimicis exposcerent) etiam
 & euulgari, prelisque
 impressas ad tentandos

Interim
 gregarios
 milites ad-
 uersus Pa-
 cem existi-
 mulant, Vt
 & Regem
 in suppli-
 cium postu-
 lent.

Vulgi animos propalari.
(Dubium, annon & harum Petitionum Autores extiterint ipsi majorum Agminum Ductores Tribunique) In eandem sententiam per Emisarios (præsertim Hugonem Peters, Ministerii desertorem iuxta & opprobrium, impigrum, effrontem, & procacem hominem) passim locorum dispositos, milites, per se satis faciles, in spolia & res novas alliciunt.

Interea quamprimum Congregantur insurgentes Plebeiis tur Milites (quorum supra meminimus) dissipare, præsi-
dinum, prope Londiniam per singulas Prouin-

250 *Elencbus Motuum*
cias firmare , & itineri
se comparare potuerunt,
versùs *Fairfaxii* statio-
nem omnes totius Regni
Milites accersuntur, qui
Victoriis ouantes , &
(partes Victrices se-
quentibus quampluri-
mis) auctiore numero
confluunt. *Iretonus* (si-
multatis inter ipsum &
Fairfaxium exortæ samâ
in Vulgus sparsâ) pri-
uatim , sese intra Castel-
lum *Vvindsorense* recon-
dit , & *Remonstrantiam*
magno verbornm appa-
ratu , & Eloquii ambi-
tione procudit; quâ, sub
Idque E- *Exercitus* nomine , contra
exercitus *pacem cum Rege pactam,*
nomine. *Regisque restitutionem , ar-*

Iretonus.
Remon-
strantiam
effingit ad
uersus Pa-
cem,

Idque
exercitus
nomine.

nuperorum in Anglia 251
guitis nescio quibus conten-
dit ; imò Regis ipsius caput
ad supplicium exposcit ; pe-
tit Iudicio sisti undecim il-
los Senatores , quos anno su-
periori Perduellionis po-
stulârat Exercitus ; ex-
cludique à Senaculis alios
omnes , qui Comitibus olim
adhæserant , cum fugerent
ad Exercitum Oratores,
reliquique Factioni isti
mancipati ; stipendia Mili-
tibus debita persolui è Re-
gio censu , & Decanorum
Capitulorumque possessioni-
bus in hunc præcipuè finem,
Sumptusque publicos fe-
rendos , diuendendis ; Ter-
minum præsentì Parlamen-
to statui , in itâ magis equâ
ratione , de Repræsentatiua

252 *Elenchus Motuum*

Populi in posterum eligendâ, penès quam summa rerum potestas sit ; aliâque huius generis complura satis pro Imperio postulat.

Colloquii sine jam appropinquante (quod protelari, & artibus suis turbari, quò meliùs interim in vnum se contraherèt Exercitus, curabant sedulò *Oligarchorum* simul & *Democratiorum* Factiones, quæ Parliamentariis ædibus intererant) *Ductores Exercitûs* ab *Insula Vecti*, & *Comitiis* de omni rerum processu & opportunitate suis negotiis accommodâ edocti, *Consilium Castrense*, quò *Tribuni*

nuperorum in Anglia. 259
buni omnes, minorisque
sortis militares Præfecti
conueniant, indicunt;
ibi prolatam lectamque
Iretoni Remonstrantiam, Quæ mili-
quasi de Cælo delapsam tari Consi-
magno plausu excipiunt, lio com-
eandemque tanquam probatur,
ab omnibus compro- &
batam formidabili ti-
tulo *Exercitus* inscri-
bunt; Comitibus deni-
que exhibendam procu-
rant, nomine *Exerci-
tus & Populi Angli-
cani*, cuius si conquisita
fuiſſent ſuffragia, vix
millesimus præbuiſſet as- Comitibus
ſenſum; reliqui autem exhibetur
perfidum ſcleris Caput
cum integro Satellitio,
ceu humani generis pe-

stes malæ cruci deuouissent.

Pergit
nihilomi-
nus Infe-
rior Con-
fessus in
pensitandis
Regis Cō-
cessionibus

Senaculum verò Infe-
rius tantos ab ipsa tem-
poris necessitate sibi
sumpsit animos, vt au-
sum sit (istâ Remonstran-
tiâ ad tempus sepositâ)
Regiis, quas præ mani-
bus habebat, Conces-
sionibus pensitandis in-
sistere. Quod cùm Præ-
fecti Exercitus stoma-
charentur, tam indigere
nempe se ab iis tracta-
ri, qui sibi omnem, quâ
gaudebant, dignitatem
acceptam ferrent, im-
missis in *Vestim Insu-*
lam auxiliaribus copiis,
Regi manus injiciunt,
& ex *Insula* delatum,

Regemque
abripiunt
ex *Insula*
Vesti.

In nuperorum in Anglia. 255
 in Castello Hurst (qui
 ex opposito Insulam spe- Signa Lō-
 ctat, locus angustissi- dinum ver-
 mus, sordidus, & mari sūs mouet;
 circumfluo insalubris)
 includunt, simul etiam
 signa Londinum versus
 moneri iubent; Palatia
 Regia, & Nobilium æ- & occupa-
 des Comitiorum atriis pant statim
 finitimas, præsidiis oc- ua circum-
 cupant, circumfuso locis circa Sena-
 vicinis Exercitu. Speran- tum.
 tes huius audaciæ præ
 metu dilapsuros in lati-
 bula (prout solenne fue-
 rat) qui contra sentie-
 bant; & suæ factionis ho-
 minibus occupantibus
 Comitia, integrum ipsis
 fore, sub Autoritatis
 Parlamentariæ larvâ suæ

Coëunt
tamen Se-
natores
Confessus
Inferioris;

disceptant-
que de Re-
giis Con-
cessioni-
bus.

256 *Elencbus Motuum*
patrocinari violentiæ;
& quæcunque suis ratio-
nibus inseruirent suffra-
gia, siue Decreta sancir-
e. Fefellit verò spem
horum euentus. Nam
plerique Parlamenta-
rii, circumsonante Mi-
litum fremitu, armo-
rûmque strepitu in-
territi, Senatoriâ (uti
sibi persuaferant) Au-
toritate satîs muniti,
solito frequentiores
coëunt consilium initu-
ri.

In Senaculo Inferiori
de Regiis Concessioni-
bus vsque in diem po-
sterum acriter disputa-
tum est) dum interea de
Presbyteratu, de *Fœdera*

nuperorum in Anglia. 257
 Nationali, deque Delin-
 quentibus (in quibus Rex
 factus non fecerat Comi-
 tiorum placitis) scrupu-
 los neſunt & diffemi-
 nant rixas quibus in
 diuerſum alias partes
 agerent, longiſque ora-
 tiunculis tempus tere-
 rent *Independentes Oli-*
garchici & Democratici;
 quò totus Exercitus in
 Ciuitatē immigrādi ſpa-
 tium lucraretur) in iſtā
 tandem ſententiam deſ-
 cendunt, *Conceſſiones*
Regias idoneam eſſe Pacis
per ipſos ſtabiliendæ funda-
mentum. Quę ſententia
 ducentis ſuffragiis (diſ-
 ſentientibus vix ſexa-
 ginta viris) comproba-

Decernunt
 Conceſſio-
 nes Regias
 idonea eſſe
 ſtabiliendæ
 Pacis fun-
 damenta.
 Cui & ad-
 ſtipulantur
 Proceres,

238 *Elencbus Mōrnum*
ta est. Cui in terminis
die sequenti non segni-
ter adstipulatur *Superior*
Senatus, prorogato sta-
tim in septimanam (do-
nec deferuesceret ali-
quantulum iste impetus)
conuentu. Delegati pro-
tinus à Domo Commu-
nium seliguntur, quibus
demādatur, vt *Fairfaxiū*
& *Ductores Exercitus* eā
de re certiores faciant.

Hoc malè
habuit O-
ligarchi-
cos.

Oligarchicos hoc ma-
lè adeò habuit, vt Ora-
tor *Lenthalius* (qui to-
to pectore iam hauserat
eorum insaniam) statim
palàm in Comitiiis in-
terminaretur, *Nunquam*
in posterum istis si sententiae
mordicus adhaeserint, copiam

fore ad Comitia conuenien-
di. Et reuera proximo Ductores
Confessus die, Tribuni Exercitus
quidam, vna vel alterâ obsident
legione Peditum, cum Senacula
cohorte Cataphracto-
rum circumstipati, om-
nes Inferioris Camerae
accessus obsident, ingres-
surisque Senatoribus
sententiæ eorum aduer-
sis nempe quadraginta
cordatioribus consultio-
ribusque viris violentas Incarcer
manus injiciunt. Cen rant Sena-
tum & quinquaginta, tores 40.
plùs minùs, alios Comi-
tiis arcant, nec ullis in-
dulgent introëundi licē-
tiâ, nisi quos probè norât. 150. alios
factioni suæ velificatu- arcant à
ros. Aliquos verò seru- Comitibus

Trahunt
nonnullos
è Domo
Comitio-
rum,

Captiuos
malè tra-
hant.

tiniū præterlapſos , ſimul
acconſtaret Senaculum
ingreſſos ſedes ibi occu-
pare , ſcripto tanquam
ab Amicorum vel Cli-
entum aliquo ad Collo-
quium euocante , jan-
uam verſus pellectos,
& fruſtrà Senatūs Auto-
ritatem inclamantes , ex
ipſa Senaculi Camerâ vi
abripunt.

Multis malè modis
exagitata , ludibrio ex-
ponuntur captiua Parla-
menti Membra , carce-
rîſque ſqualore diu ma-
cerantur ; atque hos in-
ter complures qui Par-
lamentariam Cauſſam
præcipuo loco , ceu *Ar-
chiſtrategi , Præfecti , Tri-*

nuperorum in Anglia. 267
buniquē propugnauerant,
fortem & fidelem nauā-
rant operam, hanc de-
nuo gratiam reportant.
Imò *Prinnus*, ille fufissi-
morum pro Parlamen-
to Scriptorum indefef-
sus Autor, eodem cum
cæteris in luto hæret.
Hinc paffim obftupefc-
centibus hominibus in-
ferutabilia Dei Iudicia,
qui fuorum ftipendiariorum
manibus indignè aded tra-
ctari permiffit eos, qui prius
manus audaces in Regem fuū
Subditi iniecerant. Sed &
hoc ipfum repurgandi Sena-
tus fuco & Reformationis
titulo cobonestant.

Sic ad paucos viros Se-
natus Inferior redactus

Arripit
Autorita-
tem Sena-

tis Oli-
garchica
Factio, 40.
circiter vi-
riorum.

quos ta-
men Mili-
tes mode-
rantur.

262. *Elencbus Motuum*

est, eoque omnino E-
xercitui mancipatos, vel
(ut verius dicam) præ-
cipuis Exercitus Ducto-
ribus, quibuscum Ca-
stris in Senatum retrô-
que commeantibus, jam
quotidianæ Sententia-
rum collationes fiunt; &
Castrensi prius Conci-
lio decernitur, quod Co-
mitiis (jam inuicem sub-
milite merentibus) sta-
tuendum proponitur,
quorû Autoritatis Lar-
nam suis designationi-
bus obducunt.

Ex tot centenis Sena-
toribus, Capitum denuo
ad hanc Cameram co-
euntium numerus, vix
par Inferioris Senaculi

nuperorum in Anglia. 263
nomini sustinendo,
quadragenarium scilicet
agrè attingit. Eorum
etiam nec tantum mini-
mum, sed & pessimum in-
imo, & quæ de Comitio-
rum fæce superesse con-
stat. Quin & horum ma-
gna pars *Ductores* sunt
Exercitus. Adeò nihil pla-
nè de Senatu restat,
præter nomen; tam gran-
de nefas horrescentibus,
& ab ipsorum consortio
aufugientibus etiam
nonnullis, qui conscien-
tiæ fuco delusi *Indepen-*
dentium Parti nomina de-
derant.

Hi pauci homuncio-
nes de summa rerum An-
glicanarum statuendâ,
Statuunt de summis
Regni Ne-

gotiis, *De*
Rege ple-
stende.

Decreta
De Rege non
conueniendo
rata esse
jubent;
De Collo-
quio insti-
tuendo irri-
ta.

de *Rege plestendo*, Legibus patriis ferendis & refingendis, Regiminis auiti fundamentis penitus subuertendis, hi, inquam, de rebus hifce determinandi potestatem sibi solis arrogare non erubescunt. Decreta olim de *Rege non amplius compellando* (surreptitia illa, vi & dolo malo extorta, plenius verò vtriusque *Senaculi Comitibus* rescissa) de nouo rata esse jubentur: altera verò illa *De Colloquio cum Rege*, irrita. Illud potissimum, quo Regiæ Concessionēs pro idoneâ Pacis futuræ basi habendæ statuebantur, exploditur,

Imperatorum in Anglia. 265
dicitur, & cum lubibrio
expungitur, utpote in-
dignum & minimè Par-
lamentarium scitum.
Nova prioribus substi-
tuuntur, à Communium
horum cœtu, Plebiscita;
vnde suffragiis inua-
dunt, quod priùs Armis
attipuerant, Imperium.

Sciscunt primò, penès
Populum potestatem omnem
primitus residere.

Scita præ-
mittunt in
Regis Ca-
put.

Secundò, Ad Populi
Delegatos, seu Represen-
tativos (seipfos volunt
intelligi) Domûs Commu-
nium viros id potestatis per-
tinere.

Tertiò, Proinde vim
Legis obtinere Populi seu
Communium Placita, citra

266 *Elenchus Morum*
Regis aut Procerum suffra-
gia; Horatianâ planè le-
ge,

Quod Plebs sciuerit, id
Populum teneat.

Quartò, Contra Populi
Representatiuum siue Par-
lamentum arma cie-
re, & bellum eidem in-
ferre, crimen esse Perduellio-
nis.

Quintò, Regem ipsum
contra Parlamentum arma
sumsisse, eoque nomine san-
guinis per Ciuile hoc bel-
lum fusi ream esse (quò
suis capitibus scelus a-
moliri viderentur) san-
guinéque proprio crimen il-
lud expiaturum.

Tribunal
Subditorū
erigunt ad-
Hisce sic præludeba-
tur grandi (quod sensim

nuperarum in Anglia. 267

oportuit moliri] & (horresco referens) atrocissimo sceleri. Hac tantâ (quantam sibi ipsis visum est sumere) potestate freti non verentur Tribunal nouum Subditorum abiectissimorum in Regem erigere; cui *Institia - Curia - Suprema*, nomen imponunt, à nomine Reuerentiam mutuaturi. Huic Iudices centum & quinquaginta præficiuntur (ut numero saltem Populum repræsentarent (Factionis vniuersæ factiosissimi vindices, quibus potestatem faciunt sistendi, audiendi, iudicandi, & morte plectendi *Carolus*.

uersus Regem,

E sua factione 150 Iudices in hoc facinus constituunt.

268 *Elencbus Mortuum*
Stuartum Regem AN-
GLIA.

Horum in numerum
è Proceri-
bus
ex Indici-
bus Regni.
è Ductori-
bus Exer-
citus.
è Senatori-
bus Infe-
rioris Cō-
fessus.
è Mechani-
cis.
Decocto-
ribus.

adscribunt *Comites è Se-
naculo Superiori* sex, *Iu-
dices* etiam Regni nuper
ab ipsis electos. Pars ve-
ò maxima confata est è
Ductoribus Militum (qui
prius Regis in excidium
coniurabant) *Cameraque*
Inferioris Membris Regio
nomini infensissimis:
Reliqui homines è Ci-
uitatis Londinensis, aut
viciniæ fæce ; Hos in-
ter vnus aut alter Su-
tor. Calcearius erat,
Cereuifiarii, Aurifabri,
aliique Mechanici plu-
res : qui foro cesserant,
Abliguitores, Deco-

nuperorum in Anglia. 269

ctores, Scottatores (qui
tamen *Sancti* audiebant
à suæ Sectæ Discipulis)
plurimi. Imò verò nul-
lus erat, qui peculatu Obnoxiiis
suo, Sacrilegio, repetun- hominibus
dis, aliisque facinoribus
impunitatem: vel Re-
gios reditus, Palatia,
Supellectilem sibi cessu-
ram, vel munia quæstuo-
sa in se, ob tam audax fa-
cinus conferenda, non
sperabat.

Dynastarum interim Superior
vix vlla ratio habebatur: Senatus
atque vulgò credebatur flocci pen-
ditur.
eosdem sponte suâ à Su-
periore Senaculo abstu-
turos ut pote tantis pe-
riculis perterritos,
præter quatuor aut

quinque Oligarchicæ se-
 ðæ mancipia. Horum
 Autoritatem sibi fore
 satis validam autumabāt
Factiosi cuius facinori
 corroborando. Neque
 • omni ex parte illusa eo-
 rum spes fuit : In sum-
 motamen negotio cessit
 infelicius. Pauci enim
 Dynastæ quotidie Co-
 mitiis interesse confue-
 uerant , eo autem die,
 quo approbandum Pro-
 cerum Senatui Decre-
 tum , *De Rege sistendo*,
 deferrebarur ex *Camera*
Communiū ; inopinatò se-
 ptemdecim adsunt , qui
 omnes (nè iis quidem
 exceptis , qui *Oligarchicis*
 fauebant) non modò

Placita
 tamen sua
 mittunt
 Oligarchi-
 ci ab eodē
 corrobo-
 randa,

sed incassū.
 Decretum

nuperorum in Anglia. 271

Assensum præbere de- exinde em-
tractant, sed & ipsum citur vt
reijciunt Decretum, vt noxium &
damnosum, nullisque Legi illegitimus.
bus innixum.

Hinc excandescere
Grassatores, ac vindictam Hinc Pro-
spirare, ob publicā adeo ceres om-
sibi inustā infamiā. Cæ- nes ex albu-
terū inpræsentiarū satis Iudicum
ipsis visum est, vt è nu Regiorum
mero Iudicum cōtra Re expunguntur.
gem delectorum, Proceres
omnes expungerent.

Mox verò ex eodem Vt & Re-
albo eximebantur Regni gni Iudices
Indices, quòd in hoc ceu placitis
negotio priuatim sen- istis con-
tentias rogati (quam- trarii,
uis ipsi nuperrimè, me-
diante hâc Nouatorum
factione, in officia sua

272 *Elenchus Motuum*

Comitiorum Autoritate
euecti fuerant) respon-
dissent, *Esse contra receptas*
Leges & Consuetudines
Angliae, Regem Iudicio
fisti.

Præsidem
Curie quæ
eligunt:

Præsidem huic Curie
præponunt, qui ad hoc
munus parem allaturus
erat famam & dignita-
tem, obscuris nempe
natalitiis rabulam *Brad-*
shaw, frontis effrictæ,
linguæ petulantis, ho-
minem nuperrimè vel
inter suæ professionis
viros, nullius pretii;
Procuratorè verò quen-
dam *Cook*, eiusdem fari-
næ, homuncionem ege-
num (polygamum fe-
runt) mille defunctum

Procurato-
rem,

inuperorum in Anglia. 273
artibus, & facinoribus ad
panem emerendum, &
jam aucupandi lucelli spe
promptum in quodlibet
facinus. Priuatim con-
sultitur per dies aliquot
de materia, formâque
sive modo perpetrandi
facinoris: vbi ad Accu-
sationem Regis concin-
nandam, maximam elo-
cavit operam *Dorislau-*
quidam, Legum Doctor,
Germanus, exulem vel
transfugam appellare
nescio.

Reclamant interea Mi-
nistri Presbyteriani Eccle-
siarum Londinensium ferè
omnes, & ex plurimis
Prouinciis plures.; imò
Interea Ministri
Presbyteriani con-
trà decla-
mant.

274 *Elencbus Motuum*
ex *Independentium* parti-
bus nonnulli, concioni-
bus è suggestu, literis,
colloquiis, libellis sup-
plicibus, Protestationi-
bus & Remonstrantiis
publicè diuulgatis, ob-
testantur, nè contra tot
Iuramentorum horrendas O-
bligationes, contra fidem
publicam, priuatam, Decla-
rationibus, pollicitationibus
communitam, contra Le-

Scoti quo-
que contra ges Gentilitias, contra sacræ
protestan- Scripturæ & Religionis
tur Ordines sanctiora Dictamina, imde
nes Hollan- contra Reipublicæ utilita-
diæ inter- tem; manus suas & Regnum
ponunt Proceres se- cruore Regio commacula-
se obli- des rent. Scoti per Delegatos
pro Rege obuiam eunt, & contra
offerunt.

nuperorum in Anglia. 275
protestantur ; Ordines
Belgii fœderati per Orato-
res interponunt, opëram
omnem adhibent, pre-
ce, pretio quoque obla-
to ; Nobiles Angli sese
Obsidum loco , aut (si
poscerent) succedaneo-
rum vice offerunt uni-
cos, siquid Rex peccârit,
flagitii Ministros. Fre-
mit , mussitâtque Popu- Totus Po-
lus , ægrè vanas sine vi- pulus fre-
ribus iras compescens. mit.

At frustrâ hæc omnia. At frustrâ.
Nam his ex facili cõtem- Quodam
ptis tuentur se Nouatores, Peters è
obtentu Providentiæ diuinæ, suggesto
sanctique Spiritûs impulsu, Iudices ex-
stimulante.
Mætos esse jubet è sug-
gesto Peters (saxeæ fron-

276 *Elenchus Motuum*
tis histrio , qui flagris
ignominiosè cæsus *Con-*
tabrigiâ cessit; ab eo tem-
pore nauatâ Schismaticis
operâ , mendacissimus,
adulter , horum tamen
dignissimus Apostolus)
adesse tempus docet , quo
Sancti Terræ Reges eorum-
que Nobiles ferreis vinci-
rent catenis (sic propa-
nus nebulo Sacram pagi-
nam interpretatur) *mo-*
nétque nè dubitent ad se
prophetiam spectare ; præ
concione Sanctos iudices i-
dentidem compellat , quin-
que millia non minùs San-
ctos in Exercitu , quàm in
cælo apud Deum ipsum ver-
sari protestatur se compertos
habere,

nuperorum in Anglia. 277
habere, flexis in suggestu
genubus, lacrymis fisis,
elevationis manibus, & Po-
puli Anglicani nomine ob-
nixè petit, ut Iustitiam exe-
quantur in Carolum, &
nè Benhadad inimicum
dimittant incolumem. Imò
in Monarchiam ipsam in-
solentissimè debaccha-
tur, &, gliscente livido
ingenio historiam illu-
strat, quæ Arbores in eli-
gendo Rege, vite atque oleæ
recusantibus id officii, aspe-
riorem subiire rubi domi-
natum. Regium regimen ru-
beti instar esse docet. Hu-
iusmodi Argumentis in-
citatur firmatque novos
hosce Iudices, satis super-
que contra Regem pro-

præ indole ferocientes.

Per Præconem citantur Testes Actorés-que aduersus Regem.

Alius item præter Penam istam Præco designatus è facialibus, qui circumstante (nè lapidibus obrueretur) Equitum turmâ, præcinentibus Buccinatoribus, citabat aduersus Regem quoslibet Actores, si quis illum cuiuspiam Criminis reum cognosceret: quod in *Aula* priùs *Vestmonasteriensis* euulgatum, deinde aliis in locis Cinitatis *Londini* frequentissimis.

Rex sistitur.

Hicce coram Iudicibus, nouo insidentibus Tribunali, *Augustissimus Carolus*, tribus Regnis (si per illos licuisset, flo-

nuperorum in Anglia 279
rentissimis) exutus: iam
etiam, quæ sola supere-
rat, vitâ spoliandus, nul-
lis incompositi animi aut
vultûs indicîis deduci-
tur. Accusatio perlegi-
tur, in quâ postulatur, An- Accusatur
glicani Populi nomine, Per-
duellionis, Tyrannidis, Cæ-
dium, & Rapinarum om-
nium, quæ bello acciderant;
multis in exaggeratio-
nem adiectis, in eo to-
tius Criminationis pon-
dus reponunt, quòd Bel-
lum contra Parlamentum
mouisset (quod Ipsi ta-
men vi & armis protri-
uerant) immensâ spe-
ctante Coronâ, gemitibus,
suspiriis, lacrymis-
que Optimi Principis

280 *Elencbus Motuum*
sortem deplorante.

Rex auditâ crimina-
tione, vultu, verbisque
Maiestatem testantibus,
supra quàm stylo assequi
quis possit, nouos istos
Iudices interrogat, *Quâ*
Autoritate Regem, Regem
summo iure suum, contra fi-
dem publicam (quæ nu-
perrimè data fuerat cum
vtriusque Ordinis Sena-
toribus colloquium in-
stituenti) *pro Tribunali si-*
sterent? Quâ (inquit em-
phaticè) **LEGITIMA**
AUTORITATE? Nec
enim se latere dixit plurima
passim grassari Imperia,
nullis Legibus innixa, sicuti
Latronum, Praedonum in
compitis: declarent modò quæ

Autoritatē
fori in du-
biū vocat.

nuperorum in Anglia: 281
Iure hanc, qualiscunque fue-
rit, potestatem sibi arrogassēt
séque libenter responsurum
obiectis. Quod si minus pos-
sent, piaculum hoc à suis
Capitibus & à Regno vt
auertant, monet, quicquid il-
li fecerint, sibi fixum, non
prodere Prouinciam à Deo
traditam, & longauo stem-
mate confirmatam:

Præfidi oggerenti, Eum Quam af-
Populi Anglicani Iure, cu- firmat Præ-
ius Electione in Regem ad- ses à Popu-
scitus erat, in examen voca- lo, Regem
ri: Reponit Rex, Neuti- Angliæ
quam Electiū sed Here- eligente,
ditarium annos supra mille deriuari.
ad Se Regnū deuolutum; Rex infi-
Populi Anglicani Iura Se ma- ciatur.
nifestius asserere, Autorita-
tem illegitimam & arbitra-

282 *Elenchus Motuum*
riam recusando, quā Iudices
vel alios quoscunque astruen-
do; Populi Parlamentariis
in Comitibus Ius & Potestatem
ostentari Neminem verò hic
cerni Nobilitum Ordinum,
quos Parlamento utique con-
stituendo adesse oportuit, quia
& Rex aliquis interesse de-
buit: verum nec alterutrum,
nec utrumque Parlamenti
confessum, nec aliud ullum in
Terrarum orbe Tribunal
quicquam Iuris habere, Re-
gem Angliæ in ordinem
cogendi, multò minùs editi-
tios aliquos Iudices, Inferio-
ris Senaculi, eiusdemque
proculcati, Autoritate lar-
uatos. Quin proferant saltem
Autoritatem hanc suam de-
mo monet, nè se defensionis

nuperorum in Anglia. 283
sua defuturum. Sibi quippe
idem esse flagitii Tyrannicæ
potestati cedere, ac legitimæ
obviti; sæpe orationis filum
interrumpente Praside, &
 tandem ad Custodiam abri-
pi captivum imperante.

Iam secundo, tertioque si. Secundo
fitur ad Vulgi Tribunal tertioque
Regum Optimus, ubi Præ- Rex sitti-
ses eum de Crimine postulat, tur.
mandatque ut Articulis ob-
jectis respondeat, nisi capi-
talem audire mallet senten-
tiam. Rex autem constanter
de Autoritate fori istius
percontatur; Minoris æsti-
mari à se vitam ait, quam
Honorem, Conscientiam,
Leges, Populi Libertatem,
que sunt omnia nè pe-
reant, gravis subesse Ratio.

Rationes
allaturum
contra
Curia Au-
toritatem.

nes , quare Defensionem
suam, apud istos Iudices pro-
sequi , nonamque Iudicii
formam agnoscere , non li-
ceret. Tribunal siquidem
in Regem erigendi, quæ un-
quam potestas Subditis , aut
quibus Legibus concessa
est ? Non utique Divinis ;
quippe quæ obsequium è
contrario Principibus præ-
cipiunt ; non Humanis,
nec Gentilitiis nostris , cum
Leges Angliæ postulationes
omnes Regis nomine fieri
iubent ; nec ullam Iudican-
di potestatem vel in Subdi-
torum abiectissimum , Se-
naculo Inferiori (seu
Communium) indul-
gent. Nec denique proflu-
xit id Potestatis ab Aucto-

nuperorū in Anglia. 285
ritate (quæ fingi potest)
extraordinariâ , à Popula
Delegatâ , cū nē deci-
mum quidem quemque
(millehimum potuisset
dicere) hâc in causâ ra-
gaueritis.

Præses identidem , vt Præses in-
prius , interrumpens o-
tercipit , & rationem ,
nunc porro insolentiùs
insolentiùs increpat, sor- increpat,
zisque suæ memorem esse ju-
bet ; Curia Ius suum abun-
dè constare asserit , nec au-
diendas à Curia Rationes,
ullas , quæ suæ Autoritatē
detractum irent. At quæ-
nam (inquit Rex) aut
ubi Gentium est illa Curia,
in qua nullus est rationi lo-
cus ? Imò (subicit Præses)
ipsam hanc esse istiusmodi

286 *Elenchus Motuum*
fenties. At (instat Rex)
ut saltem in scriptis permit-
tant rationes exhiberi, qui-
bus satis si fecerint, se In-
jurisdictioni cessarum. Hic
pernegare non conten-
tus, sed insuper excan-
descens Præses, abripi-
captivum jubet, nihil aliud
ad ista regerentem,
quàm, Memineritis Regem
esse Vestrum, cui aures aver-
titis Frustrà sanè Subditi
mei iustitiam à vobis exspe-
ctaverint, qui Regi Vestro
Causam suam acturo aures
obcuratis.

Rex quartâ
vice sisti-
tur.

Rex jam quartò ad
Iustitiæ (dicam? an In-
iustitiæ) forum accersit-
tur; ubi Præses ostro re-
fulgens, Regi contuma-

nuperorum in Anglia. 287

ciam acerrimè perstringit, Recusat i-
longanimitate fori vbertim terum sese
collaudatâ. Iubet, vt jam Autoritati
tandem Curiae se submittat, Tribunalis
alias pronunciatam in se istius sub-
capitalem sententiam audi- mittere.
turus. Rex verò iis coram Copiam
causam dicere constanter re poscit Se-
cusat; habere autem se non natores v-
nulla ad rem Populi Pa- triusque
cémque Regni spectantia, Confessis
quæ coram vtriusque Or- conue-
dinis Senatoribus expromen- niendi.
di libertatem desiderat. Illi
verò nè hanc quidem Ipsi
gratiam (haud infimæ
quidem sortis homini-
bus negari solitam)
concedere dignantur, nè
scilicet id cedat in moram
& sufflumen Iustitiæ. Ibi
tum Rex, subeundam po-

288 Elenchus Motuum
tius unius aut alterius die-
cula moram, quàm præ-
cipitandam sententiam, pe-
rennes Regno Tragædias,
infantibûsque nondum natis
miserias allaturam. Cun-
ctandi occasiones (inquit)
si captarem, anxius contesta-
tâ lite causam dicerem,
quæ tempori protrahendo,
& deformi sententia pau-
lisper saltem remorandæ suf-
ficeret: Sed ita Legum, Pa-
tri que Iuris me Defenso-
rem geram, ut malim pro
hisce mori, Populi mei
MARTYR, quàm ista
gladii ferociæ prostituendo,
libertatem qualemcunque
meam aucupari. Loquendi
autem brevissimam hanc
libertatem ideo postulo, an-
te

nuperorum in Anglia. 289

te latam fœdam atrocemque
sententiam, quòd probè nõ-
rim difficiliùs eam retracta
ri posse, quàm anteuerti.

Præses cõ-
ceptâ ora-
tione præ-
ludit Sen-
tentia.

Atat, quâ cœperat
immanitate, pergit ad
sententiam Præmissâ
oratione, quâ contuma-
ciam Regis, & Criminis
atrocitatem exaggerat,
Parlamentariam astringit
Autoritatem, prolatis
in medium exemplis, tum
domesticis, tum exte-
ris, præsertim è Scotia
(quàm ritè ipsi viderint),
quibus Populus in Re-
ges animaduерterat; non
minorem esse Populi Angli-
cani in suum Regem poten-
tiam asserit, majorem quam
aliorum omnium Regis hu-

290 *Elencbus Motuum*

*jus reatum, repote qui
(juxta Caligulae votum)
totius Regni jugulum præ-
cidere tentârat, Bello ad-
uersus Parliamentum inten-
tato. Iubet proinde legi
sententiam sub hac For-
mula;*

Capitalem
sententiam
legi iubet.

*Quoniam Caro-
lus Stuartus à Po-
pulo postulatus Ty-
rannidis, Perduellio-
nis, Homicidii, &
Administrationis
malè-gestæ, nec pro
se quicquam respon-
derit, Contumaciæ*

nuperorum in Anglia. 291
denuo iuxta ac obie-
ctorum Criminum
reus, prædictus Ca-
rolus Stuartus neci
adjudicator, Caput
à Corpore seiungen-
do.

Quâ pronuntiata, qui Iudices
aderant Iudices sexagin- quotquot
ta septem (cæteris, inter aderant, as-
quos Fairfaxius ob hor- surgunt in
rorem sceleris interesse comproba-
non sustinentibus) inui- tionem
tante Præside, assurgunt sententiæ,
in sententiæ comproba-
tionem, quasi audacis-
simi facinoris conscien-
tiâ elati.

Regem
abripunt
Milites,

Ludunt.

& inhumana-
niter exa-
gitant.

Abripitur indè Sacra
Maestas militibus illu-
denda, in atrocissimi
Parricidii procœmiũ (vt
plurima Christo suo si-
millima pateretur) qui
positâ omni Regis Nomi-
nis Reuerentiâ, quasi
triumphos de Captiuo
agerent; immani Bar-
barie *Iustitiam Iustitiam*
(instigante Petro isto
prædicto (sicut olim
Iudæi, Crucem, Crucem,
vociferantur. Præte-
reuntis vestimenta
conspuunt: Vnus (quod,
inter alios adstantes,
Tribunus quidam è Re-
gis Iudicibus retulit, nō
sine militis animosi lau-
datione) Venerandos

naperorum in Anglia. 293

Vultus salivâ conspurcat. Nicotianæ nidorem quem Regi gravem esse nôrant, in os reddunt, tubulorûmque frustra præ pedibus obambulantiproijciunt : aliis etiam inhumanitatem imponunt : nutu vel pileo prætereuntem salutantes fustibus mulctant; imò quendam paullò humaniorem, & illud (*Miserereatur Deus*) ingemifcentem exanimant. Ingerunt sese conclavi, nec interdiu noctuue, solitudine, aut privato frui vel Sacellani sui consortio permittunt, cuius vnus (Episcopi scilicet *Londinensis*) idque ægrè, in-

294 *Elenchus Motuum*
dulserant accessum ; ca-
chinnis Sacra Ritu *An-*
glicano peragentem, pro-
sequuntur ; Mordacibus
dictariis, friuolisque di-
stinent *Quæstiunculis*,
& perturbant ad extre-
ma se parantem.

Magnani-
miter &
prudenter
se gerit
Regia
Maestas.

Ille verò, magnâ ani-
mi præsentia, ad propè-
stantes conuersus, dum
Iustitiam reboarent, Mi-
lites aliqui, *Misellas ani-*
mas ! (inquit) *idem erga*
Duces suos exigui aris pre-
tio agerent : dum sputa
exciperet, abstergens,
Christus Mei gratiâ plus
passus est. Ductores E-
xercitus, Milites, alios-
que importunos Cataba-
ptistas, qui suis Argutio-

nuperorum in Anglia. 295
lis & Disputationibus
tentatum venerant, tam
validis in causam suam
allatis argumentis re-
pressit, ut ora plerisque
obtutauerit; scommata
& ludibria facili contem-
ptu diffimulauit; petu-
lantiam negligendo elu-
sit. Imò in his temporis
angustiis, & inter hanc
militum obstrepentium
barbariem, animo sem-
per ad Religionem com-
posito, confessioni pec- Ad extre-
catorum, condonationi ma subeun-
Inimicorum, Eucharistiæ da se parat,
Sacramento suscipiendo;
Lectiōi sacre, piis Col-
loquiis incumbendo,
omnibusque Pietatis of-
ficiis fungendo, inter ho-

396 *Elenchus Mortuam*

minum odia Diuino uelificatur fauori, mortisque terrores antequam ingruerent, propulsat superatque.

Consulitur à Iudicibus de modo & tempore necis infligendæ.

Iudices interea Editi-
tij, privatis Confessibus
habitis de tempore, lo-
co, totaque necis infli-
gendæ solennitate consi-
lium ineunt. Vbi quæ
fæda Mortis genera, pro
odio & sæuitiâ cuiusque
genij, damnato Cæsari
irroganda proposita fue-
rint, pudet referre, ut-
cunque à fide-dignissi-
mis recepta.

Quidam palo caput &
membra passim transfi-
genda, (quod Perduelli-
bus fit) duraturâ post

nuperorum in Anglia. 297
mortē ignominia statue-
runt; Alii laqueo enecan-
dum, Homicidarum &
Latronum ritu, miffitāt;
Nonnulli Regio Diade-
mate redimitum & infi-
gnibus indutum, in Mo-
numentum Populi fupra
Reges potentis, plecten-
dum volunt. Tandem fa-
tis effe cenfent, vt securi
percutiatur, fuper cōtra-
bulationem hunc in finē
compaginandam, præ
Bafilica Alba foribus, iux-
ta Regium Senaculum, vt
ibidem vbi Solium af-
fcendere confueverat, &
Sacra Maieftatis oſtenta-
re pompam, tranfiret ad
funebre ſuggeſtum; &
exuvias Maieftatis pone-

ret, vbi induerat Insignia. Hic Triumphus, hæc trophea quantis vindictæ. Et quoniam inaudiuerant, nolle Regem cervicem submittere securi Subditorum, vncis ferreisque retinaculis armari pegma iubent, ad Caput, Manúsque (modò reniteretur) reuinciendas.

Nontamen prætereundum est inter ista Mortis præludia, Milites quosdam, diesupremum antecedente, *Propositiones* obtulisse; quibus si tandem subscriberet, vitæ, nominisque Regii gratiam se præstituros pollebantur; quas, vnâ vel al-

nuperorum in Anglia. 299

terâ lectâ, reiicit, in- Rex ad
quiens, *Mille mortes mihi supplicii*
subire potius erit, quàm sic locum de-
meum Honorem, sic Populi ducitur.
Libertates prostituere.

Dies fatalis illuxerat,
cùm Rex obfirmato ad-
uersùs mortem per Inno-
centiam & Pietatem pe-
ctore, excessit è Diui Ia-
cobi Basilicâ (jam carcere
Regio) perviuarium iter
pedestre quingentorum
passuum faciens; alacri,
tanquam ad venationem,
vultu; vbi cunctabundos
Milites & bipenniferos
hortatus est sæpius, vt
gradu pergerent citatio-
ri; admonens, *Se iam illis*
præcedere, luctam de Cæle-
sti Coronâ subiturum, mino-

300 *Elencbus Motuum*
ri solitudine , quàm saepe
suos duxerat Milites pro
Terreno praeliaturus Diade-
mate.

In Cœnaculum indu-
ctus, horæ spatio preci-
bus vacat ; vt cum Deo
jam animæ negotio per-
functus vacuum aliquod
relinqueret moriē dispa-
tium, cum Milite transi-
gendum. Indè prodeunti
in pegma , pullis horri-
dum stratis, larnati Car-
nifices occurrant , trun-
cus & sœua securis obii-
ciuntur ; nec tamen ità
terrificant, quin maiorem
præ se ferret viuentium
curam , quàm moriendi
solicitudinem. Circum-
spiciens enim Populum
(quem

nuperorum in *Apulia*. 301
(quæ soleat densataque
Equitum turmæ procul
arcebant) vidensque Se
ab iis exaudiri non pos-
se, prætermiffa (vti pro-
babile est) quâ turbam
compellare decreuerat,
oratione, ad Tribunos,
reliquosque Regicidii
Ministros conuersus,
hisce verbis affatus
est:

Nihil vobis coram iam
dicerem, nisi Silentium
meum in reatûs argumentum
traherent nonnulli, Méque
existimarent eâ conscien-
tiâ crimina exprobrata in
Me admittere quâ patientiâ
pœna succumbo.

Tribunos
reliquos-
que Regi-
cidii Mini-
stros allo-
cutus.

Innocentia meæ testem
Deum inuoco (pro cuius
Cc

Tuetur In-
nocentiam
suam.

302 *Elenchus Motuum*
Tribunali breui sistendus
sum) mibi nunquam in men-
tem venisse iusta Parlamen-
ti Priuilegia imminuere,
neque prius Exercitum
conscripsisse, quàm illi ho-
stiles in Me Copias parâs-
sent; quod, è Cœptorum v.
trinque ordine & Diploma-
tum Programmatumque fa-
stis, inquirenti liquidò con-
stabit.

Dei tamen *Interim agnosco, & de-*
missime amplector Iusti-
tiam Diuinam, quæ per ini-
quam hodie Sētentiam iustum
mibi inflixit supplicium,
quòd olim innocentem Vi-
rum (Hiberniæ Pro-Re-
gem intelligebat) liberare
noluerim, cùm iniquissimo
Decreto opprimeretur.

nuperorum in Anglia. 303

Quâ Charitate sauien- Hostibus
tes in Me Hostes amplector, dat veniam
testem habeo Virum hunc
probum (Digito in Epis-
copum Londinensem in-
tento) veniam bisce omni-
bus intimis ex praeordiis
indulgeo: Deumque Miseri-
cordiarum obnixè veneror,
ut seriam iis respiscentiam
largiri dignetur, & remit-
tat hoc facinus.

Nequeo tamen, dum
spiritum hunc euandidum
traho, non de Regni mei Regni mi-
Pace sollicitus esse; cui penes seretur.
Me non est impraesentiarum
rectius ut consulam, quàm
designando semitam, & quâ
late deuiatum est, & quâ
vobis Militibus ad bonam
frugem Pacemque redeun-

304 *Elenchus Motuum*
dum sit.

Errores
Factioso-
rum indi-
gitat.

In eo Vos conspicio miser-
rimè deuos, quod Gladii
titulo, absque omni vel um-
brâ Iuris, Imperium ad Vos
arripiendum censeatis, Re-
gnumque non Autoritate
Legum, sed Victorię nomine
stabilire annitamini; cui ni-
hil Iuris accrescere vnquam
paterit, nisi Causa & Tuba
Belli præcinuerit iusta, nem-
pe vel ob iniurias, propul-
sandas, vel lura iniquè de-
tenta recuperanda. Quod si
Successas latiores ultra ca-
stos æqui bonique limites
prouexerint Victores, nihil
obstat, quo minus Regna,
quæ instituuntur, magna
Latrocinia & sint & audi-
ant, quod olim Alexandro

nuperorum in Anglia. 305
Piraram obieciſſe legi-
tur.

Caterum non alia Ratio- Ad Pacem
ne deuiantibus licet in re- quomodo
ſtum Pacis tramitem reuer- reuerſi
ti non alio (mibi credite) poſſint do-
cet.

Conſilio Diuinam Iram a-
nerti poſſe ſpes eſt , quàm
Deo, Regi, Populo, qua ſua
cuiusque ſunt , reſtituendo.
Deo que ſua ſunt reddetis,
purum eius Cultum, & Ec-
cleſiam ritè ordinatam ad
Verbi Diuini præſcriptum
redintegrando, quæ diu con-
uulſa & labefactata miſe-
rè iacuit. Hoc autem commo-
diſſimè præſtabit Synodus
Nationalis ritè conuocata,
liberèque definiens. Regi
(Succeſſori ſcilicet meo)
Ius in integrum fiet, ſi ea re-

306 *Elenchus Motuum*
ponatis, quæ Legum ipsa-
rum clara voce indicantur.
Populo denique sua Iura,
& veram Libertatem asse-
retis, non illum in Solii con-
fessum & Sceptri Regimen
enebendo, sed Legibus suam
conciliando Auctoritatem &
Populi Obsequia; quibus per
enorme Gladii Imperium
abrogandis ut assentiret cum
nullâ ratione adduci potue-
rim, huc perductus sum pro
Populo meo *M. A. R. T. Y.*
R. I. V. M. subiturus.

Sic extremo spiritu
mitiſſi nam in oratio-
nem leniter effuso, sug-
gerit Episcopus Londinen-
sis, ut (sic à visu n. Sere-
nissimæ Maiestati fuerit)
de Religione quid sentiret

nuperorum in Anglia. 307
palàm profiteretur; non quòd
vlli Mortalium suspecta es-
set, (cuius ipse semper toto
vitæ spatio clara indicia de-
derat) sed vt Populo &
Consuetudini satisfaceret.

Ad hæc Rex, Se Fidei
sue testimonium penès illum
bonum Virum (Episcopum
volebat) deposuisse, aut
etiam ab omnibus hîc ex
parte defensionem expectare,
quibus Vita & Professio
perspecta fuit; vtpote qui
mior (inquit) in Fide
Christianâ, iuxta Ecclesiæ
Anglicanæ Professionem, si-
cuti mihi eandem tradidit
Beatissima Memoria Pater.

Dein Tribunos cir-
cumspiciens, Deo (in-
quit) Clementissimo, Causâ

Christia-
num se mo-
ri profite-
tur iuxta-
Reforma-
tionem
Anglicanâ.

308 *Elenchus Motuum*
sâque iustissima fretus, Co-
ronam hanc corruptibilem
alterâ immarcescibili me
protinus commutaturum &
confido & gestio, meque in
Regnum aliud emigraturum,
ab omni motu penitus pri-
vum liberumque.

Incê versâ in precaci-
unculam oratione, ad
truncum tanquam ad o-
randi pluteum se deuol-
uens, generosas Cervices
demisit humillimè Deo,
à larnato Carnifice am-
putandas. Quod repen-
tè factum est, vnico ictu,
sed fortiori. Sic cecidit
CAROLVS: sic vniuersa
simul BRITANNIA.

Immanis Neque satîs ducunt in
in emortu- vivum sævisse. Spoliant

Inimici securi percussum ^{um Barba-}
corpus , cruore manus ^{ries.}
abluunt, baculos intin-
gunt , truncum in seg-
menta discissum, & are-
nam sanguine imbutam
licitantur; capillos etiam
venum exponunt; exen-
terandum corpus tra-
dunt Medicaastro cuidam
& Chirurgis castrensi-
bus (abactis propriis Ad-
ministris) Regio nomini
infensissimis, quibus in
mandatis erat inquirere
sedulo (hoc ipsis perinde
erat, ac si pronunciare
iuberentur) an morbo
Aphrodisio, vel alio quo-
vis vitio laboraret. Ve-
rùm id sceleris in ovo
(quod aiunt) oppressis

310 *Elencbus Morum*

honestioris animi Medicatulus, qui Corporis disse&ioni sese clâculum ingesserat, retulitque facta illum supra cæteros mortalium productiori ænoeducâsse, ut utrinque aspicientibus Corporis iuxta ac animi mirandum (ferè ad pondus) temperamentum, pro comperto iam habitum est. Imò ut ad summum liuoris apicem sæuitiam intenderent, non minùs dubitant Regis quoque memoriam eâdem cæde obruere, animamque Inferni flammis deuonere, idque tam ex facili, quàm suos omnes *Sanctorum albo* solèt inscribere.

nuperorum in Anglia. 311

Ab Episcopo *Londinen* Omnia
si, diu Custodiâ detento, Regis scri-
chartas, quas tradiderat pta abri-
Regia Maiestas, abri- piunt, nè
piunt, capfulas & vesti- quid pro-
menta excutiunt, omnes deat in pu-
blicum.
que angulos rimantur,
nè quid chartæ Regiâ
manu exaratae in vulgus
emanaret; multisque
profectò eximiis Pietatis
& Prudentiæ monumen-
tis priuârunt orbem.

Summâ tamen Dei Meditatio-
Optimi Maximi Proui- num tamen
dentiâ, ad horum inui- Regiarum
diam exacerbandum, & liberaureus
immensæ virtutis Re- in lucem
prodit.
giæ testimonium, ME-
DITATIONVM siue
SOLILOQVIO RVM
volumen è tenebris emer-

§12 *Elenchus Motuum*
fit, Opus posthumum:
cuius siquis Materiæ
pondus, styli nitorem,
Rationis nervos, ardo-
rémque Pietatis æquâ
lance pensitet, Regium
inter Scriptores illum
promeruisse vel ipsa fa-
tebitur invidia, & quæ
prædominium civile au-
su nefando extorsit, red-
det literarium.

Nemo Regum, non
Britannicorum, sed &
omnium quotquot vs-
quam folio infederunt,
maiore cum luctu & de-
siderio terras reliquit.
Mortis etenim rumore
per *Angliam* sparso, mu-
lieres abortum pati, in
palium, leipothymiam
&

Ingens Po-
puli moesti-
tia.

nuperorum in Anglia. 313
& melancholiam viri
mulieresque incidere,
imò quidam repentinâ
consternatione exspirare,
suggestum concionato-
rium passim gemitibus
personare, iisdem vano
luctu sublatum prose-
quentibus, quibus dum
vixit, propter opinionis
dissensum in Regimine
Ecclesiastico parùm gra-
tus erat. Etiam pueruli
(quibus ista non solent
esse curæ) in lacrymas
effusi, solatium ægrè ad-
miserunt. Omnis sortis,
& ferè s. & tarum omnium
homines laudibus extu-
lerunt, *Iobo, Davidi, Salo-*
moni, patientiâ, pietate,

D d

prudencia, compararunt.
 Nec sanè facile mihi est
 non híc immittere ru-
 dentes, non vela pande-
 re, totóque ingenio vehi-
 per virtutũ ipsius ocea-
 num, quanquam hac mi-
 hi licentiâ, compendii,
 cui iam incumbitur, ra-
 tio interdicat. Paucis ita-
 que iisdémque per obs-
 curis radiis hunc solem
 ostendam.

Character
 demortui
 Regis.

Princeps sanè erat in-
 ter optimos omnis retriò
 æui Principes numeran-
 dus; Magnâ Ingenii vi,
 maioribus morum doti-
 bus; omnium suffragiis
 vel inimicissimorum, di-
 gnus imperio, si non im-

nuperorum in Anglia. 315
petâset ; Qui omnium
confessione illud Mag-
num præstitit , vnum ho-
minem vbique agere,
eundem virtutis & mo-
rum tenorem , eundem
vultum tenere, in diuer-
sissimis, quas expertus est,
fortunis ; quasi è torridâ
in frigidam transmigra-
ret Zonam, nîl immuta-
to pectoris temperamen-
to. Qui vel inuitis pla-
cuit , & quasi incanta-
mento quodam multo-
rum odia leniuit , Hostes
qui fuerunt , Cultores-
sui effecit , conuitia in
laudes conuertit ; qui
tantâ prudentiâ, tot He-
roicis planè virtutibus

316 *Elenchus Motuum*
præpolluit, vt clarùs
per opprobria & calum-
nias emicuerit.

Quem mentis inopem
finxerant Hostes, experti
sunt non Politicis modò,
sed & Theologis sele-
ctissimis parem, si non &
superiorem. Quem timi-
dum & ad omnia faci-
lem, fluxæ fidei & mulie-
bris inconstantiæ infama-
rant, eundem in præliis
milite promptiorem, mi-
nis, probris, periculis in-
territum, Carcere & mor-
te senserunt inconcus-
sum. Quem Pontificium
affirmârunt, Reforma-
tam Apostolicam Reli-
gionem scriptis viderunt

nervosè confirmantem,
nec fuso tantum atra-
mento, sed & sanguine
vindicantem. Quem san-
guinarium & scævum
prodiderant, eò calum-
niandi audaciæ solâ Re-
gis clementiâ perducti
sunt; ad quam facilem
nimis receptum sibi pro-
miserant Rebelles, do-
nec ultra veniæ metas
aspirante fortuna eve-
cti, mallent tantæ cle-
mentix Principi veniam
negare, quam eandem
ab eo jam exarmato pe-
tere.

Cui si reuera quid ob-
iici potest, nã illud fuit,
non eximii Principis vi-

318 *Elencbus Motuum*
tium aliquod ; sed cor-
ruptissimi seculi , & alie-
no tempore intempesti-
ua & noxia virtus ; ni-
mia apud sæuos *Lenitas* ;
apud prava ingenia *Can-*
dor , rigidumque Hone-
stum vix Regibus conces-
sum , & *Verecundia* suis
diffusa viribus ; Animus-
que tantopere à fastu a-
lienus , vt minus sibi tri-
buerit in optimis consul-
tis , quàm aliis in minüs-
bonis , quasi inimicorum
de se conuitiis crederet.

Magnum viuendi , ma-
ius moriendi exemplum ;
quem eâdem , qua virtus
ipsa , sorte , indignis mo-
dis habitum

nuperorum in Anglia. 319

—incolumem edimus;

Sublatum ex oculis queri-
mus inuidi.

Magno iam Legum
vindice sublato; soluta-
que Regiminis compage,
omnia gubernationis fun-
damenta subuertere No-
vatores, iura pro libitu
proculcare, impunéque
in Capita, Possessiones
& Libertates omnium
grassari. Confestim sub
læse Maiestatis pœnâ edi-
cunt, nè quis CARO-
LVM II. [Principem
Vvallie] Regem pronun-
ciet; & quasi parùm hoc
esset, Nè quis Deum com-
precetur pro salute CARO-
LI II. sub nomine Prin-

Impunè
grassantur
Novatores
in aliorum
Capita &
Possessio-
nes.

Edicunt, nè
quis CA-
ROLVM II.
Regem ap-
pellet, Ne-
ue in pre-
cibus vlla
fiat eius aut
Regiæ so-
bolis men-
tio.

320 *Elencbus Mortuum*
cipis, aut Scotiae Regis,
aut Primogeniti Regii, vel
pro salute Ducis Eboracensis,
vel è Regiâ sobole
cuiuspiam, idque periculo
sequestri.

Sublato Monarchiam abrogant,
Monarchâ nec non dynastarum si-
statim & ue superioris Senatûs
Monarchi Cōfessum; illam præ ex-
am iugulât: tu sumptuum & periculi;
Senatori hunc verò inutilitatis cum
am quoq; periculo coniuncta. Angliæ
Procerum Regnum vetustissimum
Autorita- in Popularem statum im-
tem abro- mutant: factû nque hoc
gant. Pretorem Londini pro-
mulgare iubent: renuen-
tem officio priuant, mul-
Præto- & que bismille librarum
Lōdinensem irrogatâ in Turrim con-

nuperorum in Anglia. 321
iiciunt, quod id facino- à fastigio
ris non ad Prætoris, sed detrudunt,
Vice Comitum mun^o pertine-
re causaretur; diceretque si-
bi id per conscientiam, tot
iuramentorum nexibus ob-
strictam non licere. In hu-
ius locum surrogant è
vestigio, è Regiis iudici-
bus, bardum hominem:
abrogato (nè huius scrupuli
conscientia alios in
posterum à capessendis
iussis deterreret) iuramē-
to, quod quicumque pu-
blicis muniis initiantur,
Regiæ Maiestati per le-
ges præstare tenentur.
Commune Civitatis Conci- Senatū
lium (ex opulentioribus quoque Ci-
gravioribusque Ciuibus uitatis im-
mutant.

Sectæ suæ
hominibus
introducitis

322 *Elenchus Motuum*
constare solitum) vt &
Senatores complures se-
dibus exturbant, prætex-
tu à subscriptâ superiori
anno Petitione (quâ Per-
sonale cum Rege Colloquium
petebatur) deriuato; sus-
tinetis horum in loco ab-
iectis & vilissimâ fursuris
homuncionibus, multis
ætate admodum iuveni-
li, plerisque autem For-
tunâ decrepitâ; Alios,
quod nouo Prætori operam
nauare, & Decretum de
Monarchiâ abolendâ pro-
mulganti astare renuissent,
Procuratorem, scribam, a-
liosque Civitatis Admini-
stros ejiciunt ex Officiis,
nouis & Factioni suæ ad-

dictis hominibus super-
inductis. Legem prius Legem cō-
aduersus Sectas & Schif tra Schif-
mata latam, rescindunt. mata latam
Concionatores & Eccle- rescindunt.
siæ Ministros redditibus
promissis (Decanorum
scilicet fundis) defrau-
dant, Decimarum etiam Conciona-
onus se tenellis Consciē- tores frau-
tiis exempturos profiten- dant pro-
tur, nonnullis millibus missis redi-
annuatim è Regio censu tibus.
in illorum subsidium at-
tributis, vnde ex arbi-
trio Oligarchicorum
penderent, & in Monar-
chiam conspirare, con-
ductis pro more operis
ex officio tandem pro-
traherentur. Imò de

324 *Elencbus Motuum*

Templorum Ianuis ad
tempus recludendis, &
Presbyterorum licentiâ
coërcenda deliberant;
sed mitioribus consiliis
vincentibus, vno vel al-
tero squalore Carceris
(quod aliis malum ipsi
prius nimîâ sedulitate
procurâssent, jam vicis-
sim experiuntur) mace-
rato, & Capitis senten-
tiâ perterrefacto, iuben-
tur reliqui, sub pœnâ Se-
questri, ab Inuectiuis absti-
nere, in Diebus festis & le-
juniis celebrandis, ut &
aliis quibuscunque Oligar-
chicorum placitis circa
Res Ecclesiasticas, incumbere.

Hisce &
seuiores mi-
nificantur.

Dehinc,

nuperorum in Anglia. 325

Dehinc , nullâ habitâ
Honesti aut *Iniqui* ratione ,
nulli Sexui , nulli Homi-
num Ordini parcitur ,

Comitissam Carliolensem ,
indigniùs quàm pro Se-
xu & splendore Nominis
habitam , quippe quæ ex
beneuolâ nimium , ni-
mium tandem aduersam
Se gesserat , in Turrem
coniiciunt. *Hamiltoni*

Ducem , *Hollandiæ* Comi-
tem (qui vt propriæ con-
sulerent incolumitati
primi Procerum & præ-
cipui , Nouatorum infe-
stis conatibus contra Re-
gem præbuerant opem
& consilium , at serò re-
sipuerunt) & inter Re-

Comitissam Carliolensem
incarcerant

Principes
qui Regi
militârunt,
viros, Re-
giam itidẽ
ad securim
damnant.

Ee

326 *Elenchus Motuum*
gios, virum planè He-
roicum, Baronem Capel,
Primum Patriæ iuxta
ac Regis vindicem, eius-
dem Prædis Bradshayvi
operâ (qui Regio sangui-
ne purpuratus, cruori
aliorum parcere nescit)
consimilis fori Iudicio
damnant ad securim.
Quos visum fuerit, bonis
exuunt, & latifundiis;
exilio damnant, hæcque
omnia nullo Legis ob-
tentu. Imò de Lege ro-
gandâ agitatum est, qua
Militibus liceret, quemcun-
que crederent Reipublica
vel Exercitui Inimicum,
eundem sistere pro Militari
Concilio, & Capite plectere.

nuperorum in Anglia. 327

Concilium quadraginta Reipublicę
hominum constituunt nomen Po-
(quos blando apud Vul- pulo per-
gus Elogio, Pacis & Li- mittunt;
bertatis Custodes & Conser- Potestatem
uatores appellant) penes ad paucos
quos omnes, vel eorum (40 nempe
ad minimum saltem no- viros) con-
uem, Administratio Rei- trahunt,
publicę constaret; quo-
rum in Catalogum tres-
vel quatuor ex abjectissi-
mis, & suę Factioni
emancipatis Proceribus
affcribunt quibus præ-
ficiunt, cum titulo Do-
mini Pręsidentis eundem
istum *Bradshavvam*, dua-
bus librarum millibus
ipsi in Regicidii Mercedē
annuatim attributis.

E e 2

328 Elenchus Motuum

Cæterùm omnibus imperatur Subscriptio, quâ quæcunque contra Regem Regnumque Oligarchici consciverant, comprobare tenerentur; cui tamen cum non pauci refragarentur, admittuntur nihilominus eâ Lege, ut de futuro, quovis Vita Fortunarumque periculo, Novitium hunc Statum & Parlamentum, quovis in loco esset, pro virili tuerentur. Postea neminem exclusorum Senatorum, vel dilapsorum, in Senaculum admitti placuit, nisi subscripto nomine facinora novissima comprobârit. Omnibus tamen imperant, ut ad

Senatores
exclusos,
nisi post
Subscrip-
tionem ad-
rati haben-
da facinora
non admit-
tant.

superiorum in Anglia. 329

p̄scriptum diem compareant, ni aliis in ipsorum loca cooptatis in perpetuum eliminari mallent. Vnde nonnulli metu sequestri, & nescio cujus damni, quod sibi imminere meticulosi vaticinabantur; alii spe lucri quod è rebus novis captare possent, scædo prævaricationis monumento se Nouatoribus Oligarchicis adjungunt, & in consortium periculi, & laboris, non autem Imperii admittuntur.

Moliuntur ista *Rei- Reipublice*
publicæ quamprimum erigende prætextu;
gende prætextu; sed re- *Oligarchiã*
sibi-ipsis

struunt.

Democra-
tici contrà
inuehuntur

uera sibi ipsis Imperii
muniendi animo. Cui
dum alii ferè omnes fra-
& succumbunt. *Democra-*
tici soli relu&antur. Hi
postulant, vt toties re-
petita & toties promissa
Representatiua & qualibus
Populi suffragiis eligen-
da instituat, ablegatis
Parlamenti iam procul-
cati reliquiis. Inuehun-
tur Scriptis & Colloquiis
in Arbitrariam Oligar-
chicorum Dominationem;
Supremam Iustitiæ
Curiam, Concilium Sta-
tûs, siue Custodes Li-
bertatis, vtpote *grauioris*
Tyrannidis mitiora solum
nomina; imò *Regicidium*

nuperorum in Anglia. 33
cen iniustum, & nullis
Legibus, vel iustâ Autori-
tate suffultum. Vociferantur
Populum mutâsse Iugum;
non excussisse; malle se pes-
simi Regis sub Imperio decen-
nium vivere, quàm sub ho-
rum Dominio vel annum a-
gere; Regis Caroli lumbos
longè leniores fuisse, quàm
minimum istorum digitum;
(ecce Veritatis vim, quæ
tales etiam ab inuitis vo-
ces exprimit!) tandem
ad Arma conuolant, & Arma ar-
Mililibus gregariis, E-ripiunt.
quitibus præsertim (qui
pridem illis maximam
partem consenserant)
excitatis & hinc indè
vocatis, Exercitus in

332 *Elencbus Motuum*
speciem sese adunare in-
cipiunt.

Oligarchi-
ei occur-
runt.

Oligarchici verò non
segnes occasionum in-
ceptis occurrunt, faci-
léque imparatos (spe
nempe Colloquii factâ,
& pactorum inter Honestos
scilicet eadémque meditan-
tes viros, sed sequiùs de se
inuicem opinantes ineundo-
rum pretextu) proterunt,
armis captiuos exuunt,
& Principibus turbarum
Autoribus glandium im-
bre transfixis, aliisque
mitiùs punitis cæteros
terrent omnes, nè in po-
sterum mordaci verita-
te, vel armis audeant
laceßere rerum potitos.

Iam securi Dominationis Nouatores, Edicto prohibent, nè
to cauent, nè quis Tyrannidis insimulare, verbo vel

scripto obmutire, vel quiduis moliri contrà audeat pœnâ Solennitatis

Perduellionis; Solennes tes indicunt

Ferias indicunt, quibus

Deo ob res contra De-

mocraticos feliciter ge-

stas Publicæ Gratia a-

gantur; vt hoc pacto Deo

illudentes, faciliùs obe-

sæ naris Plebi, de malis

suis gaudia imponant.

Eodémque die à Præto-

re Urbis & Senatoribus

lauto Conuiuio (non si

ne conuitiis & impreca-

tionibus ferè omnium

spectantium) excipiun-

Edicto pro-
hibent, nè
quis oblo-
quatur.

Solennitas
tes indicunt

&c

ad Conui-
uium iuan-
tur à Præ-
tore Ciui-
tatis & Se-
natoribus.

334 *Elenchus Motuum*

tur, ubi inter miseras lacrymasque complurium fame (quæ tum temporis grassabatur) pereuntium opiparè tubuccinantur; *Fairfaxius* autem & *Cromwellius* splendida Munera aurea atque argentea referunt. Et nè miselli Ciues operam omnem & Oleum in saginandis his coruis perdidisse videantur, *Theriotrophium* Regium, *Novum* vulgò dictum, iis largiuntur, remunerandæ quidem nuperæ Magnificentiae obtentu, sed reuera, ut infrancti homines offæ huius dulcedine delinicti, in partes suas pertra-

Quos compensant Vi-
uario Regio
attributo.

hantur, nouoque bene-
vellent Imperio. Abhinc
nihil illis Sacrum San-
ctumue; Regis Supelle-
ctilem, Fundos, Pala-
tia, & Ecclesiæ redditus
(qui scilicet ad Decanos
Præbendasque specta-
bant) adhuc intactos, &
vtriusque Senaculi suf-
fragiis in usus Cleri No-
uitii siue Ministrorum
Presbyterianorum di-
tribuendos, aut mutuo
inter se diuidunt, aut a-
liis leui pretio venun-
dant; vt his artibus & A-
uaritiæ propriæ consule-
rent, & alii complures
eodem inuoluti reatu fa-
ctioni suæ firmitus adhæ-
rerent.

Regia Su-
pellectilia,
Palatia sū-
dos, &c.
vendunt.

336 *Elenchus Motuum*

Nec tot
Spoliis sa-
tiati,

Populum
grauissimis
Taxationi
bus onerāt.

Nec satiati redditibus
Regiis, Regineis, Ec-
clesiasticis, Latifundiis
Dynastarum & Genero-
forum (eorum scilicet,
qui seorsim ab iis sentien-
tes potiozem longè Re-
gni partē constituebant)
quæ *sequestris* nomine du-
dum inuaseraut; peculio,
bonis que omnium præ-
dictorum, quæ diripue-
rant; infinitis penè ga-
zis quas pro redditibus
redimendis & gratiâ re-
dintegranda quotidie
solvunt, qui Regi nuper
addicti erant; incredibi-
li pecuniarum vi, quam
indies portoriorū, vecti-
galium, Excisæ (nomen
olim

nuperorum in Anglia. 337
olim *Anglia* haud feren-
dum) titulo corradunt;
(vt nihil dicam de sub-
terraneis opum rivulis,
Dona volo & *Largitiones*,
quas propitiandis hisce
lucrionibus officiorum
Candidati, Auctores, Rei,
&c. marsapiis immit-
tunt) *Impositionem* gra-
uissimam, nonaginta sci-
licet Librarum millia, in
stipendia militis otiosi
singulis mensibus exigen-
do toties de consensu po-
pulum deglubere non e-
rabescunt.

Imò nec iam vnus Re-
gni spoliis & Imperio
contenti, *Hibernos* Regi
obtemperaturos (quos

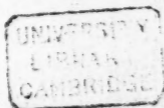
Hiberniam
Regi obtē-
peraturam
inuadunt.

38 *Elenchus Motuum.*

Rebelles dum essent, horum plurimi laudârunt, pauci certè hostiliter aggressi sunt) armis inuadunt, certam de iis victoriam pollicentes. Et Hiberniâ denictâ Scotiam & Galliam (vtpote factionibus laborantem vtramque) *Se facile redacturos in ordinem, jugumque, quo Reges terrarum Plebem opprimunt, excussuros palàm gloriari horum plurimi non verentur. Nec sanè cuiquam constare potest vbi terminatura sit huius Flagelli sænitia, vbi se floctus iste franger, nisi Divine Maiestati, quæ mari fossam ex-*

nūperorum in Anglia. 339
cauauit, & ei opposuit ve-
tē & valuas, dictūque,
Huc vsque venies, & nē
procedito, & hīc opponet li-
tus se superbia fluctuum
enorum.

F I N I S

E f 2

21410

c 37

